



כדקא לאות, מלה קדישא דאורייתא וצלותא.  
היא מלה סלקא, וקבע רוקיעין, וקיימא  
באתר דקיימא, עד דעאל ליליא, ונשמתא  
סלקא ואחיד להיא מלה, ועאל לה קמי

מלכא.

וכר היא מלה לאו איהי כדקא לאות, ואיהי  
מלה ממילין פישין, מלישנא בישא.  
היא מלה סלקא לאתר דסלקא, וכדין  
אורשים היא מלה, והוא חובה עליה דבר  
נש, הדא הוא דכתיב, (מכה' ט) משוכבת חקוד  
שמור פתחי פיה. וכגין כן (תהלים לב) אשרי אדם  
לא יחשוב יי לו עון. אימתי. פשאין ביהוה  
למתי.

רעא מדימא

מגן שלשים שנה ומעלה ועד פן שלשים שנה כל הפא  
לעבוד עבודת עבודה ועבודת משא באהל מועד.  
(מכה' ט) פקודא דא ליהות הלויים משוריים במקדש. ואף  
על גב דאוקמנא לעילא, הכא צריך לחדש מלין, דהא  
כחו איהו מקויב קרבנא, ואיהו מיכאל. לוי איהו  
גביאלי. איהו צריך לנגא.

ורוא דמלה, (תהלים מב) יומם יצוה יי חסדי, דא חסד  
פקנא רכא דמיכאל איהו כחו דלויט לגפי מאריה,  
ועם כל דא דלויט איהו אצל מאריה. מלך דחיות  
הקדש איהו. וברפת דלויט אל תהי קלה בעיניך, והאי  
איהו יומם יצוה יי חסדי.

ובגילה שירה עמי, דא גבנרה. שירה: (דברים לג) ככור  
שורי דר לו. (חזקאל א) ופני שור מהשמאל,  
וגביאלי שלוחיה, וצריך לשורר ולנגן בחנדה בתמרא  
דאורייתא, (אנתיפא לישלח קרבנא עמי פלגא בחנדה ופני ליה  
ליח רשו) לאתעסקא באורייתא, וקיים (איכה ט) קומי רני בלי  
לראש אשמורת.

ויימא באשמורת, פמה סליחות וכתובנים ובלשות, פכל מיני רנה בגורייה. דאיהו ככור

תפלה ותורה - אוחו כבור עולה  
ובקע ריעים, ועומד במקום  
שעומד, עד שנקים סליה,  
והשמה עולה ואותות אוחו  
הדבור ומכניסו לפני המלך.  
וכשאוחו כבור אינו כריו, והוא  
כבור מדבורים רעים, מלשון  
נרע - אוחו הדבור עולה למקום  
שעולה, ונרשם אוחו דבור ואוחו  
ט"א על האדם. וזו שכתוב (מכה'  
ט) משכבת חקוד שמר פתחי פיה.  
ולכן אשרי אדם לא יחשב ה' לו  
עון, אימתי? פשאין ביהוה ומתי.

רעא כתיבנא (רעיה תפא' ט)  
מגן שלשים שנה ומעלה ועד פן  
לעבוד עבודת עבודת משא באהל  
מועד. מאזוז זו ליהות הלויים  
משוריים במקדש. ואף על גב  
שפארנו למעלה, כאן צריך  
לחדש דברים, אשרי פתח  
מקויב קרבן, והוא מיכאל. לוי  
הוא גביאלי, הוא צריך לנגא.

ויסר הדבר - (תהלים מב) יומם יצוה  
ה' חסדי, זה חסד כחו גדול,  
שמיכאל הוא כחו דלויט לגפי  
רבונו, ועם כל זה שדלויט הוא  
אצל רבונו - הוא מלך חיות  
הקדש. וברפת דלויט אל תהי  
קלה בעיניך, וזהו יומם יצוה ה'  
חסדי.

וכפריה שירה עמי - זו גבנרה.  
שירה - (דברים לג) ככור שורי דר  
לו. (חזקאל א) ופני שור מהשמאל.  
וגביאלי שלוחו, וצריך לשורר  
ולנגן בחנדה פניו בתורה,  
לשחן קרבנות לפני המלך בשמחה. ופני שאין לו  
רשות להעסקא בתורה, וקיים (איכה  
ט) קומי רני בלי לראש אשמורת.  
ויימא באשמורת פמה סליחות  
וכתובנים ובלשות פכל מיני רנה

לאשקא ביה קלא, בשית פנפי ריאה עם וודא. בשית  
עקנאן דקניה. ודא ו'. ופוק ליה מלכא, דתמן פניה.  
פמה דאוקמוה מארי מהנין, הלך מבין. פויק כן  
מפניה, מכן יהי, דאיהו ו'. דאיהו אפרות בשית דרפין.  
ויסקן ליה בשית עקנאן דקניה, דאינון (מלכים א ט) לש  
מעלות לפסה.

וכ' פרסין אינון (ימיה ט') פפא כבור מרום קראשוין,  
ואינון לפא ופומא. ל"ב, (שמות ט') ויאמר פי ד' על  
פס יה מלךמה ליי פעמלק, ככר, סמאל, פומא  
דכפיה, פ"ס י"ה, הדא הוא דכתיב, (תהלים פא) תלעו  
כחדש שופר וגו'.

קאי שופר. קניה, ו'. קול דסליק מן הקניה לגפי פומא,  
דתמן ה'. פיה מיני תמוני דכתיב, דאינון שפון  
ושינים וכו'. שפון תרין. שינים וטובות תרין מינין.  
ותי, הא חמש. דטנין ככר דאיהו קול, פגוונא דטנין  
דיחיה. לאשקא קול וכו', דנפיק מפניה דלפא.

דיבור דילה, בינה דילה, דאוקמוה איהו חכם המכין  
דבר מתוך דבר. מהשכה דילה. חשיב קמי קדשא כריך  
הוא, מכל קרבני ועליון, הדא הוא דכתיב, (חזקאל ט) זאת  
השורה לעולה ולמנחה. (ע"כ רעא מדימא).

איש או אשה כי יעשו מכל טטאת האדם  
וגו'. (מכה' ט) טא חזי, פתיב (שפטים ט) וכתר  
הקניי נפרד מקו מפי חוכב חותן משה וגו',  
וכתר הקניי מפי כנוי דותרו קנה, פמה דאיהו  
אמר (שמות א טו) ויאמר שאול לא קניי וגו'.  
אמאי אקרי קניי. והא אוקמוה. וכתוב (בראשית  
טו) את הקניי ואת הקניי. ואמאר דעבר קנא

וגו'. וכתר הקניי מפי כנוי קנא, פמה דאיהו אמר (שמות א-א טו) ויאמר שאול לא קניי וגו'.  
למה קנא קניי? ודברי פדשוה. וכתוב (בראשית טו) את הקניי ואת הקניי. ונתבאר ונתקנא ונתקנא פבר  
קנא וכתר הקניי מפי כנוי קנא, פמה דאיהו אמר (שמות א-א טו) ויאמר שאול לא קניי וגו'.

בגורו, שהוא פור להוציא בו  
קול בשש פנפי דאח עם וודא  
לששת צורות הקנה, וזו ו'.  
ויצאו מכל, שלש בינה, כמו  
שפריש, בעל, המלטה, הלב  
מבין. ויצא כן מפניה, מכן יהי  
שואו ו', שהוא אפרות בשש  
נפסין, ויעלה בששת צורות  
הקנה, שהם (מלכים ט) שש מעלות  
לפסה.

חזי כסאות הם, (דברים ט') פפא  
כבור מרום קראשוין, והם חכב  
וספה. ל"ב, (שמות ט') ויאמר פי ד'  
על פס יה מלךמה לה, פה פעמלק.  
ככר, סמאל, פ"ה הפס"ה, פ"ה, ו'  
זוהו שכתוב (תהלים פא) תלעו  
שופר וגו'.

כרה שופר? קניי, ו'. קול ששועלה  
מן הקנה אל הפה. ששם  
השמישה מיני תמוני דכר, ששם:  
השפטים ושנים וכו'. וכן  
לשנים ושנים שש מפנים.  
ותו - תרי תמעות. ששועל  
פניה, שהוא קול, כמו ששועל  
הרמים. להוציא קול וכו',  
שחזא מהכנה של חכב

שהוא שם מפרש בצורה מיני  
תלים. ובשופר, אין פותחין  
מעשרה שפרות. והתורה - הקול  
עלה, הדבור של, הכנה של,  
שפריש, איהו חכם? המכין  
דבר מתוך דבר. מהשכה של  
השופר לפני הקנה שיהו הוא  
מכל קרבנות ועולות. וזהו שכתוב  
(חזקאל ט) ופני שור מהשמאל  
וגו' ופני שור מהשמאל

כמה ששועלה  
מן הקנה אל הפה. ששם  
השמישה מיני תמוני דכר, ששם:  
השפטים ושנים וכו'. וכן  
לשנים ושנים שש מפנים.  
ותו - תרי תמעות. ששועל  
פניה, שהוא קול, כמו ששועל  
הרמים. להוציא קול וכו',  
שחזא מהכנה של חכב

שהוא שם מפרש בצורה מיני  
תלים. ובשופר, אין פותחין  
מעשרה שפרות. והתורה - הקול  
עלה, הדבור של, הכנה של,  
שפריש, איהו חכם? המכין  
דבר מתוך דבר. מהשכה של  
השופר לפני הקנה שיהו הוא  
מכל קרבנות ועולות. וזהו שכתוב  
(חזקאל ט) ופני שור מהשמאל  
וגו' ופני שור מהשמאל

כמה ששועלה  
מן הקנה אל הפה. ששם  
השמישה מיני תמוני דכר, ששם:  
השפטים ושנים וכו'. וכן  
לשנים ושנים שש מפנים.  
ותו - תרי תמעות. ששועל  
פניה, שהוא קול, כמו ששועל  
הרמים. להוציא קול וכו',  
שחזא מהכנה של חכב

במקרה, פנופא דא, בגין למלעי באורייתא,  
ואתפרש מן מתא, נפרד מקין, אתפרש מהווא  
עפא דהיה בקדמייתא, ואתבבקי ביה בקודשא  
בריה הוא, נפרד מקין.

**זכור פר נש דזכי באורייתא, למיזל  
לאתבבא באורייתא.** דכד פר נש אזיל  
(דף ס"ב ט"א) באורייתא דאורייתא, משנה עליה  
רוחא קדישא עלאה. כמה דאת אמר, (ישעיה לב)  
עד יצרה עלינו רוח מפורום. וכד פר נש סטי  
אורייתא, משנה עליה רוחא אתרא מסטרא  
אתרא, דהוא סטרא דמסאבא. וסטרא  
דמסאבא אתער מסטרא דנקבא דהווא  
רפא, דסמן מדורין דרוחין פישין, דנזקין לבני  
נשא, דאקרוין נזקי עלמא. דהא מסטרא דקין  
קדמאה אלשטחיה.

ויתרו בקדמייתא כומרא לעבודת זרה הוה,  
ולכהווא סטר היה פלי, ומשנה עליה  
רוחא מהווא אתר. ועל דא אקרי קיני לבתר  
נפרד מקין (דף ט"א), ואתבבקי (כא ואתבבקי) ביה  
בקודשא ברין הוא, (כא משכח) דכל מאן  
דאתבבקי ביה בקודשא ברין הוא, ועבדי  
פוקדי אורייתא, פככול, הוא קיני עלמין,  
עלמא דלעילא ועלמא דלתתא. והא אוקמוה,  
ועשייתם אותם פתיב.

וכך מאן דעבר על פוקדי אורייתא, פככול  
פגים לעילא, פגים לתתא, פגים לגרמיה,  
פגים לכל עלמין. מתל איפון מפרישי למין  
דשאטי (כא דספרי) פארפא, קם חד שטייא  
בינייהו, פאזא זנקבא וכי.

ועל דא איש או אשה כי יעשו וגו', האדם  
וגו'. (דף ט"א) ומהוה כאדם עברו בריות.  
אדם עבר על פקודי חד דאורייתא, אגרים ליה  
לגרמיה מיתה. וגם לכל עלמא, פגים לעילא,  
לגרמיה מיתה. וגם לכל עלמא, פגים לתתא, והווא חוכא

בעוה זהו פני לעסק בתורה,  
ונפרד מן העיר. נפרד מקין, נפרד  
מאורו עם שיהיה שם קדם ונדבק  
בקודש ברוח-הוא, נפרד מקין.  
אשרי ראש שונה בתורה ללכת  
והלך בדרך התורה, משנה עליו  
רוח קדושה עליונה, כמו שנואמר

(ישעיה לב) עד יצרה עלינו רוח  
מפורום. וכשאדם סוטה בדרךיו,  
משנה עליו רוח אתרת מצד אתר,  
שהוא צד שמאלו, וצד שמאלו  
מתעורר מצד נקב פהום רבי,  
ששם קדיש אורייתא רוחות רעות  
שפויקים לאנשים שנקראים  
מזיקי העולם, שהיו מצד קין  
הראשון נמצאים.

ויתרו בתחלה היה כפר  
לעבודה זרה, ולאחר צי עבי,  
ומשנה עליו רוח אורו מקין,  
ולכן נקרא קיני, אתר מקין  
מקין (דף ט"א) כי ואתבבקי  
בקודש-ברין הוא. (כא משכח)  
ששנה  
מי  
שפויקים  
הקדוש-ברין הוא ועושה מצוות  
התורה, פככול הוא מצדי  
עלמות, עלם העליון ועלם  
התחתון. והרי פרושי, שפתיב  
ועשייתם אתם.

וכל מי שעובר על מצוות התורה,  
פככול פגים למעלה, פגים  
למטה, פגים את עצמו, פגים  
לכל העולמות. משל לאותם  
ספנים שפנים ששטים בגאיה, קם  
שוטה אחד ביניהם ודצה לעשות  
חור בספינה וכו'.

וכן, איש או אשה כי יעשו וגו',  
האדם וגו'. (כא דספרי) ומהוה  
כאדם עברו בריות. אדם עבר  
מצוה אחת של התורה - גרם  
לעצמו מיתה, וגם לכל העולם,  
פגים למעלה, פגים למטה. ואורו

פלייא, עד דיקיים קדשא ברין הוא עלמא  
כמלקממא, ונתקבר יהווא פגיומו מלעלקמא,  
הדא הוא דכתב, (ישעיה כ"ב) בלע המות לנצח  
ומתה יי פי אלהים דמעה מעל פנים וגו'.  
ובגין פו פי יעשו מפל חטאת האדם. (כ"ב)

**האדם, אדם קדמאה יהי.  
לכונן מעל פי, דמאן דיפויק דתמי, ונקלא  
מן דינא, הוא גרים פגיומו וכי, ועל  
דא, רחמנא לישון מתיב דהא עלמא, ומן  
פגיומו דלחון, כמה זכאין מסתלקי בגיבוייהו,  
פר פל מה דגרמי לעילא ותתא.**

רבי יצחק ורבי יהודה היו אזיל מאוישא לקוי,  
אמר רבי יהודה (אבות) ניקמא מילין  
דאורייתא ונזיל. פתח רבי יהודה (כ"א יצחק)  
ואמר, (שמות כ"א) פי יפתי איש בור או פי יקרה  
איש בר וגו'. ומה מה פתיב פתייה, בעל הבור  
יש, וגו'. ומה על דא כה, מאן דגרים  
לאבאשא עלמא בחובוי על אחת כמה וכמה.  
אלא תורהא דאף על פכ דאבאיש עלמא,  
אמי אית ליה תשובה, כמה דכתיב איש או  
אשה כי יעשו וגו', והתורה את סטאתם והשיב.  
אמי דהא לא מנהיא ליה, בגין דעביד  
תשובה, פככול הוא עבדי ליה משמש.

הוא מה דפגים לעילא, אוקוין ליה, וכמה  
בתשובה. דכתיב איש או אשה כי יעשו וגו',  
והתורה את סטאתם והשיב, ותשובה אוקוין  
פלי, אתמין לעילא, אתמין לתתא, אתמין  
לגרמיה, אתמין לכל עלמא.

פתח רבי יצחק (כ"א יצחק) אבתייה ואמר, (דברים  
י) בצר לך ומצאוך פל דכרבים האלה  
וגו'. בצר לך, מפאן ותשובה מעילא מפליא,  
עד לא ישרי דינא דכתיב דשורי דינא  
עד שלא ישרה הדין בעולם. שאמר שורה הדין מתחילת כחו, מי יעבירו מהעולם ויסלקו?

חטא תלוי עד שיצמיח הקדוש  
ברוך הוא העולם במקום ויעבר  
אורו פגם מהעולם. והוה שכתוב  
(ישעיה כ"ב) בלע המות לנצח ומתה  
יהי פי אלהים דמעה מעל פנים  
וגו'. ואלא פו פי יעשו מפל חטאת  
האדם. (כ"ב) - אדם

הוא מעל פיה, שמי שישא  
מרתמים ויזק מדי, גורם פגם.  
ולכן תרמין יצילנו מרשעי  
העולם הוה ומפגמיהם. כמה  
צדיקים מסתלקים בגלגלים, מלכד  
לכל מה שגורמים למעלה  
ולמטה.

רבי יצחק ורבי יהודה רבי  
הולכים מאוישא ללוד. אמר רבי  
יהודה (אבות) ניקמא מילין  
דאורייתא ונזיל. פתח רבי יהודה (כ"א יצחק)  
ואמר, (שמות כ"א) פי יפתי איש בור  
או פי יקרה - מי - בעל הבור יש, וגו'. מה  
פתיב פתייה? פל פתיב רבי יצחק  
וגו'. ומה על דא כה - מי - בעל הבור יש, וגו'.  
לחסורית העולם פתח על מעל את  
הפיה ויכשי. אלא שמתהוה, לפי שאף  
על אב שסורתי העולם, לפי שאף  
לו תשובה, כמו שפתיב איש או  
אשה כי יעשו וגו' והתורה את  
סטאתם והשיב?

אמי ודאיהו זה מועיל להם משום  
שעשה תשובה, פככול הוא  
עושה אורו משמש. משנה  
עושה אורו משמש. משנה  
פתיב, שפתיב איש או אשה  
כי יעשו וגו', והתורה את סטאתם  
והשיב, ותשובה מסקנת הפל,  
מתקנת למעלה - מתקנת למטה,  
מתקנת צמו - מתקנת לכל  
העולם.

פתח רבי יצחק (כ"א יצחק) אבתייה ואמר, (דברים  
י) בצר לך ומצאוך פל דכרבים האלה  
וגו'. בצר לך, מפאן ותשובה מעילא מפליא,  
עד לא ישרי דינא דכתיב דשורי דינא  
עד שלא ישרה הדין בעולם. שאמר שורה הדין מתחילת כחו, מי יעבירו מהעולם ויסלקו?

ספר היתר

תקנה חיליה מאן יעבר ליה מעלמא ויסלק ליה. דהא (דף ס"ב ע"ב) פון דשארי דינא, לא אסתליק עד דילשתלים. פטר דאשתלים, וכפיד תשובה, אחקין עלמין פלהו. משמע, דכתיב ומצאנו פל הדברים האלה באחרית הלימים, וכתיב ושבת עד יי אלהיך וגו'. פי אל רחום

באחרית הלימים, מאי איכא הכא. אלא לאכללא כנסת ישראל, דאיהי בגלותא, ואשתפכת בעאקו דלהו, ולא שבת לון לעלמין. ובגין כך קדשא ברין הוא אף על גב דאשרי דינא בעלמא, בעי דיהרון ישראל בתשובה, לאוטבא להו כהאי עלמא, וכעלמא דאתי, ולית לה מאן דקאים קמי תשובה.

הא חזי, אפילו כנסת ישראל, תשובה אקרי. ואי תמא (משבח) עלאה (פי' בעלמא) ניא זאת עלאה) מפל אחר לא שכת, אלא דא אקרי תשובה, פד אהדר רחמי לקבלהא, והיא כבת על פל אינון אוכלסין וינקא לון. ותשובה מעלמא, פד אתמסר נפשא לגבה, ונטיל לה בזמנא דאיהי בתשובה, פדין פלא אתממן לעילא ותפא, ואתממן הוא, וכל עלמא.

חייבא חד בעלמא, קלקלא דכמה אחרין פגיניה. ווי לתובא, ווי לשכביה. תא חזי, יונה, פגין דלא בעא למהו בשלחיתא דמאריה, פמה פני נשא הו אהבירו פגיניה פמא, עד דקלחו אהרו עלוי, ודאינו ליה פדינא פמא, ופדין אשתויכו כלהו, וקודשא ברין הוא חס עליה לבתר, ושזיב פמה אוכלסין בעלמא. אימתי. פד אהדר למאריה מאו עקפיה. דהא הוא דכתיב, (יונה ב) קראתי מצודה לי אל יי ויענני. ובתיב, (תהלים קי"ז) מן המצר קראתי לה ענני במרחב יה וגו'.

שתי פין ששויה דיין, לא מסתלק עד ששולם. אחר ששולם ועשה תשובה, מתון פל העלמות. משמע שפכות ומצאנו פל הדברים האלה באחרית הלימים, וכתיב ושבת עד ה' אלהיך וגו'. פי אל רחום ה'.

באחרית הלימים, מה יש פאי? אלא להקליל כנסת ישראל, שהיא בגלות ונמצאת בצרות, ולא עזבת אותם לעולמים. ולכן הקודש ברוך הוא, אף על גב שמשוה לון בעולם, רוצה שיתורו ישראל בתשובה להטיב להם בעולם הזה ובעולם הבא, ואין לה מי שיצמד בפני התשובה.

כא ראה, אפילו כנסת ישראל נקראת תשובה. ואם תאמר, מפל מקום לא נמצאת - אלא זו לקראת תשובה, לשחזור רחמים ומליה, והיא חוזרת על פל אותם אוכלוסים ומינקתם. ותשובה מעלה - פשומרת הנפש אליה וקושת אותה בזמן שהיא בתשובה, אז תכל מתממן למעלה ולמטה, ומתממן הוא וכל העולם.

רשע אחר בעולם - בגללו יש קלקול לכמה אחרים. או רשעי, או לשכנו! בא ראה, יונה, משום שלא רצה לכתב בשלחיתא רבונן, פמה אנשים היו אובדים בגללו ביים, עד שפלים חזרו עליו ודנו אותו ברין ביים, ואן נאלו לבס, ואחר פון הקודש ברוך הוא רחם עליו, והציל פמה אוכלוסים בעולם. מתי? פשתור רבונן מתוון ארתו. והו שפכות (יונה ב) קראתי מצודה לי אל יי ויענני. וכתיב (תהלים קי"ז) מן המצר קראתי לה ענני במרחב יה וגו'.

נשא - קכ"ב ע"ב

פוקדא דא, היא מצות תשובה. דהא איהי פניה. ובעונותינו מידתה פ' מקדשא, לא אשתאר לנו אלא ודוי דברים לבד, ודא מלכות. ומה פניה פן י'יה. והאי כן, ו' איהו ודאי. וכל מאן דחזר פתיבפתיא, פאזי חזר את ה' לאת ר', דאיהו פן י'יה, ואשתלים פיה ית'יה. ודא איהו תשובה, תשוב ה' ודאי לגבי ר'.

דארת ה' ודאי איהו ודוי דברים, ודא דמלה, (הושע י"ד) קחו צמכם דברים ושוכו אל יי אמרו אליו וגו'. ותשלמה פרים שפתינו. ודאי כד פד נש איהו חוטאי, ארים לאתרחא ה' מאת ר'. דאסתלק פן י'יה, דא יהו, מאת ה'. ובגין דא אתרחב פי מקדשא, ואתרחקו ישראל מפתן, ואתגלו בני צממא. ובגין דא, פל מאן דעביד תשובה, פרים לאתרחא ה' לאת ר', ופוקדא דהא פליא. ובגין דא תכל פלוי בתשובה, דכין אמרו קדמאי, פל הקצים פלו, ואין הדבר פלוי אלא בתשובה, דאיהו ודאי.

ועל דא (חזקאל כ) נאעשה למען שמיי. ועוד (ישעיה מח) למעני למעני אעשה. ואם לא חזרין, אגא אעמיד פרוהיה. דהא הוא דכתיב ושבת עד יי אלהיך, עד ית'יה ודאי.

ותשובה דא אתמריאת חיים, (משלי י) פי מפנו תוצאות חיים, דאינון נשמתין דישארי. ואיהו תכל דקפ ונאל פסומא דבר נש, פלא עמל וכלא יגיעה. ה' דבתיבפתיא. ועלה אומרי, (דברים ט) פי על פל מוצא פי יי יחיה האדם. והיא על רישיה דבר נש. עלה אתמר, (במדבר י"ט) ותמות יי נפשו. (תהלים ל"ט) אף בעלם יתהלך איש. ובגין דאיהי על רישיה דבר נש, אסיר ליה לפר נש אסתלקת מעל רישיה דבר נש, מיה אסתלקו חיים מפיה. ואי תמא דכין שריא על אומין ועלמא, אף על גב דלא

רעיא פתיבפתיא מצודה זו היא מצות תשובה ודוי פניה. ובעונותינו מידתה פ' מקדשא, לא אשתאר לנו אלא ודוי דברים לבד, ודא מלכות. ומה פניה פן י'יה. ובגין דא יהו ר' פתיבפתיא, וכל מי שחזר בתשובה, פאזי חזרו את ה' לאת ר', שהיא פן י'יה, ועלם בו ית'יה ודאי לגבי ר'.

תשובה - תשוב ה' ודאי לגבי ר'. שאות ה' ודאי היא ודוי דברים, וסוד הדבר - (הושע י"ד) קחו צמכם דברים ושוכו אל ה' אמרו אליו וגו'. ותשלמה פרים שפתינו. ליהויק ה' מאת ר'. שפסתלק פן י'יה, ודאיהו מאת ה'. ולכן תרב פית המקדש, והתרחקו ישראל משם ואלו לבין צממא. ומשום זה, פל מי שעושה תשובה, גורם לחזור ביה. ומשום ר', ותגלה תליתיה ביה. ומשום זה תכל פלוי בתשובה. שפון אמרו תראשוננו, פל הקצים פלו, ואין הדבר פלוי אלא בתשובה, שהיא שלמות שמו.

ועל פון, (חזקאל כ) נאעשה למען שמיי. ועוד, (ישעיה מח) למעני למעני אעשה. ואם לא חזרין, אגא אעמיד להם מלך ששמים גורמיו משל פניה, וחוורו בעל פרתם. והו שפכות (דברים י) עד ה' אלהיך, עד ית'יה ודאי. ותשובה זו נקראת חיים, (משלי י) פי מפנו תוצאות חיים, שהם נשמות ישראל. והוא תכל שויצא ונכנס פפי האדם פלא עמל וכלא יגיעה, ה' של הפרים, ועליו נאמר (דברים ט) פי על פל מוצא פי ה' יחיה האדם. והיא על ראש האיש, עליו ית'יה ודאי לגבי ר'. ותמות ה' יפשו. (תהלים ל"ט) אף בעלם יתהלך איש.

אתפרי בחוץ שמיא ואיניא וכל תולדין דבחוץ. לא שריא ודאי, דמשיה בעא מקודשא ברין הוא, דלא תשרי שכינה על אומין דעלמא, ונהיב ליה. הבלא דמימיא על אומין דעלמא מאן נפקא. או על הייבנא דאינון ערב רב מעודבין עם ישראל. אלא ודאי לית כל אפיניא שוין, אפילו ישאל לאו אינון שוין, כל שכן אחרנין.

אלא ודאי על האי דייקנא דאת ה' אוקמוה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. וכד האי שריא על ישראל, לית לון זינעה ולא שעפודי. ובה נפש עמלה וזינעה (שמות 17)

17) שבת וינפש.

דנפש אחרא את על רישיה דבר נש, דאתקריאת עבר. ואיהו דייקנא על בר נש. ואיהו עבר דמלכא, דמנונגא כל אברין דבר נש, למיזל פארוזין טבין, ולקיימא בהון רמיח פקודין, לשריא עליהו ה' דבהבנאם, דכך סלין הבראם לרמיח.

ודייקנא אחרא על רישיה, דאתקריאת ודאי ו' ועלייהו אחמר, (באשית א) וקרא אליהם את האדם בצלמו בצלם אלהים. תרין דייקנאן טבין, דאינון דבר ונוקבא. דבר מסטרא דאת ו'. נוקבא מסטרא דאת ו'.

ותרין אתון אפודין ליה לבר נש לתורה ולמצוה. ו' יראה, ודא איהו על רישיה דבר נש, ומנה ייעול דחילו לקבא דבר נש, למודחל מקודשא ברין הוא. ולקטרא ברמיה דלא יעבר על פקודין דלא מעשה. ה' אהבה על רישיה דבר נש, ומניה צאל רחימו דקודשא ברין הוא, על רמיח אברין דליה, למיימא בהון פקודין דעשה. ו' איהו על רישיה דבר נש, ומניה ייעול על פומא דבר נש מלולין לאולקא בארתייהו.

וכהאי קחו עמכם דברים ושופו אל יי. וכהאי ודאי ודאה ללב האדם לירא מהקדוש ברוך הוא ולשמר את עצמו מעולות של האדם, וממנה נבגס אהבת הקדוש ברוך הוא על רמיח איבריו לקום בהם מצוות עשה. ו' היא על ראש האדם, וממנה יבגס על פה האדם דבוינים ולמד פתורה. וכוון קחו עמכם דברים ושופו אל ה'. וכוון שתהיה בכם היראה והאהבה והתורה, יחזרו יהיוה

אסור לו לאדם לקבל ארבע אמות בגלוי ראש, שאם היא מסתלקת מעל ראשו של האדם, מיד מסתלקים ממנו החיים.

ואם תאמר שפך שורה על ראש אמות העולם, אך על גב שלא נבואו בהם שמים וארץ וכל תולדותיהם - לא שורה ודאי. שמשוה פש מהקדוש ברוך הוא שלא תשרה שכינה על אמות העולם, ונתן לו הקבל העומד על אמות העולם מאיפה יוצא? או על הרשעים שהם ערב רב, מערכים עם ישראל? אלא ודאי לא כל הפנים שונים. אפילו ישראל אינם שונים, כל שכן אחרים.

אלא ודאי על דמות זו של אות ה' פרשה, מופנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. וישיא שורה על ישראל, איך להם יזעה וכל שעפודי, ובה נפש עמלה וזינעה (שמות 17) שבת וינפש.

שנפש אחרת יש על ראש האדם, שנקראת עבר, והיא דמות האיש, והוא עבר הפלוי, שנוצעת כל אברי האדם ללכת בדרכים טובות ולקום בהם רמיח מצוות, להשרות עליהם ה' של בהבנאם, שפך עולה הבנאם לרמיח.

ודייקן אחר על ראשו, שנקרא ודאי, וזה ו'. ועליהם נאמר וקרא אליהם את האדם בצלמו בצלם אלהים. שפך דמיות טובות, שהם זכר ונקבא. זכר מצד האות ו', נקבא מצד האות ה'.

ושרי ארתי מעודות את האדם לתורה ולמצוה. ו' יראה, ודאי על ראש האדם, וממנה נבגס על רישיה דבר נש, ומניה ייעול דחילו לקבא דבר נש, למודחל מקודשא ברין הוא. ולקטרא ברמיה דלא יעבר על פקודין דלא מעשה. ה' אהבה על רישיה דבר נש, ומניה צאל רחימו דקודשא ברין הוא, על רמיח אברין דליה, למיימא בהון פקודין דעשה. ו' איהו על רישיה דבר נש, ומניה ייעול על פומא דבר נש מלולין לאולקא בארתייהו.

וכהאי קחו עמכם דברים ושופו אל יי. וכהאי ודאי ודאה ללב האדם לירא מהקדוש ברוך הוא ולשמר את עצמו מעולות של האדם, וממנה נבגס אהבת הקדוש ברוך הוא על רמיח איבריו לקום בהם מצוות עשה. ו' היא על ראש האדם, וממנה יבגס על פה האדם דבוינים ולמד פתורה. וכוון קחו עמכם דברים ושופו אל ה'. וכוון שתהיה בכם היראה והאהבה והתורה, יחזרו יהיוה

כיון המראה והאהבה והתורה יחזרו יהיוה דאיהו כינה חשוכה, ו' תשוב לגבי ה', דאיהו עבדא דבראשית. ואיהו ל"ב אלהים. (דף ס"ב ע"א) וישתלים יהוה ובה יהא לכון זינעה מפלא, ובה שבת וינפש.

וכה יתפיל יהו', ודין דא ודא: שלימו דכלא. פיה, אתפרי כל עלמא, ועליה מימינא שמלא וארעא ונמא וכל ברין דאתקרוין, דקמיב, (באשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. בה בראם. ואם היא אתקמת מעלמא אפילו ריעא, כלא אתקרב ואתפטל, ולא יהו קיימא בעלמא.

האי ה' לא תיזיל מגופא, ובה מימינא וכד היא תיזיל מיניה, הוא סם המנות תימי ותשרי עליה, דתקורי טומאה, נבלה, פסולה, מלאך המות, חשו, אפלי, ושריא על גופא דבר נש. ובההיא זמנא אתקרי בר נש מות. ודא דמלה, (יחזקאל יח) פי לא אחרפן במות המת נאם יי אלהים והשיבו רחיו.

כל פקודין דעשה, דהו עמדין לשריא ברמיח אברין דליה, בלה מתאכלין עליה. ודא דמלה, (ישעיה נ) דרכיו ראיתי וארפאהו וגו'. ולאכליו. מאי ולאכליו. אינין רמיח אברין, דא מתאכלין עליה, דאינון דייקנא עלאה ושריא על רישיה, ובה שריא יהוה. דכמה דאת דייקנא טבא על צדיק, ומנהיג ליה לכל עובדין טבין, ולכפאה ליה לעלמא דאתי. פה את דייקנא בישא, על רישא דתיבנא, לאנהגא לון בעובדין בישין, דירתון גיהנם. ובגין דא את הכל ואית הכל, אית הכל טב. דאתמר ביה, (דברים ח) פי על כל מוצא פי יי יחיה האדם. ואית הכל ביש, דאתמר ביה (דמלת ט) גם זה הכל ורעות רות.

וכה ודאה, פמעשי האדם נודע הפרצוף שעליו ופרצוף פניו. וזה שפיתב (שם ב) הפרת פניהם עננה בס. פרמות נודע פרצוף החיה ששורה עליו, אם הוא אריה, או שור, או נשר, או אדם.

וכה ודאה, פמעשי האדם נודע הפרצוף שעליו ופרצוף פניו. וזה שפיתב (שם ב) הפרת פניהם עננה בס. פרמות נודע פרצוף החיה ששורה עליו, אם הוא אריה, או שור, או נשר, או אדם.

שהוא כינה, משוכה, ו' תשוב לגבי ה', דאיהו עבדא דבראשית. ואיהו ל"ב אלהים. וישתלים יהוה ובה יהא לכון זינעה מפלא, ובה שבת וינפש.

וכה יפיל יהו', ומשום זה יתכלו - שלמות הכל. פה נבוא כל העולם, ועליה עומדים שמים וארץ ומים וכל הבריות שנבראו, שפיתב (באשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה בראם. ואם היא תתחמק מעולם אפילו ריע, הכל יתרב ויתפטל, ולא תהיה עמידה לעולם.

הא זאת לא תלך מהגותי, וכו' הוא עומד. וכשהיא תלך ממני, הוא סם המנות זכא וישורה עלי, שתקרא טמאה, נבלה, פסולה, מלאך המות, חשו, אפלי, ושריא על גוף האיש. ובאותו זמן נקרא האדם מות, וסוד הדבר - (יחזקאל יח) פי לא אחרפן במות המת נאם יי אלהים והשיבו רחיו.

כך מצוות עשה שיהי עתידות לשרות ברמיח אבריו. כל מתאכלות עלי, וסוד הדבר - (ישעיה ב) דרכיו ראיתי וארפאהו וגו'. ולאכליו. מה זה ולאכליו? אלו רמיח אברים שמתאכלים עלי, שהם דמות עלינה ששורה על ראשו, שבה שורה יהוה. שפמו ביש דמות טובה על צדיק ומנהיגה אותו לכל מעשים טובים לזכותו לעולם הבא, פה יש דמות רעה על ראש הרשעים להנהיגם במעשים רעים, שרשו גיהנם. ומשום זה יש הכל ויש הכל. יש הכל טוב, שנאמר בו פי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. ויש הכל רע, שנאמר בו גם זה הכל ורעות רות.

וכה ודאה, פמעשי האדם נודע הפרצוף שעליו ופרצוף פניו. וזה שפיתב (שם ב) הפרת פניהם עננה בס. פרמות נודע פרצוף החיה ששורה עליו, אם הוא אריה, או שור, או נשר, או אדם.

וכה ודאה, פמעשי האדם נודע הפרצוף שעליו ופרצוף פניו. וזה שפיתב (שם ב) הפרת פניהם עננה בס. פרמות נודע פרצוף החיה ששורה עליו, אם הוא אריה, או שור, או נשר, או אדם.







אבל ודאי רואה המלה, והכא על מלא הנה, כגון המצאוי הוה אמרי, דכתיבוי דושראל הוה מנייהו, והוה כמה בישראל דחשדוין לאנתתייהו כדא. עד דקודשא בריהו הוא מטא לון להאי אתר, וכעז למבדק לון, מה כתיב ויבאו מרתה וגו'. ויצעק אל וגו'. אמר קודשא בריהו הוא למשה, משה מה את בעי, הא כמה תבילין קוימין פביכוו הכא, ונאזא בעינא למבדק הכא נשיהוון דישוראל, כתיב שמא קודישא, ורמי למינא, ויבדקוון פליוון, נשי וגובכוון, וכלא ישוראר לעז על בני. ועד דבדקוון פליוו הכא, לא אשרי שמי עלייהו, מיד ויורהו יי עז וישלף אל הפנים, דא שמא קודישא, ההוא דהוה כתיב פקנא למבדק נשיהוון דישוראל, פדון, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו.

ואו תימא נשיהוון דישוראל לאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיניו, דלא אסתאבו בנשיהוון דמצראי. ונשיהוון דישוראל לא אסתאבו במצראי, פל אינון שניו דהוה בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתוכחו זרעא דישוראל קדישין, זכאין, פדון (דח מכ"ח ע"א) קודשא בריהו הוא אשרי שמיה בינייהו, ועל דא על מלא ודאי, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו. חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במלא בדיק פקנא לאתתא, ובשמא קדישיא.

ואו תימא נשיהוון דישוראל לאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיניו, דלא אסתאבו בנשיהוון דמצראי. ונשיהוון דישוראל לא אסתאבו במצראי, פל אינון שניו דהוה בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתוכחו זרעא דישוראל קדישין, זכאין, פדון (דח מכ"ח ע"א) קודשא בריהו הוא אשרי שמיה בינייהו, ועל דא על מלא ודאי, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו. חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במלא בדיק פקנא לאתתא, ובשמא קדישיא.

ואו תימא נשיהוון דישוראל לאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיניו, דלא אסתאבו בנשיהוון דמצראי. ונשיהוון דישוראל לא אסתאבו במצראי, פל אינון שניו דהוה בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתוכחו זרעא דישוראל קדישין, זכאין, פדון (דח מכ"ח ע"א) קודשא בריהו הוא אשרי שמיה בינייהו, ועל דא על מלא ודאי, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו. חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במלא בדיק פקנא לאתתא, ובשמא קדישיא.

שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו? אבל ודאי סוד תביר, לשאון על מים זה הנה, משום שהמזכירם היו אמורים, שבעים של ישראל שחשדו כוה פנייהו, עד שהתברר שברוך הוא הדיכא למקום זה זה ורצה לבדוק. מה פתוח? ויבאו מרתה וגו'. ויצעק אל ח' וגו'.

שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו? אבל ודאי סוד תביר, לשאון על מים זה הנה, משום שהמזכירם היו אמורים, שבעים של ישראל שחשדו כוה פנייהו, עד שהתברר שברוך הוא הדיכא למקום זה זה ורצה לבדוק. מה פתוח? ויבאו מרתה וגו'. ויצעק אל ח' וגו'.

ואו תימא נשיהוון דישוראל לאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיניו, דלא אסתאבו בנשיהוון דמצראי. ונשיהוון דישוראל לא אסתאבו במצראי, פל אינון שניו דהוה בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתוכחו זרעא דישוראל קדישין, זכאין, פדון (דח מכ"ח ע"א) קודשא בריהו הוא אשרי שמיה בינייהו, ועל דא על מלא ודאי, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו. חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במלא בדיק פקנא לאתתא, ובשמא קדישיא.

ואו תימא נשיהוון דישוראל לאות, אינון אמאי. אלא אוף אינון בעיניו, דלא אסתאבו בנשיהוון דמצראי. ונשיהוון דישוראל לא אסתאבו במצראי, פל אינון שניו דהוה בינייהו, וכלהו נפקו גוברין ונוקבין זכאין, ואשתוכחו זרעא דישוראל קדישין, זכאין, פדון (דח מכ"ח ע"א) קודשא בריהו הוא אשרי שמיה בינייהו, ועל דא על מלא ודאי, שם שם לוי חק ומשפט ושם נסוהו. חק ומשפט ושם נסוהו אוף הכא, במלא בדיק פקנא לאתתא, ובשמא קדישיא.

**אתפסת, ואתחזי קלנא לכלא, והא אוקמוה**  
**חכברניא.**

**הא חזי, כל אינון נשי עלמא, בארתרייהו קוימי**  
**ואתחזנו, ועל דא ההוא אטר ממש דאינהו**  
**קוימי, ביה אתדנו. זכאה חוקיקיהון דישורא,**  
**דקוילשא ברין הוא אתריני בהו, ובעי דלכפא**  
**להו.**

**רבי חזקיה פתח, (תהלים קכח) אשורף כגפן פוריה**  
**רגו, מה גפן לא מקבל עליה אלא**  
**מדידיה, פן אתחא דישוראל, קוימא בהאי**  
**גורגא, דלא מקבלא עליה אלא ההוא בר זוגיה.**  
**כשפנינא (כ"א בתורה) דא, דלא מקבלא אלא ההוא**  
**בר זוגיה. ועל דא כגפן פוריה כירפתי ביהו.**  
**מהו פוריה. כמה דאף אמר (דברים כט) פוריה**  
**ראש. פוריה: פורחת, דאפיקת ענפים לכל**  
**סטרא. ואן כירפתי בתוך, ולאז לבר בשורקא,**  
**פיגין דלא תיתי לשורקא בכרית עליה.**

**וישכח אמר, (משלי ב) העוזבת אלוף נעוריה ואת**  
**ברית אלהיה. הווא אטר דאקרי כרית. והיא**  
**אמר רפי חזקיה, תונבא ליתי על ההוא בר**  
**נש, דשכן לאנתחיה דתחזי משערא**  
**דרישה לבר. ודא הוא חר מאינון צניעותא**  
**דכיתה. ואתחא דאפיקת משערא דרישה לבר,**  
**לאתפוקא ביה, גרים מספוקא לכיתה. וגרים**  
**לכנהא דלא יתחבון בדרא. וגרים מלה**  
**אתרא דשריא בכיתה. מאן גרים דא. ההוא**  
**שערא דאתחזי מרישה לבר. ומה בכיתה האי,**  
**כל שכן בשוקא, וכל שכן הצפוקא אתחא.**  
**וכגין פן אשורף כגפן פוריה כירפתי ביהו.**  
**אמר רבי יהודה, שערא דרישא (דף מ"ב ע"א)**  
**דאתחא דאתחזי, גרים שערא אתרא**

לחמש במציה. כמה שקלנא  
נתפסת, ונראה קלון לכל, וכן  
פשוטו חכברים.

**בא ראה, כל נשות העולם**  
**עומדות במקומן ונדונות, ועל**  
**פך, אותו מקום ממש שבו**  
**עומדות, שם נדונות. אשר**  
**חלקם של ישראל שתלוש ברוך**  
**הוא מתברר בהם ורודה לזכותם.**

**רבי חזקיה פתח, (תהלים קכח)**  
**אשורף כגפן פוריה וגו, מה גפן**  
**לא מקבלת עליה אלא משלה -**  
**פן אשת ישראל עומדת בכגון**  
**זה, שלא מקבלת עליה אלא אותו**  
**פן זוגיה, כמו היורה (פירוט) הו**  
**שלא מקבלת עליה אלא אותו פן**  
**זוגיה. ועל פן כגפן פוריה כירפתי**  
**ביהו. מה זה פוריה? כמו שגמר**  
**(דברים כט) פרוה ראש. פרוה -**  
**פורחת, שמוציאה ענפים לכל**  
**צד. והיפה? הרפתי בתוך, ולא**  
**לחין פשוט, משום שלא תבא**  
**לשקר בכרית עליה.**

**וישכח אמר, (משלי ב) העוזבת**  
**אלוף נעוריה ואת ברית אלהיה**  
**שכחה. מה זה ברית אלהיה?**  
**אותו מקום שנקרא ברית ודא**  
**התקשרה בו, בגלל פן כירפתי**  
**ביהו.**  
**אמר רבי חזקיה, קללה תבא על**  
**אותו איש שמשאיר את אשתו**  
**להראות עם שערות ראשה**  
**בחין, וזה אחר מאותם צניעות**  
**של חכמי. ואשה שמוציאה**  
**משערות ראשה תחוצה להחפוק**  
**בוי גורמת עני לבית, וגורמת**  
**לכניה שלא יתחבון ביהו.**  
**וגורמת דבר אחר ששורה בבית.**  
**מי גרם זה? אותו שער שגורא**  
**מראשה תחוצה. ומה עבית פן**  
**- כל שכן פשוט, וכל שכן**  
**הצפוקא אתחא. ומשום זה,**  
**אשורף כגפן פוריה כירפתי ביהו.**  
**אמר רבי יהודה, שער ראש**

**לאתחזיא, ולאפוקא ליה. פיגין פן, בעיא**  
**אתחא דאפילו טסורי דביתהא, לא יחמון שערא**  
**חד מגוישא, כל שכן לבר.**

**הא חזי, כמה בכורה שערא הוא חומרא**  
**דכלא, הכי נמי לנחבא. פוק חמי, כמה**  
**פיגמו גרים ההוא שערא דאתחא. גרים**  
**לעילא, גרים תפא, גרים מלה אתרא בביתהא,**  
**גרים מספוקא, גרים מלה אתרא בביתהא,**  
**גרים דיסתלק חשיכותא מבניהא. דחלמנא**  
**לישוכון, מתציפו דלהון.**

**ועל דא, בעיא אתחא לאתפסיא, פיגוריהו**  
**דביתהא. ואי עבדת פן מה פתיב, (תהלים קכח)**  
**פיגור פשתילי זיתים. מהו פשתילי זיתים. מה**  
**זית דא, בין פתורא, בין כויטא, לא**  
**אתאכריו טרפוי, וקדיר אשפכח ביה חשיכות**  
**יתיר על שאר אילניו. פן פנהא וספלקון**  
**פתשבו על שאר פני עלמא. ולא עוד אלא**  
**דבעליה מתברו פכלא, בכרכאן דלעילא,**  
**בכרכאן דלתחא, בעתרא, ככני, כני כני.**  
**הדא הוא דכתיב, (תהלים קכח) הנה כי כן יכרוך**  
**גבר ירא יי. וכתוב (תהלים קכח) יכרך ה' מאיון**  
**וראה כטוב ירושלים כל ימי חיה וראה כנים**  
**לכניהו שלום על ישראל. (ישעיה כב) אשורף**  
**רעיא מדימנא**

**אליהו, קום אפסח עמי פפוקוני, דאיהו הוא עזר לי,**  
**ככל סטרא. דהא עלך אומר כמדימנא, פתח**  
**פן אלעזר פן אתחא הפתח. וכן אתחא ודאי איהו את דילי,**  
**(משלי יז) את אלעזר יהי עלי.**

**פתח ואמר, פקודא לדין פדיני סוטה, הדא הוא דכתיב**  
**ואבר עלי רחם קנאה וקנא וגו, ודאי רחם קנאה**  
**מתרין סטרוני אשפכח, ח' הד פשוקא, וחד פקשוט. פיגין**  
**זהו ברית שקר - וקנא את אשור, והיא לא נטמאה. הייזלן**

**האשה שמתגלה, גורם לשער**  
**אחר להתגלות, ולפנים אותה.**  
**משום פן צריכה אשה שאפוקי**  
**קורות ביטה לא יראו שערה**  
**בא ראה, כמו שכתב השער הוא**  
**חמרת הכל - פן אם לנחבה.**  
**צא וראה כמה פגם גורם אותו**  
**שער האשה: גורם למלה וגורם**  
**למשה, גורם לכעלה להחלל,**  
**גורם עני, וגורם דבר אחר בבית,**  
**גורם שפסק לק חשיבות מבניה.**  
**החמון יצילנו מחציפוקא.**

**ועל פן צריכה אשה להתפסות**  
**כזויות ביתה. ואם עושה פך, מה**  
**פתיב? (תהלים קכח) פיגור פשתילי**  
**זיתים. מה זה פשתילי זיתים? מה**  
**זית דא, בין פתורא, בין כויטא, לא**  
**אתאכריו טרפוי, וקדיר אשפכח ביה חשיכות**  
**יתיר על שאר אילניו. פן פנהא וספלקון**  
**פתשבו על שאר פני עלמא. ולא עוד אלא**  
**דבעליה מתברו פכלא, בכרכאן דלעילא,**  
**בכרכאן דלתחא, בעתרא, ככני, כני כני.**  
**הדא הוא דכתיב, (תהלים קכח) הנה כי כן יכרוך**  
**גבר ירא יי. וכתוב (תהלים קכח) יכרך ה' מאיון**  
**וראה כטוב ירושלים כל ימי חיה וראה כנים**  
**לכניהו שלום על ישראל. (ישעיה כב) אשורף**  
**רעיא מדימנא**

**אליהו, קום אפסח עמי פפוקוני, דאיהו הוא עזר לי,**  
**ככל סטרא. דהא עלך אומר כמדימנא, פתח**  
**פן אלעזר פן אתחא הפתח. וכן אתחא ודאי איהו את דילי,**  
**(משלי יז) את אלעזר יהי עלי.**

**פתח ואמר, פקודא לדין פדיני סוטה, הדא הוא דכתיב**  
**ואבר עלי רחם קנאה וקנא וגו, ודאי רחם קנאה**  
**מתרין סטרוני אשפכח, ח' הד פשוקא, וחד פקשוט. פיגין**  
**זהו ברית שקר - וקנא את אשור, והיא לא נטמאה. הייזלן**









**בשעתה דאיהו תפיס פקולדא דמלכא, ואתדון דיעיה, ואשתולים, דלא אשתכח עליה סניגוריא. וסניגרא דמלכא נחית, וקאים קמיה, לרגלוי, וחד סייפא שפא כידיה.**

**זקן רב בר נש עינוי, וחמי כתלי ביתא דמתלהטון באשא (דיווא) מניה אדכי קמי ליה קמיה פוליה קלי עיניו, לבושיה אשא דלהיט קמיה דבר נש. הכי הוא ודאי, דהא כמה בני נשא חמו מלאכא בשוקא, וקוימי קמיה, וישאר בני נשא לא חמאן ליה.**

**ואי תימא, הא כתיב (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות וגוי. הוה יכיל לאתחזא בארעא. אלא מלה דא, הא אוקמוה, דכיון דנחית מלאכא לארעא, אתלבש בגופא, ואתחזי למאן דאתחזי, פההו לבושא דאתלבש ביה. ואי לא, לא יכיל למספל ליה עלמא ולא אתחזא. כל שפון וכל שפון האי וכל בני עלמא אריכין ליה.**

**תחת טפין פתחיה וכו', והא אוקמוה חבריה פיון דחמי ליה, אודיעזע כל גופיה ורוחיה, ולביה לא שפיה, פגין דאיהו מלכא דכל גופא. ורוחא דיליה אזלא בכל שויפי גופא, ואשתאיל מניהו, פבר נש דאשתאיל מתכריה, למנה לאתר אחרא. פדיון הוא אומר ווי על מה דעבר, ולא מתניא ליה, אלא אי אקדים אסותא דתשובה, עד לא מטא הריא שעתא.**

**דחיר ההוא בר נש, ובעי לאתמטרא ולא ויכיל. פיון דחמי דלא ויכיל, הוא פתח עינוי. ואית ליה לאסתפלא ביה, ואסתפל ביה בעיניו פקיוחין. וכדון הוא מסיר גרמיה ונפשיה. וכהוה שעתא, הוא עידן דדינא רבא, דבר נש אתדון ביה פהאי עלמא. וכדון רוחא אזלא בכל שויפי גופא, ואשתאיל**

**בשעה שהוה תפוס פקולד המלך ונדון דינו ונשלים, שלא נמצא עליו סניגור, ושטר המלך נחית, ועמד לפניו לרגליו, וחרב שנתנה אחת בידי.**

**כרים האישי את עינוי, ורוחא פתלי הפית לוחטים באש (דיווא) מפניו. ובין פון רוחא אותו לפניו פלו מלא עינים, לבושו אש לוחטי לפני האדם. פון הוא ודאי, שחרי כמה בני אדם ראו מלאך בשוק ועמד לפניו, וישאר בני אדם לא ראו אותו.**

**ואם תאמר, הרי כתוב (תהלים קד) עושה מלאכיו רוחות וגוי, איך יכול להתראות בארץ? אלא דבר זה פון בארעהו: שכיון שיורד מלאך ארצה, מתלבש בגופו ונראה למי שגורא באותו לבוש שהוא לבוש בו. ואם לא יוכל העולם לסבלו ולהראות בו. כל שפון וכל שפון זה שפיל בני העולם אריכים אותו.**

**שש טפות פתחו, והרי פאריהו חברים. פיון שרוהו, מזיעזע כל גופו ורוחו, ולבו לא שוכו, משום שהוה המלך של כל הגוף. ורוחו חולקת בכל איברי הגוף. ונפרדת מהם, כמו פון אדם שגפוד מתכוו ללכת למקום אחר. אז הוא אומר אי על מה שעשה - לא ערוב לו, אלא אם הקדים לפנאח תשובה עד שלא הגיעה אותה שעה.**

**פוחר אותו האיש ורוחה להסתתר ולא יכול. פיון שרוחה שאינו יכול, הוא פתח עינוי, ונש לו להסתפל בו, ומסתפל בו בעינים פקיוחין. ואז הוא מסיר עצמו ונפשו. ואותה שעה הוא זמן דין הגדול שהאדם נידון בו בעולם הזה, ואז הריח הולכת**

**מיניהו, ושאט בכל שויפיו, ואודיעזע לכל סטריין וכל שויפי גופא בלהו מזיעזעזען. כד מטא רוחא לכל שויפא ושויפא, ואשתאיל מניה. נפל זיעא על ההוה שויפא, ורוחא אסתלק מניה. ומיד מית ההוה שויפא. וכן פכלהו.**

**כיון דמטי רוחא למיפק, דהא אשתאיל מפל גופא, פדיון שכינתא קיימא עליה. ומיד פרחא מן גופא. זכאה חולקיה דמאן דאתדיק ביה, ווי לאינון תיביא דרחיקין מניה, ולא מתדיבקין ביה.**

**וכמה פי דינא אעבר בר נש פד נפק מהאי עלמא. חד ההוה דינא עלאה דקאמרן, פד נפיק רוחא מן גופא. וחד דינא, פד עובדוי ומלוי אזלין קמיה, וברווי מקרוי עלוי. וחד דינא, פד עייל לקבא (דף ע"א) וחד דינא דקבא. וחד דינא דתולעתא. וחד דינא דגיהנם. וחד דינא דרוחא דאזלא ושאט בעלמא, ולא אשפח אתר, עד דישתלמו עובדוי. ודאי שבעה עדין יחלפון עלוי. פגין פון בעי בר נש, פד איהו אשתכח בהאי עלמא, לדחלא מן מאריה, ולאסתפלא בכל יומא ויומא בעובדוי, וייתוב מניהו קמי קדיה.**

**כד אסתפל דוד מלכא באינון דיניו דבר נש, פד אסתלק מהאי עלמא, אקדים ואמר, (תהלים קד) פרכי נפשי את יי, עד דלא תפוק מעלמא, השתא דאנת אשתכחת עם גופא. וכל קרבי את שם קדשו, אתון שויפי דמתשתפי ברוחא, השתא דאשתכחת צמכון, אקדימו לברכא שמא קדישא, עד לא ימטי זמנא, דלא תיכלון לברכא ליה, ולאודאה עליוכה.**

**הוא חזי איש פי הפליא לנדור נדר, וזיו**

**בכל האברים של הגוף ונפרד מהם, ומשוטטות בכל האברים ומזיעזעות לכל האברים, וכל איברי הגוף כלם מזיעזעים.**

**בשפונעיה הריח לכל איבר ואיבר ונפרדת מפניו, ונפלת זיעה על אותו איבר, והריח מסתלקת מפניו, ומיד מת אותו איבר, וכן בכלם.**

**כיון שמיציה הריח לצאת, שחרי נפרדה מפל ביה, אז השכינה עומדת עליו, ומיד פורחת מהגוף. אשרי חלקו של מי שנופק ביה! אי אונתם לרעים שרוחקים מפניה ולא מתדיבקים ביה!**

**וכמה פתי דינים עובר האישי כשיצא מהעולם הזה? אחד - אותו דין עליון שאמרנו כשיצאת הרוח מהגוף. ואחד - דין שמיציה שחרי ודבריו הולכים לפניו וספרוים וקרויין עליו. ואחד דין פשונתם לקברי. ואחד דין מקבר ואחד דין התולעת.**

**כא ראה, איש פי הפלא לנדור נדר. לברכו ולהודות עליכם.**



**לִינְאֵי טְהוֹרָה, וְלֹא קְדוּשָׁה. אֲכָל הַאֵי גִזִיר בְּגִינָה דְאַתְפְּרֵשׁ מִמָּהֵי סְטְרָא, אֲקִרֵי קְדוּשָׁה וְלֹא טְהוֹרָה. בְּגִינָה כּוֹף פְּתִיב, כּל יָמֵי גִזִיר גִּזְרֵי וְגוֹ, אֲשֶׁר יִזְיֵר לְיָי קְדוּשָׁה יִהְיֶה וְגוֹ.**

**בְּרַחַר פִּרְעֵה שְׁעֵר רִאשׁוֹ, מִשְׁוֹם הָא דְכַתְּבִיב, (דניאל י') וְשִׁעֵר רִאשֶׁה פַעֲמֹר נָקֵא, דְכַתְּבִיב לְמִי לְגוֹזְנָא דְלִעֲלָא. אַמְר רַבִּי יְהוֹדָה בְּר רַבִּי, כְּשִׁעֵרִי מִמַּשׁ אֲשַׁתְּמוּדַעֵה דְאִיהוּ קְדִישָׁא, דְכַתְּבִיב, (שיר השירים ה') קוֹנְצוּתָיו תִּלְפִּלְיָם.**

**הַאֲנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵמְלָא יִדְעֵי כְּנֵי נְשָׂא, מָאֵי קֶאֱמָרֵי כְּהֵאֵי שְׁעֵרָא, וּכְרָזָא דִּילִיָּה, (פ"א בתי שיערי יתתי מילין) כְּמָה דְאִיהוּ בְּרָזָא דְרַזִּין, אֲשַׁתְּמוּדוּעָן לְמִאֲרִיחוֹן, כְּתַכְמָתָא עֲלָאָה. עַד כַּאן רָזִי דְאוֹרִיזִינָא, מַכְּפָן וּלְקֵלָאָה כַּתְּרֵי (מ"א סוטה) תוֹרָה, (ישעיה כ"ב) סְתָרָה וְאַתְנַנְיָה קְדִישׁ לִי.**

שְׁעֵר וְשִׁעֵר כָּל זֶה, אִז גְּזִירָאִים תְּלִזִּים טְהוֹרָה וְלֹא קְדוּשָׁה. אֲכָל גִּזִיר טְהוֹרָה, מִשְׁוֹם שְׁעֵרָא מִצַּד זֶה, נְקִירָא קְדוּשָׁה, וְלֹא טְהוֹרָה. כְּלִל כְּפֹךְ פְּתִיב, כָּל יָמֵי גִזִיר גִּזְרֵי וְגוֹ, אֲשֶׁר יִזְיֵר לְיָי קְדוּשָׁה וְגוֹ.

בְּרַחַר פִּרְעֵה שְׁעֵר רִאשׁוֹ, מִשְׁוֹם זֶה שְׁפִתְּבִיב כְּהֵאֵיכֵי וְשִׁעֵר רִאשׁוֹ פַעֲמֹר נָקֵא, אֲשִׁיבֵהּ דוּמָה לְאֵן הַעֲלִיזִין. אַמְר רַבִּי יְהוֹדָה בְּר רַבִּי, כְּשִׁעֵרִי מִמַּשׁ נוֹדַע שְׁהוּא קְדוּשָׁה, שְׁפִתְּבִיב (שיר השירים ה') קוֹנְצוּתָיו תִּלְפִּלְיָם.

שְׁתָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵמְלָא יִדְעוּ כְּנֵי אֵדָם מִה אֲמָרִים בְּשִׁעֵר טְהוֹרָה וּכְסוּדָן (כאפו השערות וכאפו הדברים) כְּמֹה שְׁהוּא כְּסוּד הַסּוּדוֹת, יוֹדְעוּ לְרַבּוֹנָם בְּתַכְמָתָא עֲלִינְהוּ. עַד כַּאן סוּדוֹת הַתּוֹרָה, מַכְּפָן וּלְקֵלָאָה כַּתְּרֵי (סוטה) תוֹרָה, (ישעיה כ"ב) סְתָרָה וְאַתְנַנְיָה קְדִישׁ לָהּ.

**הַאֲנֵי, אַמְר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיִי, עַד אֵימַת גִּיתִיב כְּפִימָא דַּחַד סְמִכָא. פְּתִיב לְעִמְרִין, (ק"ס) עַת לַעֲשׂוֹת לִי תְּפִירוֹת וְתוֹרָתְךָ. יוֹמִין וְעִמְרִין, וּמֵאֵרִי דַּחֲבָא דַּחֲמִי. כְּרָזָא קְאֵרִי כָּל יוֹמָא, וּמְחַצְדֵי חֲקֵלָא וְעִזִּין אֵינוֹן. וְאֵינוֹהוּ בְּשׂוּלֵי כְּרָמָא. לֹא אֲשַׁנְאָן, וְלֹא יִדְעִין, לֹאן אֲתֵר אֲזִילִין כְּמָה דְרֵאוּת. אַתְפְּנְשׁוּ חַבְרַיִי לְכִי אֲדִירָא, מְלוּבְשֵׁין שׂוֹרִיזִין סִיפֵי וְרוּמְחֵי כִיבְרוֹן, אֲזִירִיו כְּתַקְנוּכִין. בְּעִטָּא, כְּתַכְמָתָא. כְּסוּכְלָתָנוּ. כְּרַעֲפָא. כְּהִיוּ. כְּרִיזִין. כְּרַגְלִין (מ"א בתיא דרזין ודלילין). אֲמַלְכוּ עֲלִיכוֹן לְמֵאן (כ"א לְמֵאָה) דְכַרְשׁוּתֵיהּ חַיִּי וּמוֹתָא. לְמַגְרֵי מִלִּין דְקִשׁוּט. מְלִין דְקְדִישֵׁי עֲלִיזוֹנִין אֵייתֵי לְהוֹ, וְחַדָּאן לְמַשְׁמַע לְהוֹ, וּלְמַגְדָּע לְהוֹ.**

הַאֲנֵי, אַמְר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיִי, עַד אֵימַת גִּיתִיב כְּפִימָא דַּחֲבָא דַּחֲמִי. כְּרָזָא קְאֵרִי כָּל יוֹמָא, וּמְחַצְדֵי חֲקֵלָא וְעִזִּין אֵינוֹן. וְאֵינוֹהוּ בְּשׂוּלֵי כְּרָמָא. לֹא אֲשַׁנְאָן, וְלֹא יִדְעִין, לֹאן אֲתֵר אֲזִילִין כְּמָה דְרֵאוּת. אַתְפְּנְשׁוּ חַבְרַיִי לְכִי אֲדִירָא, מְלוּבְשֵׁין שׂוֹרִיזִין סִיפֵי וְרוּמְחֵי כִיבְרוֹן, אֲזִירִיו כְּתַקְנוּכִין. בְּעִטָּא, כְּתַכְמָתָא. כְּסוּכְלָתָנוּ. כְּרַעֲפָא. כְּהִיוּ. כְּרִיזִין. כְּרַגְלִין (מ"א בתיא דרזין ודלילין). אֲמַלְכוּ עֲלִיכוֹן לְמֵאן (כ"א לְמֵאָה) דְכַרְשׁוּתֵיהּ חַיִּי וּמוֹתָא. לְמַגְרֵי מִלִּין דְקִשׁוּט. מְלִין דְקְדִישֵׁי עֲלִיזוֹנִין אֵייתֵי לְהוֹ, וְחַדָּאן לְמַשְׁמַע לְהוֹ, וּלְמַגְדָּע לְהוֹ.

יִרְיָב רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכַהֵה, וְאַמְר וַוִי אֵי גְלִינָא, וַוִי אֵי לֹא גְלִינָא. חַבְרַיִי דַּחֲוָה תַּמָּן אֲשַׁתִּיקוּ. קָם רַבִּי אַבְּא וְאַמְר לֵיהּ, אֵי נִיחָא קְמִיָּה דְמַר לְגַלְעָה, הָא כְּתִיב (תהלים כ"ה) סוּד יִי לִירְאִי, וְהָא חַבְרַיִי אֵלִין דְחָלִין דְקוֹדֵשׁא כְּרִיף הוּא אֵינוֹן, וּכְכַר עֲאֵלוּ כְּאֲדָרָא רַבִּי מְשַׁכְּנָא, מְנַחֵן עֲאֵלוּ, מְנַחֵן נַפְקוּ.

הַאֲנֵי, אַתְמַנֵּי חַבְרַיִי קְמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַתְתְּכַחְוִי, רַבִּי אֲלַעֲזַר כְּרִיָּה. וְרַבִּי אַבְּא. וְרַבִּי יְהוֹדָה. וְרַבִּי יוֹסִי כְּרִיָּה. וְרַבִּי יַעֲקֹב. וְרַבִּי חֲזַקְיָה בְּר רַבִּי. וְרַבִּי חֵימָא. וְרַבִּי יוֹסִי. וְרַבִּי יִיסָא. יִדִּין יְהֵבוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַעֲבָעוּן זְקַפּוּ לְעִילָא. וְעֲאֵלוּ כְּתַקְלָא כִינִי אֵילָנִי וְחֶבְשׁוֹ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְעֲלִי צִלְתָּיָה, וְכִיב כְּנֵבוּיָהּ וְאַמְר, כָּל חַד יִשְׁוֵי יוֹדִי כְּתוּקְפוּי. שׁוּוֹ יִדְיָהּ, וְנִסִּיב לֵוִן פְּתַח וְאַמְר (דברים כ"ב) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֻּכָּה כְּתוּקְפוּי. שׁוּוֹ יִדְיָהּ, וְנִסִּיב לֵוִן פְּתַח וְאַמְר (דברים כ"ב) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֻּכָּה מַעֲשֵׂה יָדַי תְּרַשׁ וְאֲמָרוּ אֲמֵן.

הַאֲנֵי, אַתְמַנֵּי חַבְרַיִי קְמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַתְתְּכַחְוִי, רַבִּי אֲלַעֲזַר כְּרִיָּה. וְרַבִּי אַבְּא. וְרַבִּי יְהוֹדָה. וְרַבִּי יוֹסִי כְּרִיָּה. וְרַבִּי יַעֲקֹב. וְרַבִּי חֲזַקְיָה בְּר רַבִּי. וְרַבִּי חֵימָא. וְרַבִּי יוֹסִי. וְרַבִּי יִיסָא. יִדִּין יְהֵבוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַעֲבָעוּן זְקַפּוּ לְעִילָא. וְעֲאֵלוּ כְּתַקְלָא כִינִי אֵילָנִי וְחֶבְשׁוֹ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְעֲלִי צִלְתָּיָה, וְכִיב כְּנֵבוּיָהּ וְאַמְר, כָּל חַד יִשְׁוֵי יוֹדִי כְּתוּקְפוּי. שׁוּוֹ יִדְיָהּ, וְנִסִּיב לֵוִן פְּתַח וְאַמְר (דברים כ"ב) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֻּכָּה מַעֲשֵׂה יָדַי תְּרַשׁ וְאֲמָרוּ אֲמֵן.

(כ"א כל העם) פְּלָם וְאַמְרוּ אֲמֵן.

**הַאֲדִירָא רַבָּא קְדִישָׁא**

כְּבִירָה. אַמְר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיִי, עַד מְתֵי נְשִׁב כְּקִיּוּם עֲמוּדֵי אֲחוּד? כְּתוּב (תהלים קס"ג) עַת לְעֲשׂוֹת לָהּ תְּפִירוֹת וְתוֹרָתְךָ. הַמִּים לְעֵשׂוֹת חַיִּי וְכַעֲלִי חַיִּיב דִּחֲקִי. קְשִׁימִים, וְכַעֲלִי חַיִּיב דִּחֲקִי. הַכְּרִית קוּרָא כָּל יוֹם, וְקוֹדֵרֵי הַשָּׁדָה קְשִׁימִים הִם, וְהֵם בְּשַׁלְיֵי הַכְּרִים, לֹא מְשִׁיחִים וְלֹא יוֹדְעִים לְאֵיזֵי מְקוֹם הוּלְכִים כְּפִיָּהּ. הַתְּפִסּוּ תְּחִבִּים לְבֵית הַאֲדִירָא, לְבִישִׁים שְׂרִיזִין סִיר. וְתַמְחִים כִּיבְרִיבִים! הַזְרִיזוּ כְּתַקְנוּכִיבִים, כְּעֲרָה, כְּתַכְמָה, בְּשַׁלְיֵי בְּעֵת, כְּמֵאָה, כִּיבְרִים, כְּרַגְלִים, מְלִיכִי עֲלִיָּהִם לְמִי שְׁפִרְשׁוּתוֹ חַיִּים וּמוֹת, לַגּוֹר דְכַרִּי אַמְרֵי, דְבִיבִים שְׁקוּרִישִׁים עֲלִיזוֹנִים מְקֻשְׁבִּים לְהֵם וְשִׁמְחִים לְשִׁמְצֵם וְלְדַעַת אֲוָתָם.

כְּבִירָה. אַמְר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרַיִי, עַד מְתֵי נְשִׁב כְּקִיּוּם עֲמוּדֵי אֲחוּד? כְּתוּב (תהלים קס"ג) עַת לְעֲשׂוֹת לָהּ תְּפִירוֹת וְתוֹרָתְךָ. הַמִּים לְעֵשׂוֹת חַיִּי וְכַעֲלִי חַיִּיב דִּחֲקִי. קְשִׁימִים, וְכַעֲלִי חַיִּיב דִּחֲקִי. הַכְּרִית קוּרָא כָּל יוֹם, וְקוֹדֵרֵי הַשָּׁדָה קְשִׁימִים הִם, וְהֵם בְּשַׁלְיֵי הַכְּרִים, לֹא מְשִׁיחִים וְלֹא יוֹדְעִים לְאֵיזֵי מְקוֹם הוּלְכִים כְּפִיָּהּ. הַתְּפִסּוּ תְּחִבִּים לְבֵית הַאֲדִירָא, לְבִישִׁים שְׂרִיזִין סִיר. וְתַמְחִים כִּיבְרִיבִים! הַזְרִיזוּ כְּתַקְנוּכִיבִים, כְּעֲרָה, כְּתַכְמָה, בְּשַׁלְיֵי בְּעֵת, כְּמֵאָה, כִּיבְרִים, כְּרַגְלִים, מְלִיכִי עֲלִיָּהִם לְמִי שְׁפִרְשׁוּתוֹ חַיִּים וּמוֹת, לַגּוֹר דְכַרִּי אַמְרֵי, דְבִיבִים שְׁקוּרִישִׁים עֲלִיזוֹנִים מְקֻשְׁבִּים לְהֵם וְשִׁמְחִים לְשִׁמְצֵם וְלְדַעַת אֲוָתָם.

יִשֵּׁב רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכַהֵה וְאַמְר, אֵי אֲשַׁלְּחָה! אֵי אֲשֵׁי אֲשַׁלְּחָה! הַתְּכַבִּים שְׁבִינֵי שֵׁם שְׁחִיקוּ. עַמְד רַבִּי אַמְר וְאַמְר לוֹ, אֵם נוּחַ לְפָנֵי מַר לְגַלְעָה, תְּרִי כְּתוּב (שבת) סוּד ה' לִירְאִי, וְתִרִי תְּכַבִּים אֵלוּ הֵם וְאֵי תְּקִדוּשֵׁי בְּרִיף הוּא, וּכְכַר נְכַסִּים בְּאֲדִרַת בֵּית מַשְׁכְּנֵן, מְהֵם נְכַסִּים, מְהֵם יִצְאוּ.

יִשֵּׁב רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכַהֵה וְאַמְר, אֵי אֲשַׁלְּחָה! אֵי אֲשֵׁי אֲשַׁלְּחָה! הַתְּכַבִּים שְׁבִינֵי שֵׁם שְׁחִיקוּ. עַמְד רַבִּי אַמְר וְאַמְר לוֹ, אֵם נוּחַ לְפָנֵי מַר לְגַלְעָה, תְּרִי כְּתוּב (שבת) סוּד ה' לִירְאִי, וְתִרִי תְּכַבִּים אֵלוּ הֵם וְאֵי תְּקִדוּשֵׁי בְּרִיף הוּא, וּכְכַר נְכַסִּים בְּאֲדִרַת בֵּית מַשְׁכְּנֵן, מְהֵם נְכַסִּים, מְהֵם יִצְאוּ.

שְׁמַעוֹן, וְנַמְצָאוּ רַבִּי אֲלַעֲזַר בְּנֵי וְרַבִּי אַבְּא, וְרַבִּי יְהוֹדָה, וְרַבִּי יוֹסִי כְּרִיָּה. וְרַבִּי יַעֲקֹב, וְרַבִּי חֲזַקְיָה בְּר רַבִּי. וְרַבִּי חֵימָא. וְרַבִּי יוֹסִי. וְרַבִּי יִיסָא. יִדִּין יְהֵבוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַעֲבָעוּן זְקַפּוּ לְעִילָא. וְעֲאֵלוּ כְּתַקְלָא כִינִי אֵילָנִי וְחֶבְשׁוֹ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְעֲלִי צִלְתָּיָה, וְכִיב כְּנֵבוּיָהּ וְאַמְר, כָּל חַד יִשְׁוֵי יוֹדִי כְּתוּקְפוּי. שׁוּוֹ יִדְיָהּ, וְנִסִּיב לֵוִן פְּתַח וְאַמְר (דברים כ"ב) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֻּכָּה מַעֲשֵׂה יָדַי תְּרַשׁ וְאֲמָרוּ אֲמֵן.

[וגו'] מַעֲשֵׂה יָדַי תְּרַשׁ וְאֲמָרוּ אֲמֵן.

עתיק המים שלא נחסרו אפלו למלאכים עליונים על אחת פניה וכמה. אמר רבי שמעון, לשמים לא אמר שיקשיבו, לארץ לא אמר שתשמע, שהרי אנו קיימי העולמות. למדנו סו"ד הסודות. כשפתח רבי שמעון בסודי הסודות, הודיעו המלוקם, והחברים התחלקו.

**גַּמְי בְּרִיא ופֶתַח וְאָמַר, פְּתִיב אֶלְכִים אֲשֶׁר מְלָכוֹ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ מֶלֶךְ וְגו'. זְבֹאֵן אַתּוֹן צְדִיקֵינִי, דֹּאֲתַגְלִי לְכוֹן רוּי דְרוּזִין דְרוּזִין, דְּלֵא אַתְגְּלִין לְקוּדִישֵׁי עֲלִיוֹנִין, מֵאֵן יִשְׁמַח בְּהֵא, וּמֵאֵן יִזְכֶּה בְּהֵא, דְּהוּא סְהוּדָתָא עַל מִהְיִמְנוּתָא**

**וְשִׁבְעֵי עֲלִינִי וְכָתִיב נְדַר אִוְרַח תְּהִדְרִין בֵּית צִדְקִינִי לְעֵלְמָא דְאֵמִי. וְדָא הוּא דְכָתִיב (מְשִׁלִּי י) וְאָרַח צִדְקִים כִּאֲוֶר נִגַּח הוֹלֵךְ וְאִוֶּר עַד נִכְוֵי טוֹב. מִן הוּא אִוְרַח מוֹתַפְּשִׁין לְשִׁיבָה וְתַלְסֵר אִוְרַחֲתָא פְּעִידִי אֲפִישִׁי דְכְּתִיב (תְּחִלִּים כ) לְאִוְרַחֲתָא יי חֲסִיד אִוְרַחֲתָא לְעִיבְדֵי בְּרִיתוֹ וְגו'. דְכַלְכְּא. צְלוּתָא בְּרַעוּתָא יְהֵא, דְּלֵא וְתִחְשֵׁב לְחֻבָּא לְבָנָא דְא.**

ומה יימרו חכמינו, דהאי קרא קשיא הוא, דהא לא הוה ליה למכתב הכי, דהא חזונו כמה מלכים הוו, עד דלא ייתון בני ישראל, ועד לא יהא מלכא לבני ישראל ומה אחריו הכא, וכדא אפערנו חכמינו. אלא רזא דרוזין הוא, דלא יכלין בני נשא למודיע ולאשתמודע ולמרהש בדיעתיהו כהאי.

**הַתָּא, עֲתִיקָא דְעִתִּיקוּן, טְמִירָא דְטְמִירוּן, עַד לָא זְמִין תַּקְוִנוֹן (הַמְּלָכִים), וְעִסְוִרֵי עִסְוִרוּן, שִׁירוּתָא וְסוּיָמָא לָא הוּוּה. וְהוּוה מִגְּלִיף וּמְשַׁעַר פִּיה. וּפְרוּס קַמְיָה חַד פְּרוּסָא, וְכַה גְּלִיף וְשִׁיעַר מִלְכִין. וְהַקְוִנוֹ לָא אַתְקִימוּ, הוּוה הוּוה דְכְּתִיב וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מְלָכוֹ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. מְלָכָא קְדָמָה, לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל קְדָמָה. וְכִלְהוּ דְגִלְפּוּ (וְלֵא אִוְרַחֲתָא) בְּשִׁמְחָה אַתְקוּרוּ. וְלָא אַתְקִימוּ, עַד דְאַחַח לְהוּ, וְאַצְנַע לְהוּ, וְלְכַתֵּר זְמָנָא הוּוה אִסְתַּלַּק (בֵּיא הוּוה סַפְסַפִּי) בְּהוּוה פְּרוּסָא, וְאַתְקַמְן בְּתַקְוִנוֹן.**

**וְהַתָּא, פֶּד סָלִיק בְּרַעוּתָא, לְמַבְרֵי אוּרְיָתָא טְמִירָא תְּרֵי אֲלִפֵי שְׁנַיִן, וְאַפְקִיה, מֵיַד אֲמַרָה קַמְיָה, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִנָּא וּלְקַעֲבֵד, וְתַמְן בְּקֻדְמִיתָא תַּקְוִנוֹן.**

**וְהַתָּא, פְּד סָלִיק בְּרַעוּתָא, לְמַבְרֵי אוּרְיָתָא טְמִירָא תְּרֵי אֲלִפֵי שְׁנַיִן, וְאַפְקִיה, מֵיַד אֲמַרָה קַמְיָה, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִנָּא וּלְקַעֲבֵד, וְתַמְן בְּקֻדְמִיתָא תַּקְוִנוֹן.**

**וְהַתָּא, פְּד סָלִיק בְּרַעוּתָא, לְמַבְרֵי אוּרְיָתָא טְמִירָא תְּרֵי אֲלִפֵי שְׁנַיִן, וְאַפְקִיה, מֵיַד אֲמַרָה קַמְיָה, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִנָּא וּלְקַעֲבֵד, וְתַמְן בְּקֻדְמִיתָא תַּקְוִנוֹן.**

**וְהַתָּא, פְּד סָלִיק בְּרַעוּתָא, לְמַבְרֵי אוּרְיָתָא טְמִירָא תְּרֵי אֲלִפֵי שְׁנַיִן, וְאַפְקִיה, מֵיַד אֲמַרָה קַמְיָה, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִנָּא וּלְקַעֲבֵד, וְתַמְן בְּקֻדְמִיתָא תַּקְוִנוֹן.**

**וְהַתָּא, פְּד סָלִיק בְּרַעוּתָא, לְמַבְרֵי אוּרְיָתָא טְמִירָא תְּרֵי אֲלִפֵי שְׁנַיִן, וְאַפְקִיה, מֵיַד אֲמַרָה קַמְיָה, מֵאֵן דְּבַעֵי לְאַתְקִנָּא וּלְקַעֲבֵד, וְתַמְן בְּקֻדְמִיתָא תַּקְוִנוֹן.**

**פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, לְעֵשׂוֹת לְעֵשׂוֹת לְה, מְדוּעָ עַת לְעֵשׂוֹת לְה? מִשּׁוּם הַפְּרוּ תוֹרָתָךְ. מַה זֶה הַפְּרוּ תוֹרָתָךְ? תוֹרָה דְּלַעֲלֵלָה שְׂהִיא מְתַפְּלָתָא אִם לֹא יַעֲשֶׂה בְּתַמְיָה וְזֵה. יַלְעֲמִיק הֵימֵן נְאֻמֵי פְּתוּב (כֹּהֲרִים יג) אֲשֶׁרִי יִשְׂרָאֵל מִי כְּמוֹד, וְכְתוּב (שְׁמֹת טו) מִי כְּמוֹד בְּאֵלִים ה'.**

**קָרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, הוֹשִׁיבֵי לְפָנַי, וְלְרַבִּי אֶבָּי מִצַּד אַחֵר, וְאָמַר, אֲנוּ כָּל הַכּוֹל. עַד עֲכָשׁוּ הַתַּפְּלוּתֵי הַעוֹמְרִים. שְׂתַקֵּי. שְׁמַעוּ קוֹל, וְאִרְבַּחְתִּים וְקִשְׁוֵי זֶה לְזֶה. אִיזָה קוֹל? קוֹל שֶׁל פְּנֵיָה הַעֲלִינָה שְׁתַּתְּפִינִי.**

**שָׁכַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תְּחִלִּים י) ה, יוֹי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי דְרֵאתִי. שֵׁם יִלְיָו לְהַיּוֹת גְּרָא. אֲנוּ בְּתַכִּיבוֹת וְאִתְּבַת אַת ה' אֶלְיָה, וְכַתוּב (שֵׁם י) מְאֵבְתָהּ ה' אֶתְכֶם, וְכַתוּב (מֵלָכִים יא) אֲבַתְּכֵי אֶתְכֶם וְגו'.**

**רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח וְאָמַר, (מְשִׁלִּי יא) הוֹלֵךְ רַכִּיל וְגִמְלָה סוּד וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֻפָּה דְבַר. הוֹלֵךְ רַכִּיל וְגִמְלָה סוּד וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֻפָּה דְבַר. הוֹלֵךְ רַכִּיל, פְּסוּקֵי זֶה מִשֵׁי, אִישׁ רַכִּיל הוּוה לוֹ לוּמִי. מַה זֶה הוֹלֵךְ? אֵלֶּךְ מִי שְׁלֵא הִתְנַשֵּׁב בְּרוּחֵו וְאִינוּ נְאֻמֵן, אוּחוּ דְבַר שְׁשֻׁמַע הוֹלֵךְ בְּתוּכֵו בְּקֻדְמָה כְּמִים עַד שְׁמוּצֵיאוּ הַחוּצָה. מַה תַּפְּעֵם? מִשּׁוּם שְׁאִין רוּחֵו רוּחַ עָל עֲמִידָה. אֲבַל מִי שְׁרוּחוּ רוּחַ עֲמִידָה, פְּתוּב כּוּ וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֻפָּה דְבַר. וְנֶאֱמַן רוּחַ, קְיוּם בְּרוּחֵו.**

**בְּרוּחֵו תְּנַדְבֵּר פְּלוּי. וְכַתוּב (תְּחִלִּים ט) אֵל תַּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשִׁירְךָ.**

**וְאֵן הָעוֹלָם מִתְּקַם אֵלֶּה בְּסוּד וְכִי אִם הַבְּרִי הָעוֹלָם צְרִיךְ סוּד בְּדְבָרִים סוּדִים שֶׁל סוּדוּת**

**- וְאֵן הָעוֹלָם מִתְּקַם אֵלֶּה בְּסוּד וְכִי אִם הַבְּרִי הָעוֹלָם צְרִיךְ סוּד בְּדְבָרִים סוּדִים שֶׁל סוּדוּת**

**פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תְּחִלִּים קיט) עַת לְעֵשׂוֹת לִי, אֲמַאי עַת לְעֵשׂוֹת לִי. מִשּׁוּם דְּהִפְרוּ תוֹרָתָךְ. מֵאֵי הַפְּרוּ תוֹרָתָךְ, תוֹרָה דְּלַעֲלֵלָה. דְּאִיהִי מְתַפְּלָתָא אִי לָא יַתְעַבִּיד בְּתַמְיָהוּ (כ"א שְׁמֹת) דָּא. וְלַעֲמִיק יוּמִין אַתְמַר. פְּתִיב (דְּבָרִים יג) אֲשֶׁרִי יִשְׂרָאֵל מִי כְּמוֹד, וְכַתִּיב, (שְׁמֹת טו) מִי כְּמוֹד בְּאֵלִים יי.**

**קָרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אוּתְבִיָה קַמְיָה, וְלְרַבִּי אֶבָּי מִסְּטְרָא אַחֵרָא, וְאָמַר אֲנוּ כָּלְכָא דְכוּלָּא. עַד הַשְׁתָּא אַתְתְּקַנו קְיִימִין. אֲשִׁתַּקֵּי, שְׁמַעֵי קָלָא, וְאִרְכּוּבְתוּן דָּא לְדָא בְּקָשָׁן. מֵאֵי קָלָא. קָלָא דְכַנוּפִינָא עַלְמָה דְמַתְּפַנְפִּי.**

**חֲדָי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תְּחִלִּים י) יי שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְתִּי דְרֵאתִי. הֵתֵם יוֹת הוּוה לְמַהוּי דְחִיל. אֲנוּ בְּתַכִּיבוֹתָא תְּלִינָא מִלְּתָא, דְכַתִּיב, (דְּבָרִים י) וְאִתְּבַת אֶת יי אֶלְיָה, וְכַתִּיב (דְּבָרִים י) מְאֵבְתָהּ יי אֶתְכֶם, וְכַתִּיב (מֵלָכִים יא) אֲבַתְּכֵי אֶתְכֶם וְגו'.**

**רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח וְאָמַר, (מְשִׁלִּי יא) הוֹלֵךְ רַכִּיל וְגִמְלָה סוּד וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֻפָּה דְבַר. הוֹלֵךְ רַכִּיל, הֵאֵי קָרָא קְשִׁיָא, (כִּפוּן דְאַתְּמִיד רַכִּיל אַמַי הוֹלֵךְ) אִישׁ רַכִּיל מִיכְבֵּי לִיָה לְמִמְרָה, מֵאֵן הוֹלֵךְ. אֵלֶּךְ מִי שְׁלֵא הִתְנַשֵּׁב בְּרוּחֵיה, וְלָא הוּוה מְהִימְנָא, מֵאֵן דְּלֵא אַתְיִשְׁב בְּרוּחֵיה, וְלָא הוּוה מְהִימְנָא, הַהוּא מִלְּא דְשְׁמַע, אִזִּיל בְּגוּיָה פְּתִירָא בְּמִלְּא, עַד דְרַמֵי לִיָה לְבַר. מֵאֵי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּלִית רוּחֵיה הוּוה דְקוּיָמָא. אֲבַל מֵאֵן דְּרוּחֵיה רוּחָא דְקוּיָמָא, בִּיָה פְּתִיב, וְנֶאֱמַן רוּחַ מְכֻפָּה דְבַר. וְנֶאֱמַן רוּחַ, קְיוּמָא דְרוּחָא. (כִּפוּן שְׁעִיָה כ"ב)**

**וְתַמְעִתוּ יְהִי בְּקוּרָם (כִּפוּן) פְּרוּחָא (כֵּ"א בְּהַיָּה) תְּלִינָא מִלְּתָא. וְכַתִּיב, (תְּחִלִּים ט) אֵל תַּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחַטִּיא אֶת בְּשִׁירְךָ.**

**וְצִוֵּה עֲלֵמָא מְתַקְוִינָא אֵלֶּה בְּרִיא. וְכִי אִי בְּמִלֵי עֲלֵמָא אֲצִטְרִיךְ רִזָּא. בְּמִלִין רִזִין דְרִזִינוּא**

**דְעִתִיק יוּמִין, דְּלֵא אַתְמַסְרָאן אֲפִילוּ לְמִלְּאֲכִין עֲלֵאִין עַל אַחַת פְּתָה וְכַפָּה.**



(ירמיה ב) פי פנו אלי עורף ולא פנים. וישעיה סליק אבתרי דאודנין, דלא לחפייא עלוי, דכתיב להיות אזניך פקוחות.

שערא דכפין מפתר אודנוי, פולגיה בשוקולא. לא נפיק דא מן דא, תקונוא שלים. תקונוא יאה. תקונוא שפירא. פאיב למקמי. תיאובתא וחדוזהא דצדיקייא, דאינון בוצעיר אפינן, למחמי וילא תדיפקא בתקונוי. דעתיקא סתימאה דכלא.

הצרת עשר נימין דשערין, קוימי מביאי סטרא, ומביאי סטרא דגולגולתא, לקביל אנפוי. ובאינון שרין שיערי לאתפלגא. לית שמאלא כהאי עתיקא סתימאה, פלא ומינא. אתחזי ולא אתחזי: סתים ולא סתים. והאי בתקוניה, פל שפן ביה.

וער האי, פאיכו בני ישראל לצרפא בלפיהון, דכתיב, (שמות יז) הילש יי בקרבנו אם אין. בין זעיר אנפין דאקרי יי, ובין ארין אנפין דאקרי איין. אמאי אתענשו: משום דלא עבדו בחיבתיהא, אלא בנפיונא. דכתיב, (שמות יז) ועל נסותם את יי לאמר הילש יי בקרבנו אם אין.

בפלותהא דשערי, אזיל חד ארחה למנהיר למאתן ושבעין עלמין. ומניה נהיר ארחה דזעיר אנפין, דנהירין ביה צדיקייא לעלקא דאתי. הדא הוא דכתיב, (משלי ד) ואורח צדיקים פאור נוגה הולך ואור עד נכון היום. ומן ההוא ארחה אתפרשא לשית מאה ותלסר אורחין דאורייתא, דפליג בוצעיר אפינן. דכתיב ביה (תהלים כח) פל ארחות יי חסד ואמת וגוי. מצחא דגולגולתא רענא דרעוין, רענתא דזעיר אנפין לקבלי ההוא רענתא גלוייא דכל רישא וגולגולתא, דמתפטיא בארבע מאה ועשרין (מיא ועשר) (שמות כח) וכהה על מצחו תמיד לרצון וגוי, וכההא מצחא דאקרי רצון, הוא גלוייא דכל רישא וגולגולתא, דמתפטיא בארבע מאה ועשרין (מיא ועשר) עלמין.

וכר אתגליא, אתמבלא צלותהון דישראל. אימתי אתגליא. שתין רבי שמעון. שאל תנינית אימתי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, אימתי אתגליא. אמר ליה פשעתא דצלותא (רפ"ח) דמנחה דשבתא. אמר ליה מאי טעמא. אמר ליה, משום דהיא שעתא כיומי דחול, פליא דינא לתתא בוצעיר אפינן.

ובשבתא אתגליא מצחא דאתקרי רצון. כההיא שעתא אשחקין רוגזא. ואתשתבח רענא, ומתקבלא צלותא. הדא הוא דכתיב, (תהלים טו) ואני תפילתי לך יי עת רצון. ועת רצון מעתיק יומין, לגלגלה מצחא. ובגין כך אתתקון האי קריא, למימריה בצלותא דמנחה בשבתא. אמר רבי שמעון

לרבי אלעזר בריה, בריה ברי לעתיק יומין, רענא דמצחא תשפת פשעתא דתצטרין ליה.

הוא חזי, בשאר (מיא בעערא) דלתתא, פד אתגלי מצחא אשתוכח חוצפא, (הא תו בשאר דלתתא כד אתגלי כגרתא דינא תועי ואשקפת ואתעביד כחיה ואשחיתא לחיבי עלמין ולא מתפטי בעריותו כגרתא דאת אפינן) הדא הוא דכתיב (ירמיה ג) ומצח אשה זונה היה לך מאנת הפלם. והכא כד אתגלי מצחא, תיובתא (מיא תכנתא) ורענא שלים אשתוכח, וכל רוגזין אשתוככו ומתפטיין קמיה.

כהאי מצחא (מיא דלמחא), נהוין ארבע מאה כתי דינין. פד אתגלייא האי יצת רצון, פלהו משתכחין קמיה, הדא הוא דכתיב, (דניאל ז) דינא ליכב. (פלוסר) תיב כאתריה (דן מקי"ט ט"ז) ודינא לא אתעביד) ותאנא, שערא לא קאים כהאי אחר, משום דמתגלייא, ולא אתכפטיא. אתגליא, דיסתפלון מארי דדינא, וישתפכוין ולא אתעבידו.

התאני, האי מצחא אתפשט במאתן ושבעין אלפין נהירין דבויצניין (מיא דתרי) מערין עלאה. דתניא, אית ערן דנהיר לערן. ערן עלאה לא אתגלייא, והוא סתים בסתימא ולא מתפרשא לארחין פוקאמרן. והאי ואף על גב דמתפרש האי ערן בשבילוי, לתלתין ותריין (ש"ב) שבילין. ערן דלתתא, מתפרש בשבילוי, לתלתין ותריין (ש"ב) שבילין.

אנפין. הדא הוא דכתיב, (איוב כח) אלחים הכין דרפיה והוא ידע את מקומיה. אפין. וערן דלעילא, לית דינע ליה, ולא שבילוי, פד ההוא ארין אלחים הכין דרפיה, דא ערן דלתתא, דינע עתיק יומין, סתימאה דכלא. ערין דרישא חוזרא, משתפין משאר עינין, לית פסותא על עינא. ולית מקומיה, דא ערן דלעילא, דינע עתיק יומין, סתימאה דכלא. שומר ישראל. ישראל דלעילא. דכתיב (ירמיה לב) אשר עיניך פקוחות. ותאנא, פל מה דאתי ברקמי, לית פסותא על עינא, ולית גבנין על עינא. פל שפן רישא חוזרא, דלא בעא מידי. (מיא נבדרי).

אמר רבי שמעון לרבי אבא למאי היא רמינא. אמר ליה לנוני גמא, דלית פסותא על עינא, ולית גבנין על עינא, ולא נימין, ולא בעינין נטורא על עינא. פל שפן עתיקא רעתיקא, דלא כעי נטורא. ופל שפן דאיהו משפח לכלא, וכלא מתון ביה ולא נאים. הדא הוא דכתיב, (תהלים כח) הנה לא ינחם ולא יישן שומר ישראל, ישראל דלעילא.

כתיב (תהלים לב) הנה עיני יי אל ישראל. וכתיב (כפדי ד) עיני יי המה משוטטים בכל הארץ. לא קשילא, הא בוצעיר אפינן. הא בארין אנפין. ועם

כל דא דתרי עינין אינון ואתחזורו: (פ"א ואתחזור) לחד, עינא דאיהי תוור בגו תוור ותוור דכליל כל תוור.

תוורא תנינא, נהיר וסליק, ונחית לאסתפללא (פ"א לאתחזור), דצריד בצורא. טאנא, פטש האי חיוורא, ואדליק תלת בוציני, דאקרוין: הוד, וקדר, ותדוה. ולהטין בחודותא בשלימותא.

תוורא תנינא, נהיר, וסליק ונחית, ובטש ואפיק (פ"א ואדליק) תלת בוצינין אחרנין, דאקרוין נצח ותוסד ותפארת, ולהטין בשלימותא בכדורתא.

תוורא תליתאה, להיט ונהיר, ונחית וסליק, ונפיק מפתיותא דמוחא, ובטש פבוצינא אמציעתא שביעאה. ואפיק ארזא למוחא תפאה, (פ"א ואפיק ארזא למוחא תפאה) ומתלהטין פלהו בוצינין דלתפאה. אמר רבי שמעון לאות הוא, ועתיק יומין נפקח עינא דא עלך, בשעתא דתצטריך ליה.

האנא תוור בגו תוור. ותוור דכליל כל תוור. תוורא מקדמאה, נהיר, וסליק. ונחית לתפא (פ"א לתפא) פוציני דלסטר שמאלא, ולהטין ואסתחן פהאי תוורא, כמאן דאסתחי גופיה פבוסמין טבין, ובחייחין, על מה דהוו עלוי בקדמיתא.

תוורא תנינא, נחית, וסליק, ונהיר לתלת בוציני, דלסטר זמינא. ולהטין ואסתחין פהאי תוורא, כמאן דאסתחי פבוסמין טבין ובחייחין, על מה דהוו עלוי בקדמיתא.

תוורא תליתאה, נהיר וסליק ונחית, ונפיק נהירו ותוורא, דלגו לגו מן מוחא, ובטש בשערא אוכמא, פד אצטרין. ובחייחא, ובמוחא דחיישא. ונהיר לתלת בתרין דאשתפארו, כמה דאצטרין לגלאה. אי ניהא קמי עתיק סחיקא דכלא.

ותאנא לא סתים האי עינא. ואינון תרין ומתחורין (פ"א ומתחורין) לחד. פלא הוא זמינא. לא הוי (פ"א לית ביה) שמאלא. לא נאים ולא אדמיה, ולא כעי נטיותא. לית מאן דאגין עליה. הוא אגין על פלא, והוא אשגח על פלא. ומאשתחוקתא דהאי עינא מתוון פלהו.

האנא, אי עינא דא אסתים רגעא חדא, לא יכלין לקיימא בלהי, פנין כף אקרי עינא פקיהא. עינא עלאה. עינא קדישא. עינא דאשתחוקתא. עינא דלא (דף ק"ז ע"א) אדמיה ולא נאים. עינא דהוא נטוורא דכלא. עינא דהוא קיומא דכלא. ועל האי כתיב (משלי כב) טוב עין הוא יבורך, אל תקרי ובורך אלא יבורך. דהאי אקרי טוב עין, ומקיה מקורך לכלא.

ותאנא, לית נהירו לעינא תפאה, לאסתחאה מאד מיומנתא מאדמיתא בר פד חזי (פ"א אתחור) מהאי נהורא תוורא דעינא עלאה דאקרי טוב עין. ולית דידע פד נהיר עינא עלאה דא קדישא ואסתחי לעינא תפאה דא בר איהו.

וזמינין צדיקיא, זכאי עלוינין, למחמי דא ברוחא דחכמתא, הדא הוא דכתיב, (שעיה נב) פל עין בעין לראו. אמתיה. בשוב יי ציון. וכתיב (במדב יד) אשר עין בעין נראה אפה יי. ואלמלא עינא טבא עלאה, דאשגח ואסתחי לעינא תפאה, לא וכל עלמא למיקם רגעא חדא.

האנא פצניעותא דספרא, אשגחוקתא דעינא תפאה, פד אשגח נהירו עלאה ביה, ועייל ההוא נהירו דעלאה כתפאה. דמניה נהיר פלא הדא הוא דכתיב אשר עין בעין נראה אפה יי.

כתיב (תהלים לו) הנה עין יי אל יראיו. וכתיב (במדב יד) עיני יי הפה משוטטים בכל הארץ. זכו, עיני יי אל יראיו, עינא דלעילא. לא זכו, עיני יי הפה משוטטות, עינא דלתפאה.

ותנינא, מפני מה זכה יוסף דלא שלטא ביה עינא בישא, מפני שזכה לאשתחא בעינא טבא עילאה, הדא הוא דכתיב, (בראשית מט) בן פרת יוסף בן פרת עלי עין. אמאי הוא בן פרת. עלי עין. פלומר על ספת עין דאשתחא ביה.

וכתיב טוב עין הוא ובורך, מאי טעמא. פי נמן מלחמו לדל. מאי טעמא אקרי חד. פא חזי, פעיניה דתפאה אית עינא זמינא, ואית עינא דשמאלא. ואינון תרי, בתרי גווי. אבל הכא, לית עינא שמאלא. ותרווייהו דרעא חד סלקי, וכלא זמינא. ובגויי כה, עינא חד, ולא תרין.

ותאנא, עינא דא, דהוא עינא דאשגחוקתא. פקיהא תדיר. חייכאן תדיר. ותדאן (פ"א ותא) תדיר, דלא הוי הכי לתפאה, דכלילן פסוקמא ובאוכמא ובחוריא, פתלת גווי, ולא הוה תדיר פקיהא (פ"א ולית נהירא) דלית גכהנא סוטרא (פ"א בלית גכני סוטרא) (פ"א דלית עיניה פבוצי דכפא) על עינא. ועל דא כתיב, (תהלים מד) ענרה למה תישן יי. (מלכים ב יט) פקח יי עיניך.

כד אתפחח, אית למאן דאתפחח לטב. ולמאן דלא אתפחח לטב. ווי למאן דאתפחח ועינא אתערב פסוקמא, וסוקמא אתחזי לקבליה, ומכפשא עינא. מאן ישתויב מציה. אבל עתיק יומין, טבא דעינא. תוור כגו תוור. תוור דכליל כל תוור. זכאה חולקיה, למאן דישגח עלויה, חד תוור מפיייהו. ועל דא דהאי כתיב טוב עין הוא ובורך. וכתיב (שעיה ב) בית יעקב לכו ונלכה באור יי.

**האנא**, (ע"פ ג' ט"ז) **שמייה דעתיקא סתים מפלא**, ולא מתפרש באורייתא, פר מן אחר חד, דאומי זעיר אפיין לאברהם, דכתוב, (בראשית כ"ב) **כי נשבעתי נאם יי**. נאם דזעיר אפיין. וכתוב, (בראשית כ"ב) **כי ישראל דלעילא**. וכתוב (שע"ת מט) **ישראל אשר פך אתפאר**, לישראל קאמר דא. ותנין עתיק יומין אמרו והאי והאי שפיר.

**תניא**, פתיב (דנ"א ט) **הזה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתיב**. פרוסון רמיו, מאן הוא. אמר לרבי יהודה, קום בקיומך ואתקין פרוסניא דא.

**אמר רבי יהודה**, פתיב (דנ"א ט) **פורסנייה שבקינ דינור**. ועתיק יומין יתיב על האי כרסניא. מאי טעמא. דתניא אי עתיק יומין לא יתיב על האי כרסניא, לא יכיל לאתקומא עלמא, מקמי יהוה כורסניא. פד יתיב עתיק יומין עליה לפפניא (פי"א אה"פ"א) להויה כורסניא, ומאן דרכיב שליטי. פיעידנא דנטיל מהאי כרסניא, ותיב על פורסניא אחרא, פורסניא קדמאה רמיו, דלא שלטא אלא איהו דרכיב פיה עתיק יומין. אמר רבי שמעון לרבי יהודה, יתקמו ארתי, וייתי בך מעתיק יומין.

**ותא חזי**, כתיב (שע"ת מט) **אני יי ראשון ואת אחרונים אני הוא**. פלא הוא, והוא סתים מפל סטרוי. (פ"א) חוטמא. תאנא, פחותמא אשתמודע פרוסניא דא.

**ותא חזי**, מה (ד"ק ט"ז ע"ב) **בין עתיקא, לזעיר אפיין**. דא מאריה דחוטמא מחד נוקבא חיון, ומחד נוקבא חיון דחיון. האי חוטמא. הוא פרוסניא, דביה גשיב רוחא דחיי, לזעיר אפיין. וקרינן ליה סליחה. והוא נחת רוח, אתפסמותא דרוחא.

**דרוחא דנפיק** (פ"א) **מאינון נוקבי, חד רוחא נפיק לזעיר אפיין**. לאתערא (פי"א חיון מפל סטרוי, חדו מפל סטרוי, חיון דחיון) **ליה פגנתא דעין**. וכד רוחא דחיי, דביה זמין לזמנא לבניה דודו, למנדע חכמתא. ומיהוה נוקבא, אפער ונפיק רוחא ממותא סתימאה, וזמין לאשראה על מלכא משיחא, דכתוב, (שע"ת ט"א) **ונחה עליו רוח יי רוח חכמה ובניה רוח עצה ונבונה רוח דעת ורחאת יי**. הא הכא ארבע רוחין, והא רוחא חדא אמרינן. אמאי תלת. קום רבי יוסי בקיומך.

**קם רבי יוסי ואמר**. פיומוי דמלכא משיחא, לא יימרוי חד לחד, אליף לי חכמתא, דכתיב, (דנ"א ט"ז) **ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגו'**, פי כלם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם. וכהוה זמנא, ופער עתיק יומין, רוחא דנפיק ממותא סתימאה דכלא, וכד ישרוף דא, פל רוחין דלתפא

**ותערו עמיה**. ומאן אינון. אפיין (ד"ח) **פתיין קדישיין דזעיר אפיין**. ואינון שיקא רוחין אחרנין, דיקבי (פי"א ח"ב) **אינון** (פי"א ח"ב) **אפיין**. תלת רוחין אינון דכילין תלת אחרנין) **דכתיב רוח חכמה ובניה רוח עצה ונבונה רוח דעת ורחאת יי**. וכתוב (דבר' הימים א כ"ב) **וישב שלמה על כפא יי**. וכתוב (מלכים א' ט) **עש מעלות לכפא**. ומלכא משיחא זמין למתב בשבעה. שיתא אינון ותיהא דעתיק יומין דעליהו, הא שבועה. פמה דאתמר. (תלת רוחין אינון דכילין תלת אחרנין) **אמר ליה רבי שמעון**, ריחך לניה לעלקא דאתי.

**ותא חזי**, פתיב (חוקא ט"ז) **פה אמר יי מארבע רוחות באי הרוח וגו'**. וכי ארבע רוחי עלמא, מאי עבדי תכא. אלא ארבע רוחי יתערוי. תלת אינון. ורוחא דעתיקא סתימא ארבע, והכי הווי. וכד נפיק דא, נפיק עמיה תלתא, דכילין פנו תלתא אחרנין.

**וזמין קדשא בריך הוא לאפקא חד רוחא דכילי מפלהו**. דכתיב מארבע רוחות באי הרוח. ארבע רוחות באי לא כתיב פאן, אלא מארבע רוחות באי. וביומי דמלכא משיחא, לא יצטרכו למילף חד לחד, דהא רוחא דלהוין דכילי מפל רוחין. ידיע פלא. חכמה ובניה עצה ונבונה (ד"ח) **דעת ורחאת יי**. משום רוחא דכיליא מפל רוחי. בגין כך פתיב מארבע רוחות. דאינון ארבע דכילין בשבעה דרגין עלאין דאמרוי. ותאנא, דכיליו כילין פהאי רוחא דעתיקא דעתיקין, דנפיק ממותא סתימאה לבוקבא דחוטמא.

**ותא חזי**, מה בין חוטמא לחוטמא. חוטמא דעתיק יומין חיון מפל סטרוי. חוטמא דזעיר אפיין, פתיב, (שמאל ב כ"ב) **עלה עשן פאפו ואש מפיו תאכל וגו'**. עלה עשן פאפו, ומיהוה עשן דליק נור, פד סליק תנא לבתר. אחרים בערו מפנו. מהו מפנו (ג' ע"ב). מאותו עשן. מהוה חוטמא, מהוה אשא.

**האנא**, פד הוה רב המונא סבא בעי לצלאה צלותיה, אמר לבצל החוטם אני מתפלל, לבצל החוטם אני מתפלל. ותינו דכתיב, (שע"ת מט) **ותהילתי אחטם לך**, האי קרא לעתיק יומין אמרו.

**תנא**, אורכא דחוטמא, תלת מאה וחמשה ושבעין עלמין, אתמליין מן יהוה חוטמא. וכליו מתדבקין בזעיר אפיין. האי תושפתא דתקוין דחוטמא הוא. וכל תקוני דעתיק יומין, אתחזון ולא אתחזון. אתחזון למארי מדין, ולא אתחזון לכלא.

**פתיב רבי שמעון ואמר**, ווי מאן דאושטי ידוי בדיקנא יקורא עלאה, דסבא קדישיא, טמירא סתימא (פי"א) **מפני וקום מפלא** דיקנא דכתיב

תקונתה. דיקנא דסתים ויקרי מפל תקונתי. דיקנא דלא ידעין געלאין וסתאין. דיקנא דהיא תושפחה דכל תושפחתי. דיקנא דלא הוי פר נש גביה וקדישא דיקרב למחמי ליה. דיקנא דהיא פליא בשערוי עד טבורא דלכא. תורה כתבא נקרא דיקוריין. טמירא דטמירין. מהימנותא דמיהימנותא דכלא.

**האנא**, בצניעותא (ד' קמ"א ט"א) דספרא, דהאי דיקנא מהימנותא דכלא, נפיק מאודני, ונחית סותריה דפומא קדישא, ונחית וסליק ורפי, בתקורכתא (פני) דבוסמא טבא, תורה דיקנא (פ"א ד'הימנות). ונחית (פ"א תורה נקרא דיקנא נחית) בשקולא, ורפי עד טבורא. הוא דיקנא נקרא, מהימנותא שלכא, דנגידן ביה תלת עשר נביעין, מבויעין דמשח רכות טבא, פתלת עשר תקונין מ'תקנא.

תקונא קדמא. מתפמן שערא מלעילא, ושארי מההוא תקונא דשער רישיה, דסליק בתקונתי לעילא מאודני, ונחית מלמחי פתחא דאודנין, פחד חוטא בשקולא טבא, עד רישא דפומא.

תקונא תנינא. מתפמן שערא מרישא דפומא, (פליס) עד רישא אחרא דפומא, בתקונא שקלי.

תקונא תלתאה. מאמצעיתא דתחות (פ"א תחת) חוטמא, מתחות תריין נוקבין, נפיק חד אורחא, וישערא אתפסק פההוא ארחא, ומלא מהאי גיסא, ומהאי גיסא שערא, מתקונא שלים סותריה דההוא אורחא.

תקונא רביעאה. מתפמן שערא תחות פומא, מרישא חדא לרישא תקונא חמישאה. תחות פומא ארחא אחרא, בשקולא דארחא דלעילא, ואלין תריין ארזין רשימין על פומא, מפאן מפאן.

תקונא שתיאה. מתפמן שערא, וסליק ונפיק מלרע לעיל לרישא דפומא. ורפי תקורכתא דבוסמא טבא, עד רישא דפומא דלעילא. ונחית שערא לרישא דפתחא דאורחא תתאה דפומא.

תקונא שביעאה. פסיק שערא, ואתחזן תריין תפוחין, בתקורכתא דבוסמא טבא, שפירן ויאו למחזי. פוגייהון אתקנים עלמא, הדא הוא דכתיב, (משלי טו) באור פני מלך חיים.

תקונא תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סותריה דדיקנא, ומליין בשקולא עד טבורא.

תקונא תשיעאה. מתערי ומתערבין שערי דיקנא, עם אינון שערי דתליין בשקולא, (תליין) ולא נפקי דא מן דא.

תקונא עשיראה. נחמין נחמין שערי תחות דיקנא, ורפין בגרונא תחות דיקנא.

תקונא חד סר. דלא נפקין נימא מן נימא, ומתשערן בשיעורא שלים. תקונא תריסר. דלא תליין שערי על פומא, ופומא אתפני מפל סטורי, ויאו שערי סחור סחור ליה.

תקונא תליסר. דתליין שערי בתחות דיקנא, מפאן ומפאן, ביקרא לאה, ביקרא שפירא. מתפין עד טבורא. לא אתחזי (פ"א לאתחזיה) מפל אנפי תקורכתא דבוסמא, בר אינון תפוחין שפוחין חורזין, דמפוקין חזין לעלמא, ומחזין חרו לזעיר אפין.

ברציקר תקונין אלין, נגידן ונפקין תליסר מבויעין דמשח רכות, ונגידן לכל אינון דלתפא. ונחמין פההוא משחא. ומשיחין מההוא משחא, דבתליסר תקונין אלין. בתליסר תקונין אלין אתרשים דיקנא נקורא, סתימאה דכלא, דעתיק דעתיקין. מתרי תפוחין שפירן דאנפוי, נחירין אנפוי דזעיר אנפין, וכל חנור (פ"א חנור) ושושן דאשפתחן לתפא, נחירין ומתקלחין מההוא נחורא דלעילא. תקונין תליסר אלין, אשפתחו דיקנא, ובשלימות דיקנא בתקוני, אתקרי בר נש נאמן. דכל דחמי דיקנא, תלי ביה מהימנותא.

**האנא** בצניעותא דספרא, תליסר תקונין אלין דתליין דדיקנא נקורא, בשביעאה (פניו) משתפתי בעלמא, ומתפתחי בתליסר תרי דרמי. ומאן דאולשיט ידיה לאומאה, פמאן דאומי בתליסר תקוני דיקנא. הא בארין אפין. בזעיר אפין בכמה. אמר לרבי יצחק, קום פקונין, וסלסל בסלסלא דתקונא דמלכא (פ"א בהמא) קדישא היאך לתפוקון.

קם רפי יצחק, פתח ואמר, (מכ"ה ז) מי אל פמוד נישא עון וגו', לשוב דתמנו וגו', תפן אמת לעקב וגו'. תאנא, תליסר מכילין אתחזון דיקנא, וכלהו נפקין מתליסר מבויעין דמשח רכות דתקוני (ד' ט"א) דיקנא קדישא, עתיקא דעתיקין. טמירא דטמירין. תנא, תקונא דדיקנא טמיר וסתים, טמיר ולא טמיר. סתים ולא סתים. בתקוני ידעין ולא ידעין. תקונא קדמא. הא תנינן, דכל שערא וישערא וכל נימא ונימא לא מתדבקא לתברתיה. וישארי נימין דדיקנא לאתקנא. מתקונא דשער רישא.

הכא את לאסתפלא, אי כל נימין דשער רישא, ונימין דדיקנא יקורא עלאה, פחד נימא אתפכלו, (פ"א פחד סתקלא אתקלו) אמאי אלין אריכין, ואלין לא אריכין. אמאי (פ"ב) נימין דדיקנא לא אריכין פולי האי, וקשיין.

ואליו דרישא לא קשיין, אללא שעיעין.  
אלא, כל נימין שקולין דרישא ודיקנא. דרישא אריכין על פתפין, למיגד לרישא (פ"א מרישא) דזעיר אפין, מההוא משיכא דמוחא, למוחא דיליה. ובגניי כף לא הוו קשיין. ועל דא אתחזין למהוי רכיבי.

האנא, מאי דכתיב, (משל"א) חכמות פחוץ תרפה. ולבסוף פתיב, ברחובות תפון קוליה. האי קרא לאו רישיה סיפיה, ולאו סיפיה רישיה. אללא חכמות פחוץ תרפה, פד נגיד ממוחא סתימאה דארי אפין, למוחא דזעיר אפין, באינון נימין. פאלו מתחבראן לבר, תרין מוחין, ואתעביד חד מוחא, פגין דלית קיומא למוחא תפאה, אללא בקיומא דמוחא עלאה.

וכד נגיד מהאי להאי, פתיב תפון קוליה חד.

ובגין דנגיד ממוחא למוחא באינון נימין (פאלו סתקלאן לבר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא באינון נימין) אינון לא אשתכחו קשישין. מאי טעמא. משום דאי אשתכחו קשישין, לא נגיד חכמתא למוחא בהון. בגיני כף, לית חכמתא נפלא מבר נש דאהו קשישא (פ"א משיא) ומארי דרוגנא. דכתיב, (קהל"ט) דברי חכמים פנחת נשמעים. ומחא אוליפנא, מאן דשערוי דרישיה קשישין, לאו חכמתא מתישבא עמיה.

ועל דא אינון אריכי, למיתי תועלתא לכלא. מאי לכלא. למיעל על חוטא דשדרה, דמתשקטין מן מוחא. ובגין דא לא תלי שערא דרישא על שערא דריקנא. דשערא דרישא תלי וסליק על אוידין לאחורוי, וללא תלי על דיקנא. משום דלא אצטרוי לאתערבא אליו באליו. דכלהו מתפרשן בארתייהו.

האנא, פלהו שערי בין דרישא, בין דדיקנא, פלהו חזורי כתלגא. ותאנא, אינהו דדיקנא קשישאי פלהו. מאי טעמא. משום דאינון תקיפא דתקיפין, לאחסין (פ"א לחסין) אינון תלת עשר מכילין, מעתיק דעתיקין. והני מכילין מקמי אוידין שרדין, והני מכילין סתימן אינון. דלא יתערבו בארתייהו. (האחסין לחסין וכו' תניא פתמי אוידין שרדין שערי דפלתויהו אינון ולא אתערבו בארתייהו.)

ואי תימא דלית אחרנין פותייהו. לא. דתניא תליסר מכילין דרתימי מעתיקא קרישאי: מי אל פמור, חד. (פ"א) נושא עון, תרין. ועובר על פשע, תלת. לשארית נחלתו, ארבע. לא תחזיק לעד אפו, חמש. פי חפץ חסד הוא, שית. לשוב לרחמנו, שבעה. וכפוש עונותינו, תמנא. ותשליך

במצוילות ים פל טסאתם, תשעה. תתן אמת ליעקב, עשרה. חסד לאברהם, חד סר. אשר נשבעת לאבותינו, תריסר. מימי קדם, תליסר. לקבל דא, אל רחום ורחמן וגו', ואינון לתפא.

ואי תימא, משה איה לא אמר אליו עלאין. (פ"א) אללא, משה לא אצטרוי, אללא לאתר דינא אשתכח, ובאתר דינא אשתכח, לא בעי הכי למימר. ומשה לא אמר, אללא בעינא דישאל חאבו, ודינא הוה תלייא, ובגיני כף לא אמר משה, אללא באתר דינא אשתכח. אבל בהאי אתר, סדורא דשבתא דעתיק יומין מסדר גביאה.

ואינון תליסר תקונין דדיקנא עלאה קדישא, טמירא דטמירין, תקיפין, לתברא ולאכפליא כל גזרי דינן. מאן חמי דיקנא עלאה קדישא, טמירא דטמירין דלא אכסיה (פ"א אכסיה) מניה. ובגין כף, פל שערוי קשישין, ותקיפין בתקוניו (פ"א קלי"ב ע"א).

ואי תימא, אי הכי הא שערי דלתפא, אינון אויבמי, אמאי לא הוו דא כדא. דתניא כתיב, (שיר השירים ט) קווצותיו תלפלים שחורות פעורב. וכתיב, (דניאל ט) ישער רישיה פעמר נקא. לא קשיא, הא כדיקנא עלאה, הא כדיקנא תפאה. ועל דא, פד אתייהיבת אוייהתא לישרא, אתייהיבת באש שחורה על גפי אש לבנה.

ועקרא דמלה משום דהני שערי בגין דממוחא אשתכחו לאתמשכא למוחא דלתפא ואינון לעילא מן בלחודוי. ושערי בלחודוי הוו. וכל תקוניו בלחודויהו אשתכחו. דיקנא בלחודוי. ושערי בלחודוי הוו.

תקונא קדמאה תקונא דשארי מרישא דשערי דרישא. ותאנא, פל תקוני דיקנא לא אשתכח אללא (פ"א אכסיה) ממוחא דרישא, (פ"א מתיקני דרישא) והכא לא פריש הכי, דהא לא הוי. אללא תקונא דא, דנחית מן רישא דשערי דרישא, הכי אשתכח. (חסר כאן).

ומהאי דיקנא אשתמודע, פל מה דהוי ברישא, דאלף עלמין דחתימין (פ"א אלה עלמין חתימין) בעזקא דרכא. עזקא, דכיל פל עזקין.

אורכא דכל שערא, דנחית מקמי אוידין, לא הוי אריכא. וללא אתדבק דא כדא, וללא (פ"א וכו') נחתין. אליו שעריין. מבר נגידו אתמשכין (פ"א אללא מבר נחתין אליו, שעריין נגידו ואתמשכו) ותליין.

ושורחא דתקונא קדמאה, תלתין וחד קווי, שקולין, אתמשכון עד רישא דפומא. והלת מאה ותשעין נימין אשתכחו פכל קוויא וקוויא. תלתין וחד קווי שקולין, דהוו בתקונא קדמאה תקיפין, לאכפליא לתפא, פחושיפן א"ל. מהו א"ל. פקוין כול. וככל קוויא וקוויא, מתפרשין

תלתינו וחד עלמינו, תקיפין שלטין, לאתענינא (ס"א לאתפשא) (ס"א לאתפשא) ואתפשינו)  
תלתינו וחד פהאי סטר, ותלתינו וחד פהאי סטר, וכל עלמא ועלמא מנייה,  
מתפרש לאלה עלמינו דכסיפין לעדינא רבא. וכלא סתום פרישא דדיקנא,  
דכליל תקיפא, וכלילן פהאי א"ל. ועם כל דא, האי א"ל אלתפניא  
לדחמי, דחמי דעתיק יומין, ואתפלל ואתפשט ביה.

אמאי עד פוקא. משום דכתיב, (דניאל ט) דינא יתיב וספורין וגו'. מאי דינא  
יועז אל גבור. אל דהוא גבור, ואתפסם בדיקנא (ס"א בדיקנא) קדישא דעתיק  
יומין. ורזא דכתיב, מי אל פמוד בעתיק יומין אתמר, פתקנא קדמא  
דדיקנא קדישא עלאה.

עלמא קדמא, דנפיק מתקנא קדמא, שליט ונחית. וסליק לאלה אלפין  
ורבוא רבבן מארי תריסין. ומנייה מתאחדין, בקסטא בעוקא רבא.  
עלמא תנינא. דנפיק מהאי תקנא. שליט ונפיק, ונחית וסליק, לשבעה  
וסמשיין אלה דרגין, מארי דיבבא. ומתאחדן מנייה, לאכפניא  
בקודלא בחורא. (ס"א בחורא).

עלמא תלתאה. דנפיק מהאי תקנא שליט ונחית, וסליק לשיטתא ותשעין  
אלפין מארי דיללה, ומתאחדן מנייה (בכפיטא לקופסידא) כפונינא  
לקונסרא, ומהאי תקנא. מתפניין פלהו, ומתפסמן במורדא דדמעין,  
דמתפסמין פלמא רבא.

מאן חמי תקנא דא, דדיקנא קדישא, עלאה, יקורא, דלא אכסוף מנייה.  
מאן חמי טמירינא (ס"א טמירינא) דקוצין דשעזי דתליין מהאי סכא.  
יחית בעיטרא דעטרין, עטרין דכל עטרין. עטרין דלא אהפללו בעטרין.  
עטרין דלא כשאר עטרין. עטרין, דעטרין דלתתא מתאחדן מנהון. ובגין  
פה, חגי תקנא, אינון תקנא דלתתא מנהון מתאחדין.

תקנא דאתקמו, דאצטרין לאתברכא, מאן דבעי ברכה. דכל תקנא  
דאתקמו בקבלהון, ברבאן משתפחין (למפלחין) ואתעביד מה  
דאמעביד. פלא כליל פהגי תקנא. פלא זקפון לקבליה תקנא דמלכא  
תקיפא, עתיקא. סתימא דכלא. וכלהו אתפסמן מתקנאין אלין. (דכלא עתיקא).

תאנא. אי עתיק דעתיקין, קדישא דקדישין, לא אתקמו באלין תקנא,  
לא אשפכחו עלאין ותפאין. וכלא חגי כלא חגי. ותנא, עד פמה  
דירין אלין (ס"א אתקמו באלין לית) תקנא דדיקנא. עד תליסר (תליסר), וכל זמנא  
דקמ"ב ניסן) דתליסר אלין משתפחו, דירין אלין דלתתא. וכלא. פחולשנא

דאלין תליסר, אשפכח דיקנא דמלכא עתיקא יקורא מפלא. פלא פחד  
איהו טמירא ויקנא.  
וכגון דאיהו יקורא וטמירא מפלא, לא אדפר ביה באתר דאוריריתא (ס"א  
לא אדפר ביה פאוריריתא) וכלא אתגליליא. ומה דיקנא אתגליליא. דיקנא דכתיב  
רבא עלאה. ומהאי דיקנא, נחית לדיקנא דכתיב רבא דלתתא. אתתא.  
דכתיב רבא) דיקנא דכתיב רבא בתמנייה תקנאין ואתקמו. ובגין פה, תמנייה  
תקנאין וכלא רבא, פד משפחא נחית על דיקנא, דא הוא הוא דכתיב,  
(דלא) פלשמן בטוב על הרראש יורד על גביהם ונגו.

וכחא אל. דכל דכתיב, (תהלים קלג) ואתקמו רבא דלתתא רבא,  
פככוכול פתול ודול דלעילא רבא דלתתא, משמש פכתיב רבא רבא,  
ואתקמו רבא, ומהאי דיקנא, נחית לדיקנא דכתיב רבא דלתתא. אתתא.  
דכתיב רבא) דיקנא דכתיב רבא בתמנייה תקנאין ואתקמו. ובגין פה, תמנייה  
תקנאין וכלא רבא, פד משפחא נחית על דיקנא, דא הוא הוא דכתיב,  
(דלא) פלשמן בטוב על הרראש יורד על גביהם ונגו.

דעתיק יומין, עתיקא דעתיקא. ופאה חזיקא, ופאה חזיקא עמכון בעלמא  
דאתי.  
דא תמנא איהו, ומהאי דיקנא דעתיקא סתימא דכלא. אמר ליה רבי שמעון,  
לאות איהו רבי יצחק, למתמי פיקנא דתמנא דדיקנא, וסבר אפי  
דעתיק יומין, עתיקא דעתיקא. ופאה חזיקא, ופאה חזיקא עמכון בעלמא  
דאתי.

תקנא תמנייה. מתקמו שארא, מרשא דפוקא, עד רשא אתרא דפוקא,  
קום רבי חזקיה, וקאים פקנינא, ואוקיר יקרא דתקנא דא דדיקנא קדישא.  
קום רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ט) איני דודי ועלי תשוקתו מי  
ערם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

קום רבי חזקיה, וקאים פקנינא, ואוקיר יקרא דתקנא דא דדיקנא קדישא.  
קום רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ט) איני דודי ועלי תשוקתו מי  
ערם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

קום רבי חזקיה, וקאים פקנינא, ואוקיר יקרא דתקנא דא דדיקנא קדישא.  
קום רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ט) איני דודי ועלי תשוקתו מי  
ערם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

קום רבי חזקיה, וקאים פקנינא, ואוקיר יקרא דתקנא דא דדיקנא קדישא.  
קום רבי חזקיה, שארי ואמר, (שיר השירים ט) איני דודי ועלי תשוקתו מי  
ערם שאני לדודי. משום דעלי תשוקתו.

ספר הילול

שמי שגמש צדקה ומרפא בכנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין, ומלשה לא ידע ולא אסתפל. ה'דא הוא דכתוב, (שמות לד) ומלשה לא ידע פי

ק'ן עור פניו.

ועוד, דאנא חמי בעיני, תליסר מכלין גליפין קמאי, ונהירין פביצניני. וכד אתפרש פל חד מצייהו מפומיכוון, אסתליק ואתחנן, ואתעטר ואתטמר בטמירותא דתקוני דדיקנא, וכל אחרנין אשתתרון. ובעוד דכל אסתים לאתפרשא, סליק ואתעטר בעטרין קדישא, ואתחנן ואתטמר, ויתוב בתקוני דדיקנא קדישא, וכן לכל חד וחד. אודרוו חכרין קדישין, דהא בקימנא דא, לא יהא עד דיתיי מלכא משיחא.

קום רפי חזקה תנינות, ואוקיר תיקונא תליתאה, דדיקנא קדישא. תנא, עד לא קם רפי חזקה, קלא נפק ואמר, אין מלאך אחד עושה שתי שליחות. אתרגיש רפי שמעון ואמר, ודאי כל חד וחד פאתריה. ואנא, ורפי אלעזר ברי, ורפי אבא, אשתלים שלממתא עלא.

קום רפי חייא. קם רפי חייא, פתח ואמר, (דמית א) ואומר אהה יי אלהים הנה לא ידעתי דבר פי נצר אנכי. וכי ירמיה לא הוה ידע למלא, והא כמה מלוילין נפקי מפומי, עד לא אמר דא. והוא אמר מלה כדיבא, דכתוב הנה לא ידעתי דבר. אלא (תנא) חס ושלום דאיהו אמר על דא. אלא חבי תנא, מה בין דבור לאמירה. אמירה הוא ולא דעי לארמא קלא, (דף ק"ג ע"א) דבור, בעי לארמא קלא, וקאכרנא מלין.

דכתוב, (שמות כ) וידבר אליהם את כל הדברים האלה לאמר. ותנא, כל עלמא שמעו כהוא דבור, וכל עלמא אודיעעו. ובגין פך פתיב וידבר, ולא פתיב ויאמר. אוף הכא כתיב הנה לא ידעתי דבר, לאכרנא מלה וקאוכרנא ברוח קרשא לעלמא.

אז הכי, הא כתיב (שמות ו) וידבר יי אל משה לאמר. אלא, האן הוא נביאה עלאה כמשה, ולא זכה בר נש פויתיה. דהוא שמע דבור פכרנא, ולא דחיל, ולא אודיעעו. ישאר נביאים אודיעעו, אפילו באמירה, ודחילין בדיחילין.

ותנא, תקונא קרמאה דדיקנא, ותנינא לאתבא (פי' לאייתיה) (פי' לאתבא) לתליתאה. דכתוב, (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם עבר. ותא חזי דחרין תקונין קרמאין למייתי לתליתאה הוה, דהוא:

תקונא תליתאה. מאמצעייתא דחיות חוטמא, מתחות תרין ניקבין. נפיק

נשא - קל"ג ע"א

חד ארחה, ושערא אפסיק (כ"א איתפסק) בכהוא ארחה. אמאי אתפסק. משום (דכתיב) ועובר על פשע. דהאי אורחה אתחנן לאעפרא ביה. ובגין פך, יתיב תחות נוקבי חוטמא האי אורחה. ושערא לא אתרבי כהאי אורחה. משום דכתיב ועובר על פשע, למיבב אעפרא עד (על) פומא קדישא, דיימא סלקתי. תנא, כמה ערקוסאות מחפאן לההוא פומא, ולא אתגלי לחד מצייהו, דהא אסתלק ואתעטר, ידע ולא ידע.

ותנא, בצניעותא דספרא, מהו דכתיב פשע. זכו עובר, לא זכו פשע. (קמא משמע עובר על פשע דאקדים יו לפי, לא זכו עובר ולא עובר) (תנא) בוצעיר אפין.

קמא בין האי להאי. בוצעיר אפין, פד נחית כהוא אורחה מתחות נוקבי חוטמו, פתיב, (במחבר י) ויחר אף יי כם ויגלף. קמא ויגלף. דנפיק ריחא דרוגא מאינון נוקבי, ומאן דאשפח קמיה, אזיל ולא אשתכח. ה'דא הוא דכתיב, (שעית כ) פי רוח יי נשבה בו ואינונף (כ"א ב' רוח עברה בו ואינונף). פאררף אפין פתיב, (מכח ו) ועובר על פשע. וכתיב, (איוב לו) רווח עברה ותטהרם. ותנא, הכא כתיב, עובר על פשע כהוא ארחה. תתם, (שמות יב) ועבר יי לנגוף את מצרים.

וכאח חולקיה דמאן דזכי להאי. ודא הוא תקונא תליתאה, (ראיתא) דדיקנא בקירא קדישא עלאה עתיקא דעתיקי. אמר רפי שמעון, ודאי קדישא בריך הוא יסגי לאוטבא לך, ויחדי לאגנא עלך.

ותנא, מאי דכתיב, (שעית כ) שוש אשיש פני, בעתיק יומין אתמר. דהא הוא חדוהתא דכלא. תנא, בשעתא דאתגלי האי אורחה דדיקנא דעתיק יומין. פלחו מארי דיבבא ויללה, ומאריהו דדיקנא סתימין ושתמין, ולית דיפתח פטרא לאבאשא. משום דהאי אורחה אתגליא לתקנא. ומתאי, מאן דאחיד (פי' ראיתא) ואזחר (משום דהאי אורחה סיגנא לשתמין ופתיא הוא פאן דאחיד ואחיד) לשתקאה, להאי אורחה רשים, דהוא סיגנא דעתיקא קדישא.

תקונא רביעאה, מתחנן שערא (נחית) תחות פומא, מרישא חדא לרישא חדא. ה'דא הוא דכתיב, (מכח ו) לשארית נחלתו. כמה דאת אמר (מכח ב יט) ונשאת תפלה בעד הנשארית הנמצאה. הנמצאה ממש. שארית דכתיב, (שפית ג) שארית ישראל לא יעשו עולה.

תקונא חמישאה. נפיק אורחה אחרא מתחות פומא, ה'דא הוא דכתיב, לא תחזיק לעד אפוי. קום רפי יוסי. קם רפי יוסי, פתח ותנא, (מכח ו) אשורי העם שפכה לו אשורי העם שני אלתינו. אשורי העם ואמר, (מחלים קמרי) אשורי העם שפכה לו אשורי העם שני אלתינו. אשורי העם

שפכה לו. מהו שפכה לו. כמה דאת אמר (אסתר ט) וחסות הפלך שפכה, שכיף מרויגויה.

דכר אחר. שכיף פרויגויה, הדא הוא דכתוב, (במדבר י"א) ואם פכה את עושה לי הרויג נא הרויג. דא הוא דינא דדינא. אשוי העם שוי אלהיו, רחמי דרחמי.

דכר אחר, שפכה, שמא דכליל כל שמחן, וקודשא בריך הוא מעבר ורויגויה, ואנח ביה לזעיר אנפין, ומעבר על כל אינון דלבר. דהניא, ארחה, עלאה דדיקנא קדישיא, (עלאת עמיא ועמיא) דאיהו נחית (בדיקנא) תחות נוקפי דחוטמא דעתיקי. והאי ארחה דלתתא. שקילן אינון ככלא. דא (דחוטמא ע"ג) לעילא, ודא לתתא. לעילא, עובר על פשע. לתתא, לא הויק לעד אפו. וקנינו, לא הויק: דלא אית אתר למיתב. כמה דלעילא זיב אתרא לאעברא. פון לתתא, זיב אתר לאעברא.

הניא. ככל אתר דבהאי עתיקא טמירא דכלא ארחה אתגליא, טב לכלהו דלתתא, דהא אתחזי עיטא למעבד טב לכלא. מאן דסתים וקלא אתגליא, לית עיטא, ולית מאן דידיע ליה, אלא הוא בלחודוי. כמה דעון עלאה, לית דידיע ליה אלא הוא עתיקא דעתיקי. ועל האי כתוב, (תהלים צ"ג) מה גדלו מעשיו יי מאד עמקו מחשבותיו. אמר רבי שמעון ותפנונו עובדך לעלמא דאתי מעם עתיקא דעתיקין.

הקניא שתיקתא. מתפנון שערא וסליק מלרע לעילא, ופני תקובתתא דכוסמא טבא עד רישא דפומא דלעילא. ונהית שערא (דרישא) לרישא דפתתא דארחה תתא דפומא.

קום רבי ייסא ואתקין תקינא דא. קם רבי ייסא, פתח ואמר, (ישעיה ט"ז) וחסדי מאתוך לא ימוש, וכתוב (ישעיה ט"ז) ובחסד עולם רחמתיך, הני קראי קשיין אהודי.

וקלא אקשו, דתנינו, אית חסד ואית חסד. אית חסד דלגו, ואית חסד דלבר. חסד דלגו, הא דאמרן דעתיקא דעתיקין, והוא סתים כוסמא דא דדיקנא, דאקרי פאת הוקן. וקלא בעי בר נש להפלא האי סטרא, משום האי חסד דלגו דעתיק יומין. ובגין פון, ככהן דלתתא כתיב ביה, (ויקרא כ"א) לא יקרה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו. מאי טעמא. בגין דלא להפלא אורחוי דחסד דעתיקא, דכהן כוסמא דא קא אתי.

ותאנא כנעניתא דספרא, ככלא אנטרוך חסד לאתברתא וקלמני, וקלא לקטעא ליה, וקלא אשטעי מעלמא. והאי דכתוב וחסדי מאתוך לא ימוש, חסד דעתיק יומין. ובהסד עולם, חסד דאקרי חסד עולם, והאי

הוא אחרא דזעיר אנפין, דכתוב, (תהלים ס"ב) אמרתי עולם חסד יבנה. והאי חסד דעתיק דעתיקין, הוא חסד דקשוט. וחסד דקשוט לאו כתיב גופא אתמר, אלא כתיב דנשמתא. ובגין פון כתיב, (מכילת ט) פי חפץ חסד הוא. דא הוא תקינא שתיקתא דדיקנא מקרא, דעתיק דעתיקי.

הקניא שביעאה. פסיק שערא, ואתחזן תרין תפוחין בתקרבותא דכוסמא, שפירן וקלא למחזי.

פחות רבי שמעון ואמר, (סדר השירים ג) פתפוחי פצאי בעער וני. מה תפוחי זה כליל בתלת גווי, פון קדשא בריך הוא, תרין תפוחין כליל שיטא גווי, ותרין תפוחין אלון, דאינון תקינא שביעאה, אינון כללא דכל שיטא תקינא דאמינא. ובגווייהו אתקיים (משלי ט"ז) באור פני מלך חיים.

ותאנא, מהני תפוחין נקנין חיינ לעלמא, ומחזיין חידו לזעיר אפין. כתיב (במדבר ט) לאר יי פניו אליך. וכתוב (משלי ט"ז) באור פני מלך חיים. באור פני מלך אלון אינון תרין תפוחין דתקרבותא דכוסמא דאמינא. לאר יי פניו אליך, פנים דלבר, דכד נהיין מתברך עלמא ותאנא, כל זמן דהני כנעני דלבר נהירין, כל עלמא מתברך, וקלא אשטבח ורויגא בעלמא. ומה אי הני דלבר פון. תרין תפוחין דנהירין תיריא, דחדאן תיריא על אחת פמה וכמה.

הניא, כד אתגליין תרין תפוחין אלון, אתחזי זעיר אפין כחודותא. וכל אינון כנענין דלתתא, כחודותא. וכל אינון דלתתא, נהירין, וכל עלמין חדאן, ושלימין מפל שלימותא. וכלא חדאן ונהירין. וכל טיבו תא חזי, פנים דלבר, אית זמן דנהירין, ואית זמן דלא נהירין. ובגין פון כתיב, לאר יי פניו אליך. (תהלים ס"ב) לאר פניו אפתו סלה. מכלל דלא הני תיריא. אלא כד אתגליין תפוחין דלעילא.

תאנא, אלון תפוחין דסתימין, נהירין וחזירין תיריא. ומנהו נהירין לתלת מאה ושבעין עיברי. וכל שיטא תקינא קדמאין דדיקנא ביה פלילן. הדא הוא דכתוב, (מכילת ט) ישוב לרחמנו. ישוב, מכלל דזמנין טמירין, וזמנין אתגליין. כתיב, הוא ישוב לרחמנו. וכהאי דלתתא, הוא נאמת. דא הוא תקינא (דחוטמא ע"ג) שביעאה, דכליל שיטא, בתרין תפוחין דכעתיקא דעתיקין.

הקניא תמינאה. נפיק חד חוטא דשערי סותרניה דדיקנא, ומליין פשוטילא עד טבורא. קום אלעזר ברי, אתקין תקינא דא.

**ספר היתור**

קם רבי אלעזר (גרייה), פתח ואמר, הכל תלוי במזל, ואפילו ספר תורה שפנהיכל. מלה דא אוקימנא בספרא דצניעותא, והכא אית לאסתפללא, וכי הכל תלוי במזל, ותנינן, ספר תורה קדש, ונרתקו קדש, והיהכל קדש. וכתיב (שעיה' ט) וקרא זה אל זה ואמר קדש, והיהכל קדש, והוא קדש. אינון. וספר תורה. לקבלהו, נרתקו קדש, והיהכל קדש, והוא קדש. והתורה נפנה בשלש קדושות. בשלש מעלות, פנימים שלשה, שכניה בשלש, לוחות וארון והיכל בספר תורה תלנא. ואיהו תלנא במזל, וכתיב (מכה' ט) ומאותות השמים אל תחתו. מאן דאיהו בקדושות הללו להוי תלנא במזלא.

אמא הכי אוקימנא בספרא דצניעותא, האי חוטא יקרא קדישא, דכל שערי דדיקנא תליין ביה, אתקרי מזל. מאי טעמא. משום דכל קדשי קודשין דקודשין, כהאי מזלא תליין. וספר תורה, אף על גב דאיהו קדוש לא חל עליה עשר קדושין עד דעויל להיכל. פיו דעויל להיכל, אתקרי קדוש בעשר קדושות. פגונא דלעלא דלא אתקרי היכל, אללא כד אתתקון עשר קדושות. ותאנא, הכל תלוי במזל, דאיהו האי חוטא יקרא קדישא, דכל שעריין תליין ביה.

אמאי אקרי מזל. משום דמניה תליין מזלי, ומזלי מניה עלאין ותפאין. ובגין פו איהי תלינא. וביה תליין כל מזלי דעלמא עלאין ותפאין. ואפילו ספר תורה שפנהיכל, דמתעטר בעשר קדושות, לא נפיק מפליה עם שאר קדושין וכלהו תליין בהאי. ומאן דחמי להאי תפאנא, אתפשו חוביהוין מקמיה ומתפפין, הדא הוא דכתיב, (מכה' ט) וכבש עונותינו. אמר ליה רבי שמעון, בריו פרי לקודשא דקדישין, עתיק מפלא.

תקונא תשיעאה. מתערבין שערי עם אינון שערי דתליין, ולא נפקין דא מן דא. קום רבי אבא, קום רבי אבא ואמר, אלין (אינון) שערי דמתערבין עם אינון דתליין, אקרוין מצולות גם. משום דנפקי ממותרי מוטא, ומהאי אתרא למי, כל מארי דתבעין חובי דכני נשא ומתפפין. אמר רבי שמעון, בריו תהא לעתיק יומין.

תקונא עשיראה. נחמין שערי תחות דיקנא, ותפין בגונא תחות דיקנא. קום רבי יהודה. קום רבי יהודה פתח ואמר, (שעיה' ט) וכאן במעלות צורים ובמחלות עפר מפני פחד יי וגוי. מפני פחד יי, הא אתידע דמאן דאיהו לבר, פחד יי אתקרי. ומחדר גאונו, אינון שערי דתחות דיקנא, ואתקרוין חדר גאונו, תרי. תקונא עשיראה, (מכה' ט) תמן אמת לעיניך. וחד סר, דלא נפקי נימא מן נימא, חסד לאברהם.

**נשא - קל"ד ע"א**

תקונא דתריסר. דלא תליין שערי על פומא, ופומא אתפני מפל סטרוין, וליאן שערי סחור סחור ליה, בגין דלא אשתכח טרחותא, פמה דאצטרוין.

טרחותא במאי קא מיירי. דינא. פאתר (מא ביה) דינא טרחותא אשתכח. וכי שערי דדיקנא טרחא אינון, או דינא אינון, והא כללא דחמי אתחזוין. אללא דלא אתקורח פלשוכא (מ"א בנשוא) דרוחא דזעיר אפיון. ורחמי מהאי פומא קדישא עלאה, קדש קדשים, נשכא רוחא. מאי רוחא. רוחא דאיתקרב (מ"א דאתקרב) ביה, דמתלכב ביה (מ"א דאתקרב) ומתלכב ביה אפיון. ומיהא רוחא מתלכשין כל אינון דלתפא. וכד הווא רוחא נפק, אתפרש לתלתין ושבעה אלף עיבר. ואתפשט (מ"א דאתפרש) כל חד בלחודו לאתריה, וכל מאן דאתחזי לאתלכשא מניה אתלכש. ועל דא שעריין לא אשתכחו על פומא קדישא, משום דרוחיה נפיק, ולא בעי מלה אחרא לאתערבא ביה, ולקרבא בהדיה.

ורא הוא טמירותא דכלא, דלא אתדבק לא לעילא ולא לתפא. והוא סתים בסתמיה דלא אתירע. (דחמ"ד ע"ד) דא הוא דלא אתתקו, ולא הוה ביה תקונא. ובגין פו, רוח דנפיק לבר (מ"א דנפיק מותו ולבר), ומתלכשין ביה נבאי מהימני, אתקרי פה יי. אבל כהאי עתיקא דעתיקין לא אתפרש. ולית מאן דיידע רוחיה בר איהו. ובגין פו שערי שקולין סותרתא דפומא, ופומא אתפני מפל סטרוין.

וכהא אתרחיצו אבהתנא, לאתלכשא כהאי רוחא, דמתפשט לכמה עיברין, פאתר דכל שערי שקולין פסוהנוי. (דחמ"ד הוא דכתיב, (מכה' ט) אשר תריסר תחומין לעילא. תריסר תחומין לתפא. תריסר תחומין לתריסר שבטי אבהתא. הדא הוא דכתיב אשר נשבעת לאבותינו.

תקונא דתריסר. תליין שערי דתחות דיקנא מפאן ומפאן, ביקרא לא, וביקרא שפרא, ותפין עד טבולא ולא אתחזין מאנפי תקיבא דכוסמא, בר אינון תפוחין שפין חוורין.

אמר רבי שמעון, זפאה חולקיה דמאן דאשתכח כהאי אדרא קדישא עלאה דאנו ביה. זפאה חולקיה בעלמא דין, וכעלמא דאתי. דאנו בתבין בקדושא עלאה, אשא עלאה אסחר לן (מ"א בן אשא עלאה וחסדי לך) והא כל תקונון עלאין (ליקונא) דדיקנא קדישא אתקוני, ואתפטרו ואסרו לדוכותיהו.

והא תקונא דתריסר, הוא תקונא לאה, דכיה אחידן פלא. פלהו מתפספין

לה מעילא לתפא. וכן לסמכא תנינא, ותליתאה ורביעאה. וכן סמכא לסמכא, אחידן תמנינר רגלי דסמכי ומתנהרין בבנינא דגלילפא (בבבסישא דגלילי)<sup>(1)</sup> פההוא פריסא. וכן לארבע עיבר.

ותמינא אליו תקונין דנהירין עלה, וכוהו מסכאן מלי דפומנא, לאתעטרוא וילאספלקא כל חד באתריה. וכד הוה מתקנן מפומנא, פל חד וחד סליק ואתעטר ואתקנן כההוא תקינא דאתקנן רבא, מפל (ס"א בבבל דבל) פומא דחד מינן. ובשעתא דחד מינן פתח פומא, לתקנא כההוא תקינא, כההוא תקינא הוה יתיב ומתכפה למלה דנפיק מפומיכון, וכדין סלקא בדוכתיה ואתעטר.

וכר סמכין מפאן ומפאן, חדאן על דשמעין מה דלא ידעו, וצייתינן לקלילכון. פמה רתיבין קנימין רבא פגינתיכון. ופאין אמון לעלמא דאתי, דכלהו מלי דנפקי מפומיכון, פלהו מלין קדישינן. מלין פשרן דלא אסטאן לימינא ולשמאלא.

קרישא פרוך הוה חדי למשמע, וצוית להני מלי, עד דהוה אגמר (ס"א אחרי) דינא, די לעלמא דאתי תמרון זמנא אחרא כל הני מלי קדישינן. עליוכו כתיב, (שיר השירים ז) וחרפו פניו הטוב וגו', דוכב שפתי ישנים. מאי דוכב שפתי ישנים. דאפילו לעלמא דאתי מרחשן שפותיכו אורייתא קמייה.

השתא אתקננו ואתפרונו דעתא, למתקן תקוני דזעיר אפין, הוה נתקנן, והוה יתלבש בתקוני עתיק יומין, קדישא קדישינן, טמירא דטמירין, טמירא מפלא. דהשתא חובכתא (מכבשת) עליוכו, למגזר דינא קושטאה יאה וישפירא וילאתקנא כל תקוני על פרייה.

תקוני דזעיר אפין, מתקוני דארי אפין אתקננו. ואתפשטו תקוני מפאן ומפאן, פחיוו בר נש, למשלטא (ס"א בבבסישא) ביה רוחא דטמירא דכל טמירין. פנין למיתב על פורסייא, דכתיב, (דחמלא א) ועל דמות הפסא דמות פמראה אדם עליו מלמעלה. פמראה אדם: דכליל פל דיוקנין. פמראה אדם: דכליל פל שמקנן. פמראה אדם: דביה סתימין פל עלמין עלאין ותמאין. פמראה אדם: דכליל פל רזין דאתמארו ואתקננו עד דלא אברי עלמא, ואר על פל דלא אתקנימו.

התאנא בצניעותא דספרא, עתיקא דעתיקין עד לא זמין תקוני, פאני מלכין, פגס מלכין, (ס"א גליה מלכין) ומשער מלכין, ולא הוה מתקנימין, עד דדחי (ס"א זמין) לון, ואצנע לון לבתר זמנא, הדא הוה דכתיב, (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדם. פארין

למזקה. רישא לקבליה. מניה פליין פל אינון דבזעיר אפין אחידן. מניה סליין עלאין ותפאין, וכל גניין עלאין ותפאין גניין ביה, וביה פליין. ואיהו מזלא דמתזלא מניה פלא, דא הוה תקינא שלמיתא, דאשלים לכל תקונין, דא אשלים לכלא.

התאנא, אליו תקונין אקרוז ימי קדם, יומין קדמאין דקדמאין. ואינון דאשפכחו בזעיר אפין, אקרוז (שפיה ס"א) ימי עולם. והתאנא, אליו ימי קדם, פלהו מתקנן בתקונא דדיקנא דעתיקא דעתיקין, טמירא דטמירין (פלל ביה). והאי דתליטר פליל להון, פמה דאתמא. ודא יומא לא אתפליל בהדיהו, אלא הוה כליל פלא.

וכההוא זמנא דאתער עתיק יומין בתקוני דלעילא, ההוא אתקרי יום אחר, דביה זמין לאוקרי דיקניה, הדא הוה דכתיב, (דבריי יד) יום אחד הוה יודע ליי. הוה בלחודוי ימיר מפלא. הוה דכליל פלא, הוה דאתקרי בשמא ידיעא.

דהנין, פאתר דאית יום אית לילה דלית יום פלא לילה. ומשום דההוא זמנא, זמן יאה דיקנא דדיקנא, והוא בלחודוי ישפכת. לא אתקרי לא יום ולא לילה. דלית יום אקרי, אלא מסטרא דילן. ולא אתקרי אלא מסטרא דילן. ומשום דהאי תקינא כליל פלא, לא אתקרי ולא אתקני מניה, ומניה נגיד משמא דכותא לתליטר עיבר מבויעין. לכל אינון דלתפא, דנהירין פההוא משמא. (אתקנינו).

בתריסר תקונין אליו אתקנא דינא קדישא עלאה, ואלין תקוני דכהאי דינא, מתקנן ונתקן לכמה עיבר. ולא אתחזון הוה מתפשטין והוה נפקין, מפלא אסתמיו, ומפלא אסתמיו. לית הידע אחר להאי עתיקא, פפשיטותא דהון פליון פליון, פמה דאתמר, אתקרי ולא אתקרי. טמיר ולא טמיר. עליה אקרי, (שפיה ס"א) אני יי הוה שמיי וכבודי לאחר לא אפן. וכתיב (תהלים ז) הוה עצונו ולא אנתנו. וכתיב (דבאל ז) ועתיק יומין יתיב. פאתריה יתיב ולית ידיע ליה. יתיב ולא שכית, וכתיב (תהלים קל"ט) אודך על פי נודאות נפילתי וגו'.

אמר רבי שמעון לחכמייה, פד אתפריס פריסא דא, דאתון חמאן עלנא, אלא חמינא דנתוהו כל תקוני בגויה, ונהירו באתר דא. וחד פרוכפא כוצניא דקודשא פרוך הוה (ס"א בבבסישא דקדישא), פריסא בארבע סמכין, לארבע עיבר. (דף קמ"ז ט"א).

סמכא חד הוה יתיב מתפא לעילא, וחד מגרופא פדייה. ובמגרופא ארבע מפתחי שניין (ס"א שניין) מפל סטרוי. ומתחזן פרסא, ונתקנין

אָדוּם, בַּאֲתֵר דְּכַל דִּינִין מִתְקַיְימִין תַּמּוֹן, וְכִלְהוּ לֹא אֲתִיקְיָמוּ.  
 עַד דְּרִישָׁא חוֹרָא עֲתִיקָא דְעִתְקִין אֲתִיקָן. פִּד אֲתִיקָן, תַּקִּין פִּל תַּקִּוּנִין  
 דְּלִתְמָא, תַּקִּין פִּל תַּקִּוּנִין דְעִלְאִין וְתַתְּאִין. מִכַּפֵּן אוּלְפִנָּא, פִּל רִישָׁא  
 דְעִמָּא, דְלֹא אֲתִיקָן הוּא כְּמִתְמָא, לִית עִמָּא מִתְקַנָּא. וְאִי אִיהוּ אֲתִיקָן,  
 כִּלְהוּ מִתְקַנָּן. וְאִי אִיהוּ לֹא מִתְקַנָּן כְּמִתְמָא, לֹא יִכְלִין עִמָּא לִאֲתִיקָנָא.  
 מִנְכֵּן. מַעֲתִיק לִימִין. דְעַד לֹא אֲתִיקָן הוּא כְּתַקִּוּנִין, לֹא אֲתִיקָנֵן כֹּל אִינוּן  
 דְכַעֲבוּ לִאֲתִיקָנָא, וְכִלְהוּ עֲלָמִין אֲתִיקָבוּ. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית  
 1) וַיִּמְלֹךְ בְּאֲדוֹם בְּלַע בֶּן פְּעוּר. וַיִּמְלֹךְ בְּאֲדוֹם, וְזֹא חֲדָא (פ"א יְהוּדָא) הוּא.

אֲתֵר דְּכַל דִּינִין מִתְקַטְרִין תַּמּוֹן, וְתַלְיִין, מִתַּמּוֹן.  
 בְּלַע בֶּן פְּעוּר, תַּנָּא הוּא גִזְרֵת דִּינָא, תַּקִּיפָא דְתַקִּוּפִין, דְכַגִּינִיָּה מִתְקַטְרִין  
 אֲלֵף אֲלִפִּין מֵאֵרִי דִיכְבָּא וִילְלָה. (בְּרַאשִׁית 1) וְשֵׁם עִירוֹ דְנִקְבָּה. מֵאִי  
 דְנִקְבָּה. פְּלוּמֵר דִּין הִבֵּה. פִּמָּה דְאֵת אֲמֵר, (מַסְלִי 1) לַעֲלוּקָה שְׁתֵּי כְנוֹת הֵב  
 הֵב.

בְּיִן דְסָלִיק לֵאחֲשִׁבָא, בִּיה לֹא קָאִים, וְלֹא הוּהוּ יִכִּיל לְמִיקָם, וְכִלְהוּ  
 עֲלָמִין אֲתִיקָבוּ. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְאֲדָם לֹא אֲתִיקָן. דְתַקִּוּנָא  
 דְאֲדָם בְּדִיוִקְיָנִיה, פְּלִיל פִּלָּא, וְיִכִּיל (דף קמ"ח ע"ב) פִּלָּא לֵאחֲשִׁבָא בִּיה.  
 וְכַגִּין דְתַקִּוּנָא דֹא דְאֲדָם, לֹא אֲשַׁתְּכַח. לֹא יִכִּילוּ לְמִיקָם וְלֵאחֲשִׁבָא,  
 וְאֲתִיקָבוּ. וְאֲתִיקָבוּ דְעִתְפֵּי וְהָא כִלְהוּ בְּאֲדָם אֲתִיקָלוּ. אֲלֵא  
 אֲתִיקָבוּ וְאֲסַפְקָלוּ מִהֵוּא תַקִּוּנָא, עַד דִּינִי תַקִּוּנָא (נ"א דִּיוִקָא) דְאֲדָם. וְכַד  
 אֲתֵא הָאִי דִיוִקָא, אֲתִיקָפוּ (פ"א אֲתִיקָלוּ) פִּלְהוּ, וְאֲתִיקָבוּ לְקִיוּמָא אֲתֵרָא.  
 מִנְהוּן אֲתִיקָסֵמוּ, (פ"א כְּנֵדוּן אֲתִיקָסֵמוּ) וּמִנְהוּן לֹא אֲתִיקָסֵמוּ כִּלְל.

וְאִי תִיקָא וְהָא כְתִיב וַיִּמָּת, וַיִּמָּת. דְאֲתִיקָבוּ לְגַמְרִי. לֹא הִכִּי, אֲלֵא כֹל  
 מָאן דְנִחִית מִדְרָגָא קְדָמָא דְהוּהוּ בִּיה, קָאֵרִי בִּיה מִיתָה. פִּמָּה דְאֵת  
 אֲמֵר, (שְׁמִית 1) וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, דְנִמָּת מִדְרָגָא קְדָמָא דְהוּהוּ קָם בִּיה.  
 וְכַגִּין דְאֲתִיקָבוּ אֲדָם, אֲתִיקָבוּ בְשִׁמְהוֹן אֲתִיקָנוּ, וְאֲתִיקָסֵמוּ כְּקִיוּמָא בִּיה,  
 וְקִיוּמִין בְּדוּכְפִיָּיהוּ.

וְכִלְהוּ אֲתִיקָרוּ בְשִׁמְהוֹן אֲתִיקָנוּ מִן קְדָמָאִין, פִּר הוּוּא דְכַתִּיב בִּיה, (בְּרַאשִׁית  
 1) וְשֵׁם אִשְׁתוּ מִהֵוּטְבָאֵל בַּת מִטְרַד בַּת מִי זֶהָב. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם  
 דְכַגִּי לֹא אֲתִיקָבוּ בְשִׁמְהוֹן אֲתִיקָנוּ. מִשּׁוּם דְהוּהוּ דְכַר וְנִיקָבָא. פִּכֵּאִי תַמָּא,  
 דְלֹא סָלָא אֲלֵא דְכַר וְנִיקָבָא. וְכַגִּין כִּן הִשְׁתָּא דְאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר וְנִיקָבָא,  
 לֹא כְתִיב בְּהוּ מִיתָה כְּאֲתִיקָנוּ, וְאֲתִיקָנוּ מִי. אֲכַל לֹא אֲתִיקָבוּ, עַד דְאֲתִיקָנוּ  
 דִּיוִקָנָא דְאֲדָם, וְכַגִּין דְאֲתִיקָנוּ דִּיוִקָנָא דְאֲדָם, אֲתִיקָרוּ וְאֲתִיקָמוּ כְּקִיוּמָא  
 אֲתֵרָא, וְאֲתִיקָשְׁבוּ.

תַּנָּא, פִּד סָלִיק בְּרַעוּתָא דְרִישָׁא חוֹרָא, לְמַעַבְד יִקְרָא לִיקְרִיָּה, תַּקִּין  
 וְזַמִּין וְאִפִּיק מְבוּצִינָא דְקַדְרִינִיָּתָא, חַד נִיצוּצָא, (נִשְׁב בִּיה אֲתִיקָסֵמוּ) (פ"א  
 אֲתִיקָנוּ וְסָלִיק רַעוּתָא) וְאֲתִיקָשְׁט לְתַלַּת מָאָה וְשִׁבְעִין עֵיבֵר. וְנִיצוּצָא קָאִים, וְשִׁאֲרִי  
 נְפִיק אוּרָא דְכֵּא, וּמִתְקַלְלָא, נִשְׁב בִּיה אֲתִיקָנוּ. וְנִפִּיק חַד גּוּלְגִלְתָּא  
 תַּקִּיפָא, וְאֲתִיקָשְׁט לְאֲרְבַּע סְטֵרִין.  
 וְכֵּרֵא אוּרָא דְכֵּא, אֲשַׁתְּאִיב נִיצוּצָא וְאֲתִיקָסֵמוּ, וְכִלְל (פ"א וְאֲתִיקָלוּ) בִּיה.  
 בִּיה סָלָא דְעִתְפֵּי. אֲלֵא אֲתִיקָסֵמוּ בִּיה. וְכַגִּין כִּן, הָאִי גּוּלְגִלְתָּא  
 אֲתִיקָשְׁט בְּסְטֵרִין, וְהָאִי אוּרָא הוּא טְמִיר דְטְמִירִין דְעִתְקִין לִימִין, בְּרִיחָא  
 דְגִנְיָ.

כֵּרֵאִי גּוּלְגִלְתָּא אֲתִיקָשְׁטוּ אֲשָׁא מִסְטֵר חַד, וְאוּרָא מִסְטֵר חַד. וְאוּרָא  
 דְכֵּא קָאִים עֲלִיָּה מִהֵוּ סְטֵר. וְאֲשָׁא דְכֵּא קָאִים מִהֵוּ סְטֵר. מֵאִי  
 אֲשָׁא הִכָּא. אֲלֵא לֹא הוּא אֲשָׁא, אֲכַל בּוּצִינָא דֹא (נ"א נִיצוּצָא) דְאֲתִיקָלוּ  
 פְּאוּרָא דְכֵּא, נְהִיר לְמֵאֲתָן וְשִׁבְעִין עֲלָמִין, וְדִינָא מִסְטֵרִין אֲשַׁתְּכַח, וְכַגִּין  
 דֹּא, הָאִי גּוּלְגִלְתָּא, אֲתִיקָרִי גּוּלְגִלְתָּא תַּקִּיפָא.

כְּנִינְרִיָּתָא דֹּא, יִתְבִּין תַּשְׁעָה אֲלֵפִי רַבּוּא עֲלָמִין, דְנִטְלִין עֲלוּי וְסַמְכִין  
 עֲלוּי. בִּהֵוּ גּוּלְגִלְתָּא, נְטִיר סָלָא מְרִישָׁא חוֹרָא, דְאֲתִיקָלוּ  
 מִנְהֵוּ תְדִיר. וּמִהֵוּ סָלָא דְאֲנַעַר מְרִישָׁא זְמִינִין מִיתְבִּיָּא לֵאחֲשִׁבָא.  
 וְהוּוּא סָלָא דְאֲתִיקָלוּ בְּתִיר גּוּנִי, מִסְטֵרֹא דְרִישָׁא חוֹרָא, חוֹרָא בְּגוּוּיָה  
 (פ"א בְּגוּוּיָה). דְכִלְל פִּלְהוּ חוֹרָוּרִי (וְכִלְל חוֹרָוּרִי) אֲכַל פִּד אֲתִיקָשְׁבוּ בִּהֵוּ,  
 רִישָׁא דְזַעֲרִי אֲפִין, אֲתִיקָוּ בִּיה סוּמְקָא. פִּכֵּאִי כְדוּלְתָא דְאִיהוּ חוֹרָוּרִי,  
 וְאֲתִיקָוּיָא גּוּנָא סוּמְקָא כְּגוּנָא חוֹרָוּרִי.

וְכַגִּין כִּן כְּתִיב, (דִּישָׁא 1) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עִפְרִי יִקִּיצוּ אֲלֵהֵי עוֹלָם  
 וְאֲלֵהֵי לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם. לְהִי עוֹלָם, כְּגִין דְאֲתִיקָוּיָא לְהֵוּא  
 חוֹרָוּרִי, דְאֲתִי מִסְטֵר דְעִתְקִין לִימִין, אֲרִיכָא דְאֲנַפִּין. לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן  
 עוֹלָם, כְּגִין דְאֲתִיקָוּיָא לְהֵוּא סוּמְקָא דְזַעֲרִי אֲפִין. וְכִלְל כִּלְל בִּהֵוּא  
 סָלָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שְׁמִית 1) כִּי טַל אִוְרוֹת טַלְדִי. אִוְרוֹת: תְּרִין. וְהֵוּא  
 סָלָא דְנְטִירָה, נְטִירָה פִּל יוּמָא לְחַקָּלָא דְתַפּוּחִים. פְּגוּוּיָה חוֹרָוּרִי וְסוּמְקָא.  
 הָאִי גּוּלְגִלְתָּא אֲנַחֵר בְּתִיר גּוּוּיָה, לְהָאִי סְטֵר וְלְהָאִי סְטֵר. וּמִהֵוּא אוּרָא  
 כְּנֵא, אֲתִיקָשְׁט מְגוּלְגִלְתָּא לְאֲנַפִּין מֵאָה וְתַמְשִׁין רַבּוּא עֲלָמִין. וְכַגִּין  
 כִּן אֲתִיקָרִי זַעֲרִי אֲפִין. וְכַשְׁעֲתָא דְאֲצִטְרִירִי, אֲתִיקָשְׁטוּ אֲנַפִּין וְאֲרִיכִין בִּהֵוּא  
 זְמָנָא, כְּגִין דְאֲשַׁתְּא בְּאֲנַפִּין דְעִתְקִין, וְחִיִּים וְעֲלָמָא.

וְכֵּרֵאִי גּוּלְגִלְתָּא, נְפִיק חַד עֵיבֵר, לְכַל אִינוּן דְלִתְמָא. וְהִבֵּי אֲגַר אוּרָוּתָא  
 לַעֲתִיק לִימִין. פִּד עֲלָיִן כְּחוֹשְׁבָנָא, (דף קמ"ח ע"ב) תַּחֲוֹת שׁוֹרְכִיטָא.

וְלִקְבֵל דָּא. (שמות לח) בָּרַע לַגּוֹלְגֹתֹת לְתַמָּא, פֶּד עֲאֲלִין בַּחוּשְׁבָּנָא. וְהָאֵי בָרַע אַגְר אֲרִיאָרְתָא, אֲשִׁתְּכַח מִנְיָה לְעַתִּיק יוֹמִין.

בַּחוּשְׁבָּנָא דְגוֹלְגֹתָא, (ס"א בְּגוֹלְגֹתָא דָא) תַּלְת חֲלָלִין אֲשִׁתְּכַחוּ, דְשָׂרְיָא מוּחָא בְּהוּ, וְקָרוּמָא דְקָק סַפְיָא עֲלִייהוּ. אֲבָל לָא קָרוּמָא קְשִׁישָׁא סַמִּימָא כְּעַתִּיק יוֹמִין. וּבְגִין דָּא, הָאֵי מוּחָא אֲחַפְשֵׁט וְנָהִיר (ס"א וְנִשְׁי) לְתַלְתִּין וְתַרְיָן שְׁבִילִין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית ב) וְנָהִיר יוֹצֵא מַעַזְרָא.

וְתַמָּא, בַּתְּלַת חֲלָלִין דְגוֹלְגֹתָא מוּחָא שְׂרִיָּא. מַחֲלָא חַד מַתְכַּנֵּע (ס"א וְתַפְשֵׁט) חַד מְבוּעָא לְאַרְבַּע סְטָרִין, וְנִפְיק מִהֵהוּא מוּחָא לְשָׂרְיָא בְּהָאֵי חֲלָלָא, תַּלְתִּין וְתַרְיָן שְׁבִילִין רוּחִין דְחַמְתָּא.

מַחֲלָלָא תַמִּינָא, מַתְכַּנֵּע וּמַתְפַּשֵׁט חַד מְבוּעָא אַחְרָא. וּמַתְפַּתְחוּן חַמְשִׁין תַּרְעֵין. מֵאֲלִין חַמְשִׁין תַּרְעֵין, אַחְרָא חַד מְבוּעָא מְשִׁין יוֹמִין דְאֲוִרִיָּתָא. חַמְשִׁין שְׁנַיִן דְיוֹבְלָא. חַמְשִׁין אֶלְף דְרִין, דְזַמִּין קְדִישָׁא בְרִין הוּא לְאַתְכָּא רוּחִיהָ לִיָּה, וְלִשְׂרִיָּא בֵּיתָא.

מַחֲלָלָא תַלְיָתָא, נְפִקִין אֶלְף אֲלִפִין אֲדִרִין וְאַכְסְרָרִין, דְעַתָּא שְׂרִיָּא עֲלִייהוּ, וְדָרִי בְּהוּ. וְהָאֵי חֲלָלָא שְׂרִי חֲלָלִיָּה (ס"א מְדוּרָה) בֵּין הָאֵי חֲלָלָא וּבֵין הָאֵי חֲלָלָא, וְאַתְמַלְקִין מַתְרִין סְטָרִין פֶּל אֵינוֹן אֲדִרִין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (משלי כז) וּבְדַעַת חֲדָרִים לְמַלְאוּ. וְאֲלִין תַּלְת מַתְפַּשֵׁטִין פֶּל גּוּפָא, לְהָאֵי סְטָרָא וּלְהָאֵי סְטָרָא. וּבְאֵינוֹן אַחִיד פֶּל גּוּפָא וְאַחִיד בְּהוּ גּוּפָא מִפֶּל סְטָרִין, וּבְכַל גּוּפָא אַתְפַּשֵׁטִין וְאַשְׁתַּפְּחוּן.

הָאֵנָּא, בְּגוֹלְגֹתָא דְרִישָׁא, תַלְיִין אֶלְף אֲלִפִין רַבּוּא וְרַבּוּא רַבְּבִין קוּצִי דְשָׂרְיָא אוּכְמִין, וּמַתְפַּכִּין דָּא בְּדָא, וּמַתְעַרְבִין דָּא בְּדָא. וְלִית חֲשִׁפָּנָא לְיַמִּין דְכַל קוּצִא וְקוּצִא, דְאַחִירִין בֵּית דְכִינִין וּמַסְאַבִּין. וּמִפְּאֵן אַחְרָא חַדִּין טַעֲמִי אוּרִיָּתָא, בְּדַכָּא בְּמַסְאַבָּא. פֶּל אֵינוֹן סְטָרִין דְאֵינוֹן יַכְלִין, בְּכַל אֵינוֹן סְטָרִין דְאֵינוֹן מַסְאַבִּין.

וְתַבִּין קוּצִי מַסְתַּכִּין וְתַמְנִפִין. מַגְדוּן שְׂעִיעֵין, וּמְגוּן פַּקִּיפִין. וּבְכַל קוּצִא וְקוּצִא, יַתְכִּין נִמְיָן תַלְיִין עַל תַלְיִין. מַתְלַחֲטוֹן וּפְלִיָּין פְּגִיבִין מְאִירָה, מְאִירָה נַצִּח קָרְבִין. בְּתַמְנִינָא יָאֵה בְּתַמְנִינָא שְׂפִירָא תַמְנִינָא (בְּהוּ אַרְיָוִים).

וְתַבִּין וְתַמְנִיפִין. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ז) בַּחוּר פְּאָרְזִים. מַחֲתַכִּין קוּצִין דְשָׂרְיָא, וּפְלִיָּין תַלְיִין עַל תַלְיִין, מְהָאֵי סְטָרָא לְהָאֵי סְטָרָא, עַל גּוֹלְגֹתָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ז) קוּרוּצוּתוֹ תַלְתִּילִים. וְתַמָּא יַתְכִּין תַלְיִין תַלְיִין, מְשוּם דְמַשְׁיָכִין מַמְבוּעֵין סַגִּיָּאִין, דְהַלְת רַבְטִי מוּחָא. מַמְבוּעָא חֲלָלָא חַד דְגוֹלְגֹתָא, אַתְמַשְׁכֵּן שְׂעִירִי בְּמַשְׁכּוּתָא, וּמַתְעַבְדִין תַלְיִין, דְתַלְיִין מַמְפָּחָא מְבוּעֵין, דְאַתְמַשְׁכֵּן מְהָאֵי חֲלָלָא. מַחֲלָלָא

תַמִּינָא, נְפִיק חַמְשִׁין מְבוּעֵין, וְאַתְמַשְׁכֵּן שְׂעִירִי מְבוּעֵין בְּמַשְׁכּוּתָא, וְאַתְעַבְדִין תַלְיִין, דְתַלְיִין וּמַתְעַרְבִין בְּקוּצִין אַחְרִינִין. מַחֲלָלָא תַלְיָתָא, נְפִיק אֶלְף אֲלִפִין אֲדִרִין וְאַכְסְרָרִין, וְאַתְמַשְׁכֵּן שְׂעִירִי בְּמַשְׁכּוּתָא מַחֲלָלָא. (בְּתַמְנִינָא) תַלְיִין עַל תַלְיִין וּפְתַעֲרִיבִין בְּקוּצִין אַחְרִינִין) וּבְגִין פֶּךָ אֵינוֹן קוּצִין, תַלְיִין עַל תַלְיִין.

וּבְחִירָה מַשְׁיָכֵן דְאַתְמַשְׁכֵּן מַתְלַת חֲלָלִין דְמוּחָא דְגוֹלְגֹתָא. וְכַל אֵינוֹן יַמִּין וְכַל אֵינוֹן קוּצִי תַלְיִין וְסַפְיִין לְסְטָרָא דְאֲוִרִיָּתָא. וּבְגִין פֶּךָ פַּחִיב, (דניאל ט) הֵטָה אֲלֵהִי אֲזוּרָה וְשִׁמְעֵה. וּבְהָאֵי תַלְיִין, תַלְיִין (ס"א וְנִבְיָא תַלְיִין) יַמִּינָא וְשִׁמְאָלָא, נְהוּרָא וְתַשׁוּבָא, רַחֲמֵי וְרִנָּא. וְכַל יַמִּינָא וְשִׁמְאָלָא תַלְיִ בְּהָאֵי, וְלָא כְּעַתִּיקָא.

בְּפַלְגִיָּתָא דְשָׂרְיָא, אַתְחַזִּי חַד אוּרְתָא דְקָק, דְמַתְאַחֲדָא מִהֵהוּא אַרְתָּא דְעַתִּיק יוֹמִין. וּמִהֵהוּא אַרְתָּא, אַתְפָּרֶשֶׁן שִׁית מְאָה וְתַלְסַר אַרְחִין, דְאַתְפַּלְגוּן בְּאַרְחִין דְפַקִּידי דְאֲוִרִיָּתָא. דְכַתִּיב, (חזקיהו כח) כָּל אַרְחוֹת יְיָ חֶסֶד וְאֱמֶת לְנוֹצֵרִי בְרִיתוֹ וְעֲדוּתוֹ.

הָנָּא, בְּכַל קוּצִא וְקוּצִא, מַתְאַחֲדוֹן אֶלְף אֲלִפִין מְאִירִי דִיבְכָא וּלְחָלָה, דְתַלְיִין בְּכַל קוּצִא וְקוּצִא מֵאֵינוֹן פַּקִּיפִין. וּמֵאֵינוֹן שְׂעִיעֵין מְאִירִיהוּן דְמַתְקָלָא, (ס"א מְדוּרָה) דְחַמְדוּתוֹ וְחַמְדוּתוֹ וְחַמְדוּתוֹ בְּגִין פֶּךָ אֵית יַמִּינָא וְאֵית שְׁמָאָלָא. מַכְרָחָא דְגוֹלְגֹתָא. אֲשִׁמְחוּתָא דְאַשְׁמְחוּתָא. וְלָא מַתְגַּלְיָא, פֶּר הִיָּהוּ זְמַנָּא, דְאִירִיָּין חַיִּיבָא לְאַתְפַּקְדָּא, וְלַעֲיָנָא כְּעוּבְדִיהוּן. וְתַמָּא, פֶּד אַתְגַּלְיָא הָאֵי מַצְחָא, אַתְעַרְוּ כַל מְאִירִיהוּן דְרִנָּא, וְכַל עֲלָמָא פְרִינָא אַתְמַסְרִי. (דף קל"ו ע"ב) פֶּר הִיָּהוּ שְׂעִתָּא, פֶּד סְלִיקוּן עֲלוּתְהוּן דְיִשְׂרָאֵל לְקַמִּי עַתִּיק יוֹמִין, וּבְעֵי לְרַחֲמָא עַל פְּנֵי, גַלְיָ מַצְחָא דְרַעוּא דְרַעוּן, וְנְהִיר פַּחִיב דְרַעֲרִי אֲפִין, וְאַשְׁתַּכִּיף דִּינָא.

בְּהָאֵי מַצְחָא, נְפִיק חַד שְׂעוּרָא, דְמַתְפַּשֵׁט בֵּית מְמוּחָא דְאֲפִיק חַמְשִׁין תַּרְעֵין. וְכַר אַתְפַּשֵׁט, אַתְעַבִּיד מַצְחָא דְאַשְׁמְחוּתָא, לְחַיִּיבִי עֲלָמָא, לְאֵינוֹן דְלָא מַתְפַּסְפִּי כְּעוּבְדִיהוּן. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (דניאל ג) וּמַצַּח אֲשֶׁר זָוְהָה לְהָ מַאֲנֵה הַפְּלִים.

וְתַמָּא, שְׂעוּרָא לָא קָאִים בְּהָאֵי אַתְר דְמַצְחָא, בְּגִין דְאַתְגַּלְיָא לְאֵינוֹן דְאַתְפַּסְפִּין בַּחוּבִייהוּ. וְשְׂעוּרָא דְמַתְעַר קְדִישָׁא בְרִין הוּא לְאַשְׁפַּשְׁעֵשְׂעָא עִם צִדִּיקִיָּא, נְהִירִין אֲנִפוּרִי דְעַתִּיק יוֹמִין, פְּאַנְפוּ דְזַעֲרִי אֲפִין. וּמַתְגַּלְיָא מַצְחָה, נְהִיר לְהָאֵי מַצְחָא, וּכְדִין אַתְקִיר עַת רַצוּן. וְכַל שְׂעוּרָא וְשְׂעוּרָא דְרִנָּא תַלְיִין, וְהָאֵי מַצְחָא דְרַעֲרִי אֲפִין אַתְגַּלְיָא, אַתְגַּלְיָא מַצְחָא דְעַתִּיקָא דְעַתִּיקָא, וְאַשְׁתַּכִּיף דִּינָא, וְלָא אַתְעַבִּיד.

וְתַמָּא, הָאֵי מַצְחָא, אַתְפַּשֵׁט בְּמַתְנִין אֶלְף סוּמְקִי דְסוּמְקִי, דְאַתְאַחֲדוֹן בֵּיתָא,

וְכַלֵּיל בַּיּוֹם. וְכֵן אֲתַגְלִיּא מִצְחָא דְזִיעֵר אַפּוֹן, אִית רְשׁוּתָא לְכַלְהוּ לְחַרְבָּא.  
וְכֵן אֲתַגְלִיּא מִצְחָא דְרַעוּתָא דְרַעוּתוֹן, דְּנִהֵר לְהָא מִצְחָא, פְּדוּן פְּלֹהוּ  
מִשְׁפַּכְכוּן.

וְהִנְנֵה, עֲשָׂרִין וָאַרְבַּע פְּתֵי דִינֵין מִשְׁפַּכְכוּן פְּהָא מִצְחָא, וְכַלְהוּ אַקְרוּן  
נְצָח (פּוֹא מִכְחָא וְכָל חַד אַקְרוּ נְצָח). וְכַבְּאָתוֹן (דַּאפּוּי) רַצוּפִין (דַּאפּוּי), הוּא מִצְחָא.  
בְּמִצְחָא, וּמִתְפַּשְׁטוֹן מִנְהוֹן בְּגוּפָא, בְּאַתְרוֹן יְדִיעוּן.

וְאִית מִצְחָא וְאִית נְצָח דְּאִינוּן נְצָחִים. וְהִינוּ דִּתְנֵן נְצָח נְצָחִים. וְאִינוּן  
הִנְנֵה, מָאִי דְכַתִּיב, (שְׂמַאל א טו) וְגַם נְצָח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר וְלֹא יִנְהָם כִּי לֹא  
אָדָם הוּא לְהַנְהִימָם. הָאִי רוּחַ אוּקְרִינָא, כֹּל הוּא נְצָח דְּאַתְפַּשְׁט  
אָדָם הוּא לְהַנְהִימָם. וְתָב וּמִתְחַרֵּט וְלֹא עֵבִיד דִּינָא, אִי  
בְּגוּפָא, זְמַנֵּן דְּתַלִּי עַל עֲלָמָא לְמִידוֹן, וְתָב וּמִתְחַרֵּט וְלֹא עֵבִיד דִּינָא, אִי  
סִיבִין. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּקָאִי כְּדוּכְחָא דְּאִקְרִי אָדָם, וְיִכְלִי לְאַתְחַרְטָא.  
אָכַל אִי כְּאַתְר דְּאַתְקְרִי רֵאשׁ, (פְּהָא מִצְחָא) אֲתַחְזִי וְאַתְגְּלִיּא הָאִי נְצָח, לֹא  
הוּא עֵידוֹן וְאַתְר לְאַתְחַרְטָא. מָאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּלֹא הָוֵה מְאַתְר דְּאִקְרִי  
אָדָם, דְּהָא לֹא אֲתַגְלִי פְּרַצוּפָא וְחוּטְמָא, אֲלָא מִצְחָא בְּחַדוּדוֹ. וּבְאַתְר  
דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח פְּרַצוּפָא, לֹא אַקְרִי אָדָם. וְכִינֵן כֹּף לֹא אָדָם הוּא לְהַנְהִימָם  
כְּנְצָח דְּכַשָּׂא רְתִיקוּנֵי גוּפָא.

עֵינוּ דְרִישָׁא, מִשְׁתַּנְיֵין מִשְׁאֵר עֵינוּן, שְׂוֹרְחָתָא דְּכַבְּכָתָא, דְּעַל רִישֵׁי עֵינוּן,  
מְפַחְקֵן (דְּכָל עֵינוּן כַּבְּכָתָא) בְּאַפּוּמְתָא, פְּלִינֵן תְּלִין עַל תְּלִין דְּשַׁעוּנֵי, וְאִינוּן  
תְּקוּנָא דְּעַל עֵינוּן, בְּרִישָׁא דְּמִצְחָא, וּמִתְאַחְזוֹן מִתְרוּוִיחֵיהוּ שְׂבַע מֵאָה  
אֲלָפֵי מָאִרִי דְּאַשְׁמַחוּתָא. (דְּעַל תְּרִישֵׁי דְעֵינוּן.)

כְּכּוּסוּתָא דְעֵינוּן, לְהַטִּין אֲלֶף וָאַרְבַּע מֵאָה רְבוּא, דְּמִתְאַחְזוֹן בְּגַבְכֵינֵן  
דְּאִינְהוּ כְּסוּתָא. וְאַשְׁמַחוּתָא דְעֵנָא דְעַתִּיק יוּמִין עֲלֵיהוּ.  
וּבְשַׁעְתָּא דְסַלְמוֹן אִינוּן כְּסוּתָא, אֲתַחְזִי כְּמֵאן דְאַתְעַר מִשְׁנַתִּיה, וְאַתְפַּחְקוֹן  
עֵינוּ, וְתַמְאן לְעֵנָא פְּקִיחָא, וְאַתְסַחֵן כְּחַד חֲנוּרָא דְעֵנָא טְבָא, הֵדָּא הוּא  
דְכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) רִוְחַצוֹת בְּחֻלְב. מָאִי בְּחֻלְב. בְּחֲנוּרָא דְלַעֲלָא קְדַמָּא  
(פּוֹא בְּחֲנוּרָא כְּרִשָׁתָא דְעֵנָא טְבָא). וּבְהֵרֵיא שַׁעְתָּא אֲשַׁתְּכַח אֲשַׁמְחוּתָא דְרְתִמִי. (פּוֹא וּבְיָן  
כֹּף צְלוּתָא דְרִשָׁתָא סַלְמָא בְּיָן דְפַחְתָּ עֵינוּ, וְהִסְחִיחַ בְּחֲנוּרָא חֲנוּרָא).

וְעַל דָּא צְלִי זוּר, (תְּהִלִּים מד) עוֹרָה לְמַה תִּישָׁן יְיָ הַקִּיָּצָה. דְּיַפְקַח עֵינוּ, וְיַתְסַחוּן  
בְּהוּא חֲנוּרָא. וְכָל זִימְנָא דְעֵינוּ לֹאֵן מְתַפְקְחוּן, כֹּף מְאַרְהִיבֵן דְיִנְיָן,  
כְּפִינֵן לְהוּ לִישְׂרָאֵל, וְשָׂאֵר עַמְּוִן עֲלֵיהוּ. וּבְזִמְנָא דְיַפְקַח עֵינוּ,  
יְתַסְחֵן כְּעֵנָא טְבָא, וְרַחֲמֵי עַל יִשְׂרָאֵל. וְאַסְתַּחֵר (פּוֹא וְהוֹחִיט) עֵנָא, וְעֵבִיד  
נוּקְמִין כְּשָׂאֵר עַמְּוִן. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים לד) הַעֲרִה וְהַקְרִיָּה. הַעֲרִיָּה:  
לְאַתְסַחֵתָּה בְּהֵרֵיא חֲנוּרָא. הַקְרִיָּה: לְמַעַבְד נוּקְמִין לְאִינוּן דְכַפִּינֵן לוֹן.

עֵינוּ פִּד אֲתַפְקַחֵן, אֲתַחְזִי שְׁפִירִין פְּהֵן יוּנִים, כְּסוּמָן וְאוּכְסָן וְרוּק, חֲנוּר  
לֹא אֲתַגְלִי, אֲלָא כְּזִמְנָא דְאַסְתַּפַּל בְּעֵנָא טְבָא, וּמִסְתַּחֵן אֲלֵן אִינוּן  
אֲרוּנֵן.

כְּאִינוּן פּוּנִין דְמִתְגְּלִינֵן, נְפַקִין שְׂבַעֵיה עֵינוּן דְאַשְׁמַחוּתָא. דְנַפְקִין מְאוּכְמָא  
(דְּחַד קְלוּ' ע"א) דְעֵנָא. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מַכְרִית ג) עַל אֲכָן אַחַת שְׂבַעֵיה  
עֵינִים. מָאִן אֲכָן אַחַת. אוּכְמָתָא דְעֵנָא.

כְּסוּמָכָא, נְפַקִין שְׂבַעֵיה רְהִיטֵין, דְסַמְכִין (מֵא רְהִיטֵין) לְסַטֵר שְׂמָאֵלָא,  
וּמִתְלַחֲטִין בְּאַשָׁא דְלְסַטֵר צְפוּן, וּמִתְאַחְזוֹן לְאַתְפַּשְׁטָא  
כְּעֲלָמָא, לְגַלְגָּא אֲרַחִין דְחִיבִיבָא הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מַכְרִית ו) שְׂבַעֵיה אֲלֵיה  
עֵינֵי יְיָ הַמָּה מִשׁוּטְטִים כְּכָל הָאָרֶץ.

מִירוּחָא, נְפַקִין שְׂבַעֵיה טְהִירִין (פּוֹא נְהִירִין) דְקַטְרָא דְלְסַטֵר (מֵא רְהִיטֵין) דְסַטֵר לְסַטֵר  
דְרוּמָא, וּמִתְאַחְזוֹן לְאַתְפַּשְׁטָא כְּעֲלָמָא, לְגַלְגָּא אֲרַחִין וְעוּבְדִין  
דְכְּנֵי נְשָׂא, בִּין טַב בִּין פִּישׁ, דְכַתִּיב, (אִיוב לד) כִּי עֵינוּ עַל דְרַכֵי אִישׁ וְגוֹי.  
וְכֵן אֲסַתְחֵן בְּחֲנוּרָא, מִשְׁפַּכְכוּן פְּלֹהוּ לְאַשְׁמַחוּתָא לְכָל מָאִרִי קְשׁוּט,  
לְאוּטְבָא עֲלָמָא בְּגִינְהוּן. וְכָל אֲשַׁחוּתָא דְהוּא חֲנוּרָא, תְּהִי לְטַב

עַל יִשְׂרָאֵל. וְאַשְׁמַח כְּסוּמָקָא לְמָאן דְעֵאקוּן לְהוּ. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (שְׂמַת)  
(ג) רֵאֵה רֵאִיתִי. רֵאֵה: לְאוּטְבָא לוֹן. רֵאִיתִי: לְקַמָּא לוֹן, מְדַעְקִין לוֹן,  
וְכִינֵן כֹּף פְּתִיב, (תְּהִלִּים מד) עוֹרָה לְמַה תִּישָׁן יְיָ הַקִּיָּצָה אֵל תִּנְנַח לְנַצַּח. עוֹרָה,  
וְהַקְרִיָּה, תְּהִי אֲשַׁמְחוּתָא. תְּהִי פְקִיחֵין. תְּהִי טְבָן. רַחֲמֵי וְנוּקְמִין.

גְּוֹנָא קְדַמָּא, סוּמְקָא כְּגוּ סוּמְקָא כְּלִיל וְסַתִּים כֹּף סוּמְקִין, מְקַמִּיה לֹא  
אַתְחִזוּן. סוּחְרִיָּה דְהוּא סוּמְקָא, אַסְחַר חַד חוּטָא אוּכְמָא, וְאַקְרִי  
לִיה.

גְּוֹנָא תְּנִינָא, אוּכְמָא. פְּאַכְנָא חַד דְנַפְקִין מִתְהוּמָא, חַד זְמַן לְאַלֶף שְׁנַיִם,  
כְּמֵא רְבָא. וְכֵן נְפִיק הָא אַכְנָא, אַתְּ רֵגֶשׁ וְתַקְפָּא עַל יִמָּא. וְכַלִּיה  
דִּימָא, וְגַלְגְּלוּהִי אֲזִלוּן, וְאַשְׁתַּמְעוּ לְנוּנָא רְבָא, דְאַקְרִי לוּיְתָן. וְנַפְקִין  
מִתְהוּמָא. וְהָא אַכְנָא מִתְגַּלְגָּלָא כְּתוּקָפָא דְרֵמָא, וְנַפְקִין לְכַר. וְהָא אוּכְמָא,  
דְכָל אוּכְמִין סַתִּמִין קְמִיָּה. (פּוֹא וְהָא אוּכְמִים דְכָל אוּרְחִין סַתִּמִין פְּהֵין) וְכֹף הָא אוּכְמָתָא  
דְעֵנָא אוּכְמָא, דְכְּלִיל וְסַתִּים כֹּף שָׂאֵר אוּכְמִין. וְסוּחְרִיָּה דְהוּא אוּכְמָא,  
אַסְחַר חַד חוּטָא סוּמְקָא, (פּוֹא לְפִשֵׁר חַד) וְאַקְרִי לְהוּא אוּכְמָא.

גְּוֹנָא תְּלִיתָאָה. יְרוּקָא דְרוּחֵי, דְכְּלִיל וְסַתִּים כֹּף יְרוּקִין. וּבְסוּחְרִיָּה דְהוּא  
יְרוּקָא, אַסְחַרוּ תְּרִין חוּטִין. חוּטָא סוּמְקָא לְסַטֵר חַד. וְחַד חוּטָא  
אוּכְמָא לְסַטֵר חַד. וְאַקְרִינֵן לְהוּא יְרוּקָא.

וְכֵן אַסְתַּחֵר (פּוֹא אֲתַגְלִי) חֲנוּרָא, וְאַסְתַּחֵר עֵנָא, כֹּף אִינוּן גְּוִנֵין לֹא מִשְׁפַּכְכוּן,

### נשא - קלו' ע"ב

**התאנא** פהני עיינין, בתניין גוונין מנייהו, פסוימקא ואוכמא, שראן תניין דמעין. וכד פעי קדישא דקודישין לרתימא על ישיראל, אחית תניין פלומר דיתסתחון פנויהא (פ"א ביהודה) פמפועא דנפיק מתימקתא רבא, ומרתים לחו לישיראל.

**חוטמא**. תאנא בצניעתא דספרא, חוטמא דזעיר אנפין. פחוטמא אשתמודע פרצופא. פהאי חוטמא אתפרשא מלה דכתיב, (שמואל

ב כב) **עלה עשן באפו וגוי**. **עלה עשן באפו**, פהאי תננא, אתפללו אשא, וגחלי דנורא. דלית (פ"א בחוטמא אשתמודע פרצופא חלה שלחובין מתניין פנויהו חוטמא

אשתמוס חלה נניא ואשא ונחלי דנורא דכתיב, (שמואל ב כב) **עלה עשן באפו**. **תננא בלא אשא**, ולא אשא בלא תננא. וכלהו אסתליקו. (פ"א אהלילית) ונפיק מחוטמא.

**ותאנא**, פד אתחברו חלה אלין, דכלילן פהאי תננא, דנפיק מחוטמא. אתקמט חוטמא, ונשיב ונפיק תננא אוכמא וסוימקא. וכין תרי

(פ"א בתי) **גווי**. וקרינן ליה, אף וחימה ומשיחית. ואי תמא אף וחימה פתיב, (דברים ט) **פי יגורתי מפני האף והחימה**, דאינון תננא אוכמא וסוימקא, משיחית מנא לן. דכתיב, (בראשית ג) **לפני שחת יי את סדום ואת עמורה**.

שחת המשיחית, פנויהא דליק מוקרא.

**ותאנא**, חמש גבוראן אינון, פהאי זעיר אנפין. ואסתלקו לארבע מאה גבוראן. ומתפשטאן פחוטמא. פפומא. בדרועי. כידין.

**כאצבעין**. וכונין פך פתיב, (תהלים ק"ז) **מי ימלל גבורות יי**. גבורת פתיב, פתיב תכא גבורות, וכתיב תתם, (דבר הימים א כט) **לך יי הגדולה והגבורה**. אלא הכי

וכפירו גבוראן, שריאן לנחמא מחוטמא. ומנהאי תלין, אלף (אליף) וארבע מאה רבוא, לכל חד מפניהו. וכהאי תננא דאפיק מחוטמא, פליין

אלף (אליף רבוא) **וארבע מאה** דסטרא גבורה דא. וכלהו גבוראן תליין מבהאי חוטמא, דכתיב, (תהלים קמ"ג) **דר דודר לשבח מעשיו וגוי**. וכד שארי

גבורה דא, פלהו גבוראן מתלהטן ולשטאן, (פ"א ונחמיו) **עד דנחתן ללהט** בתרב המתחפכת.

**כתיב**, (בראשית ט"ז) **פי משחיתים אנחנו את המקום הזה**. וכתיב (בראשית ט) **לפני שחת יי את סדום ואת עמורה**. **וכתיב**, (בראשית ט"ז) **ויי המטיר על סדום ועל עמורה**. אלא ככי תאנא, לא דייין לרשעים וכו', אלא דמפהכי

מידת רחמים למדת דיין.

**והוא** מפהכי, וכהי כתיב (פלאכי ט) **אני יי לא שניתי**. אלא פכל זמנא דעתיק

### ספר תהו"ק

**ומשפשעין לתפא** (סופרא דיקא אהכמא). לא אתהזי בר ההוא תוורא, דנהיר מעתיק יומין. ונתיירין מניה פל אינון דלתפא. (פ"א הווא).

**ולחית גוונא אתחזינא**, פד ההוא חנורא בלחודוי. וכנין פך אסתלקו כל מאריהון דסוימקא ואוכמא, דאינון תאומין פחדא. תדא הוא דכתיב

(שיר השירים ט) **לשוני פער הקצובות שעלו מן הרצה שכלם מתאימות**. מאי

מן הרצה. מההוא אסתחוקא דעניא קדישא עלאה. שכלם מתאימות. מתערבן דא כדא, ואתבדקן דא כדא. ומה דאמר לשוני פער הקצובות, ואת אמרת שכלם מתאימות. פלומר, חוקרא דלחון, פההוא חוקרא

דעיינין, פד אסתן פחוקרא דעניא עלאה.

**ולא זמנין למנדע צדיקייא**, למחזי ברויהא דתכמתא. פמה דאת אמר (ישעיה ט"ד) **פלי עין בעין יראו**. אימתי פשוב יי ציון. וכתיב (במדב י"ד) **אשר**

**עין בעין נראה אפה יי**, וכדין פקחוקתא דעיינין לטב.

**ואית פקחוקתא דעיינין לטב**. ואית פקחוקתא דעיינין לכיש. לטב, פמה דכתיב, (דניאל ט) **פקח עיניך וראה שוממותינו וגוי**. ודא הכא לטב,

**ולכיש**. וכתיב (ישעיה לג) **עיניך תראנה וירושלם גוה שאנן אהל פל יעני פל יסע יתוהו לנצח הא הכא לטב ולכיש**. דלא אתעביד דא בלא דא.

**תנא בצניעותא דספרא**, מהו עיניך תראנה וירושלם גוה שאנן. וכי וירושלם גוה שאנן הוא, וכהי כתיב (ישעיה א) **צדק גליון פה**. וכאתר דאשתפכח צדק, לאו שקיט, ולא שאנן הוא. אלא עיניך תראנה וירושלם גוה שאנן,

**גוה שאנן**, לעתיק יומין אתמר, (ישעיה פאליו עייני) **דכהו עניא שקיט ושאנן**. עניא דרתימ, עניא דלא נטיל מאשגחותא דא, לאשגחותא אחרא. וכנין

פך פתיב, עיניך תראנה חסר יו"ד, ולא עיניך. ומה דאמר וירושלם ולא ציון, הכי אצטריד, לאכפיא (ד"ו גלו' ט"ז) **לדינא**, דאשתכח פה ולרתימא

עלתי.

**ותאנא**, פתיב (דברים י"א) **עני ה' אלקיך פה מרשית השנה ועד אחרית השנה**, תדא הוא דכתיב צדק גליון פה פה אשתפכו עיני דיינין ותיר פכל שאר אתרי) (פ"א דכתיב צדק גליון פה

פה אשתפכו עיני דיינין ותיר פכל שאר אתרי ונאנא, כתיב (דברים י"א) **עני ה' אלקיך פה מרשית השנה ועד אחרית השנה**. שאת עני ה' אלקיך פה וכונין פקחוקתא דעיינין פה לטב ולכיש כנין הית פה נמיא ושפאלא, רבא ורתימ

**ולזמנא דאתי**, לשתפח פה עניא חד דרתימ. עניא דעתיקא דעתיקין הדא הוא דכתיב, (ישעיה נ"ד) **וברהמים גדולים אקפאן**. פין דאמר רתימ, מהו גדולים. אלא אית רתימ, ואית רתימ. רתימ דעתיק דעתיקין, אינון אקרון

רתימ גדולים. רתימ דזעיר אנפין, אקרון רתימ סתם. (פתימא הווא משום דאית כתיב נמיא ושפאלא, רבא ורתימ) **וכנין פך וברהמים גדולים אקפאן**, דעתיק יומין.

**פתי** נמיא ושפאלא, רבא ורתימ

דעתמי, רישא חזוירא, רענא דרעוין, אתגלילין, רחמיין רברבין  
אשתכחו בכלא. וכשעתא דלא אתגלייא, פל זיינין (פ"א דיי"ז) דזעיר אפיין  
זמינין, וכבכול רחמי, עביד דינא, ההוא עתקא דכלא.

רחמיא, פד אתגלייא עתיקא דעתיקין, רענא דרעוין, פלהו בויעני דאתקרוין  
בשמא דא, נהוירין. ורחמי אשתכחו בכלא. וכשעתא דלא אתגלי  
טמירא דטמירין, ולא אתגברין אליון בויצני, מתערין דינין, ואתעביד  
דינא. מאן זיגים להאי דינא. רענא דרעוין דלא אתגלי, וכנין פך מהפכין  
סייכיא רחמי לדינא. ומה דאמר הכא, מאת זי מן השמים. בזעיר אפיין  
אתמר. ומשמע דכתוב מן השמים, אש ומים. רחמי ודינא. לאפקא מאן  
דלית ביה דינא כלל.

האנא, האי חוטמא זעיר. וכד שארי תנא (דף קמ"ח ע"א) לאפקא, נפיק  
בבהילי, ואתעבר דינא. ומאן מעכב להאי חוטמא דלא נפיק  
תנא, חוטמא דעתיקא קדישא, דהוא אקרי ארך אפים מפלא.

ורינו רזא דתנין, (שמות לד) זי זי פסיק טעמא בגוויהו. בכלהו אתר דשמא  
אדפר תרי זמני, פסיק טעמא בגוויהו, פגון (בראשית כב) אברהם  
אברהם. (בראשית מו) יעקב יעקב. שמואל א (ג) שמואל שמואל. פלהו פסיק טעמא  
בגוויהו. חוין ממשא משה, דלא פסיק טעמא בגוויהו. מאי טעמא.  
אברהם אברהם, בתראה שלים, קדמא לא שלים, דהשתא שלים פעשר  
נסינו, ובגין פך פסיק טעמא בגוויהו, דהשתא לא הוה איהו כדקמיחא.  
יעקב יעקב, בתראה שלים, קדמא לא שלים, דהשתא אתפשר פיוסף,  
ושראת עליה שכינתא. ועוד, דהשתא אשתלים בארעא, אילנא  
קדישא בגונא דלעילא, בתריסר תחומין, פשבעין ענפין, מה דלא הוה  
פךקמיחא. ובגין כן, בתראה שלים, קדמא לא שלים, ופסיק טעמא  
בגוויהו. שמואל שמואל, טעמא פסיק פגויה. מאי טעמא. בתראה  
שלים, קדמא לא שלים, דהשתא הוא נביאה, וקודם לכן לא הוה  
נביאה. אבל משה משה, לא אפסיק טעמא בגוויהו, דמיומא דאהילי,  
שלים הוה. דכתוב, (שמות ט) ותר אוחו פי טוב הוה.

אוק הכא זי זי, פסיק טעמא בגוויהו, קדמא שלים, בתראה שלים  
פכלהו. ומשה, פאתר דינא אמר, לנחמא לון מעתיקא קדישא,  
רחמיין לזעיר אנפין. דהכי תנין, כמה חילא דמשה, דאחית מכילן דרחמי  
לתמא. וכד אתגלי עתיקא בזעיר אפיין, פלא ברחמי אתחזון. וחוטמא  
אשתכח, ואשא ותנא לא נפיק, כמה דאת אמר (שמות מו) ותהלתי אהטם  
לך.

האנא, בתריין ניקבין דחוטמא, פד ניקבא נפיק תנא, להיט, ומשעתא  
בניקבא דתהומא רבא. ומחד ניקבא, נפיק אשא דאוקיד  
פלהובו, ומתלטהא (פאריש אוק) פאלף וארבע מאה עלמין דבסטר  
שמאלא. ומאן דגרים לקרבא כהאי, אקרי אש זי אשא דאכלא ואוקיד  
פל שאר אשין. והאי אשא לא אתפסם, אלא באשא דמדבחה. והאי תנא  
דנפיק מניקבא אחרא, לא אתפסם אלא בתנא דקרבא.

וכלא פלייא בחוטמא, בגין פך פתיב, (בראשית ט) וידח זי את ריח הניחח.  
דכלא בחוטמא תליין, לארחת האי חוטמא, בתנא, ואשא סוקמא.  
ובגין פך אתקבל פרענא. והאי (הוא) דכתוב, (במדבר ט) וידח אף זי.  
ותרה אף זי. (שמות כב) ותר אפי. (דברים ט) פן יתרה אף זי. כלא בזעיר אפיין  
אתמר, ולא בעתיקא.

האנא, פתיב (דינא ט) הטה אלהי אנך ושמע האי (פ"א תנא בגויעויהו דפריא דדינא  
פ"א עקבא) עתיקא למשמע סב וכיש ודא איהו) אודנא דאתעביד תחות שערי.  
ושערי תליין עליה. (ואודנא הוא למשמע) ואודנא אתעביד פרשומי רשימין לגאו.  
פמה דעביד (פ"א רבא) דרפא בעתיקא, (להאי וקחא) מאי טעמא בעתיקא. (פ"א  
בגויעויהו קלא למחא ובהוין פחותא וקא בבחילי) בגין למשמע סב וכיש) ותנא, מהאי עתיקא  
דכנו אודנין, תליין פל אינון מארי דנדפין, דכתוב פהו, (תהי' ) פי עוף  
השמים יוליו את הקול ובעל פנפים גידי דבר.

כנו אודנא, נטיר מתלת חללי דמוחא, להאי ניקבא דאודנין. ומההוא  
נטופא, עיל קלא כההוא עתיקא, ואתקרי בההוא נטיפא, בין טב  
ובין ביש. טב, דכתוב, (תהלים טו) פי שומע אל אביונים זי. ביש, דכתוב,  
(במדבר י"א) ונשמע זי ויחר אפו ותבער פם אש זי.

והאי אודנא סתים לבר. ועתיקא עיל לגו, לההוא ניקבא דנטיפא מן  
מוחא, בגין למכנש קלא לגאו, דלא ופיק לבר, ויהא נטיר וסתיים  
מפל סטרוי. בגין פך הוה רזא. ווי לההוא דמגלי רזין, דמאן דמגלי רזין  
פאלו אכחיש תקוניה דלעילא. דאתקו למכנש רזין, ולא ופקוין לבר.  
תנא, בשעתא דצווחין ושראל בעאקא, ושמעו מתגליין מעל אודנין,  
פדין עיל קלא פאודנין, כההוא ניקבא דנטיר ממוחא, וכנש (בשש)  
פמוחא. ונפיק פניקבי דחוטמא. ואתזעיר חוטמא, ואתקסם, (פ"א ואתקסם)  
ונפיק אשא ותנא מאינון ניקבין. ומתערין (דף קמ"ח ע"ב) פל גבונאן, ועביד  
ניקמין.

ועד לא נפיקו מאינון ניקבין אשא ותנא, סליק ההוא קלא לעילא, ובטש  
פריחא דמוחא (פ"א בישא במוחא), ונגדין תריין דמעין מעיעינין, ונפק

מנחירי תנא ואשא, כההוא קלא דנגיד לון לבר.  
כההוא קלא דעיל פאודנין, אהמלשאן ומתערין (פ"א מהע"ב) פולי האי,  
בגין פון פתיב, וישמע יי ויחר אפו ותבער כס אש יי. כההיא  
שמיעה דההוא קלא, אפער מוחא (פלא). תנא, פתיב כטה אלהי אנך,  
פלמר ארפיין (פ"א אודניו). שית מאה אלף רבוא אינון מאריהון דגדפיין,  
דפליין פאליין אוידינו. וכלא אהקרוין אזני יי. ומה דאתמר כטה יי אזנך,  
אזנך בזעיר אפיין אתמר.

מספרא דחד קלא דמוחא תליין אוידינו. ומתמשיין פרעין דנפקין מההוא  
תללא, דא הוא (פ"א אוח) פרעא חד, דנגיד ונפיק ואתפתח כההוא  
ניקבא דאודנא, דכתיב, (אוב ל) פי אזן מלין תבחין. וכתוב (תהלים י) וכוון  
לבות וכליות. ומספרא דאתפשטותא דההוא תללא, דתמשיין פרעין  
דאתפשטותא כגופא, פאתר דלכא שארי, מתפשט ההוא קלא דתמשיין  
פרעין, ואודנא קרי ביה פתינה, וכלכא קרי ביה פתינה, משום דמאתר  
חד מתפשטין. (פ"א כההוא נקבא ודנא ופסרא דאתפשטותא דההוא תללא דתמשיין פרעין  
כתיב דלכא שארי ועל דא באודנא קרי ביה פתינה וכלכא קרי ביה פתינה דכתיב פי אזן מלין תבחין וכוון לבות  
וכליות משום דמאתר חד מתפשטין.)

האנא בצניעותא דספרא, פמה דאודנא דא אכתיין פין טב וכין ביש, פך  
כלא. דבזעיר אפיין אית ספרא דטב וכיש, ימינא ושמאלא. דתמי  
ודינא. והאי אוינא פליל פמוחא ומשום דאתפליל פמוחא ופתחלא חד  
אתפליל פקלא דעיל ביה. וכוודנא קרי ביה שמיעה. וכשמיעה אתפליל  
בינה. שמע: פלומר, הכן אשתכח (פ"א ואמפל) דכלא פחד מתקלא אתפליל.  
ומלין אלין למאריהון דמאריין אתיהבין, למשמע ולאסתפליל ולמנדע.  
הא חזי, פתיב, <sup>ד</sup> יי שמעתי שמעך נראתי וגו', האי קרא אשתמודע,  
דכד נביאה קדישא, (פ"א מהע"ב) שמע, ואסתפליל, ונדע, וקאים על תקוין  
אלין, פתיב נראתי, פמן לאות הוא לדחלא ולאחבר קמיה, האי בזעיר  
אפיין אתמר.

כד אסתפל ונדע מה כתיב. יי פעלך בקרב שנים יייהו. האי לעתיק יומין  
אתמר. וכפל אתר דישתכח, יי יי, פויר ד"א ה"א קרי זמני, או באלף  
דל"ת, ויויר ד"א, חד לזעיר אפיין, וחד לעתיקא דעתיקוין. ואף על גב  
דכלהו חד, וחד שמא אקרי.  
והנין אימתי אקרי שם קלא. פזמנא דכתיב יי אלהים. דהאי הוא שם  
קלא דעתיק דכלא, ודזעיר אנפין. וכלא הוא שם קלא אקרי.  
ישאר לא אקרי שם קלא, פמה דאוקומנא, (באישת"ב) וישע יי אלהים, שם

קלא בנטיעות גתא. וכפל אתר, יי אלהים, אתקריא שם קלא. יי  
כלא הוא ככללא. וההוא זמנא אתערין דתמין ככלא.  
יי פעלך בקרב שנים יייהו, לעתיק יומין אתמר. מאן פעלך. זעיר אפיין.  
פקרב שנים, אינון שנים קדמוניות, דאקרוין ומי קדם, ולא אקרוין שנות  
עולם. שנים קדמוניות אינון ומי קדם. שנות עולם אלין ומי עולם. והכא  
בקרב שנים, מאן שנים. שנים קדמוניות. תייהו עולם אלין ומי עולם. והכא  
אפיין. דכל נהירו דיליה מאינון שנים קדמוניות אתקיימו, וכגין פון אמר  
תייהו. פרוגז רחם תזכור, לההוא חסד עלאה דעתיקא דעתיקין, דכיה  
אתער דתמין לכלא, למאן דכעי דרחמא, ולמאן דיאות לרחמא.

האנא, אמר רבי שמעון, אסהודא עלי שמא, ולכל אלין דעללא קיימין.  
דחדאן מלין אלין, ככלהו עלמין. וחדאן פלכאי מלי, וכגו  
פרוכתא עלאה דפרסא עלנא, מתמפרין, וסלקין, וגניז להו עתיקא  
דכלא, גניז וסתים מפלא. וכד שרינא למלא, לא הוו ידעין חבריא,  
דכל הני מלין קדישין מתערין הכא. זכאה חולקיכוון חבריא דהכא.  
וזכאה חולקי עמכוון, פעלמא הין ובעלמא דאתי.

פחה רבי שמעון ואמר, (בריש"ב) ואתם הדיבקים ביי אלהיכם וגו'. ואן  
עמא קדישא בישוראל, דכתיב בהו (בריש"ב) אשרוד ישראל מי כמוך,  
דכתיב (שמות טו) מי כמכה באלים יי. משום דאתדבקותא דהון הוא בשמא  
קדישא בעלמא דין. ובעלמא דאתי יתיר מהכא. (דף קל"ט ע"א) דתם לא  
מתפרשין מגיה, מההוא צרויא דאוריין ביה צדיקיא, דא הוא דכתיב  
ואתם הדיבקים ביי, ולא פתיב הדיבקים ליי, אלא ביי משא.

האנא, פד נחית מן דיקנא לקרא עלאה, דעתיקא קדישא, סתים וטמיר  
מפלא, משחא דרבות קדישא, לדיקנא דזעיר אפיין. אתקמן דיקנא  
דיליה, פתשעה תקוין. ובשעתא דנהיר דיקנא לקרא דעתיקא דעתיקין,  
כהאי דיקנא דזעיר אפיין, נגדין תליסר מבעיין דמשחא עלאה, כהאי  
דיקנא. ומשתכחין ביה, עשרין ותרין תקוין. ומניה נגדין, עשרין ותרין  
אתרון (פ"א אודיחא) דשמא קדישא. (כ"א ובעלמא דאתי, משום דאתדבקותא דילין הוא בשמא  
קדישא בעלמא דין ובעלמא דאתי, יתיר מהכא דתם לא מתפרשין מוחא צרויא דתי דעיון בית צדיקיא דא הוא  
דכתיב ואתם הדיבקים ביי פיי כפש עליונו כתיב אשרוד ישראל מי כמוך עם נישע פיי וכתב מי כמוך פאלים יי. משחא  
אובדני דעמא לאוקרי למלא ולאוקרי וזכר דיקנא קדישא דכללא, תנא מתקמן דיקנא עלאת דיקנא קדישא כיי  
תקוין דא אודי דיקנא אפיין וזכר מיה מן דיקנא. קרא עלאה דעתיקא קדישא כהאי דיקנא דעיר אנפין ונגדין  
יי כפועין דמשחא עלאה כהאי דיקנא ומשתכחין ביה כ"ב תקוין ופתיב עיון כ"ב אתרון דשמא קדישא.)

ואם תאמר דיקנא לא אשתכח, ולא אמר שלמה אלא (שיר השירים ט) לחייו.  
(ולא קראי דיקנא) אלא הכי תנא בצניעותא דספרא, פל מה דאממר וגניז,

ולא אדפר ולא אתגלייא. ההוא מלה הוי עלאה ונקרא מפלא, (משום)  
ובגין דא הוא סתים ונגין. ודיקנא משום דהוא שקבא ושלמיותא,  
ונקוריותא מפל פרוצופא, גנויה קרא, ולא אתגלייא.

ותאנא, האי דיקנא דאיהו שלמותא דפרצופא ושלפיותא דזעיר אפין,  
נפיק מאווננוי, ונחית וסליק ונפיק, פתקורבא דבוטמא. מאי  
תקורבא דבוטמא. כמה דאת אמר (שיר השירים ח) לחין כערוגת הבושם (ולא  
עיונות). בתשעה תקונין, אתתקון האי דיקנא דזעיר אנפין. בשערי (דייקנא)  
אוכמי, מתתקנא בתקונא שפיר. פגבר תקור שפיר למחזין. דכתבי, (שיר  
השירים ח) פגור פארוזים.

תקונא קורמאה. מתתקן שערא מלעילא, ונפיק ההוא נציצא פוצינא  
דקורדינותא, ונפיק מפללא דאוריא דכנא, וכתש בתחות שערא  
דרישא, מתחות קוצין דעל אודנין. ונחית מקמי פתחא דאודנין נמי על  
נימי, עד רישא דפומא.

תקונא תנינא. נפיק שערא, וסליק מרישא דפומא, עד רישא אחרא  
דפתחא דפומא. ונחית מתחות פומא, עד רישא אחרא, נמי על  
נימין, בתקונא שפירא.

תקונא תליאתא. מאמצעינא דתחות חוטמא, מתחות תרין נוקבין, נפיק  
חד ארסא, ושערין זעירין תקיפין, מליין להווא ארסא, ושאר  
שערין מליין מהאי גיסא, ומהאי גיסא, סותרניה דהווא ארסא. וארסא  
לא אתחזי לתפא כלל, אלא הווא ארסא דלעילא, דנחית עד רישא  
דשפותרן, ותמן שקיעא הווא ארסא.

תקונא רביעאה. נפיק שערא, ואתתקון, וסליק ונפיק בעלעוי דתקורבא  
דבוטמא.

תקונא חמישאה. פסיק שערא, ואתחזין תרין תפוחין, מפאן ומפאן,  
סומקן פהאי ורדא סומקא. ומתקנהן פמאקן ושבעין עלמין,  
דמתקנהן מתמן (ס"א בנהו).

תקונא שתיתאה. נפק שערא כחד חוטא בסותרניה דריקנא, ופלגין עד  
רישא דמעוי, ולא נחית עד טפוחא.

תקונא שביעאה. דלא תליין שערי על פומא, ופומא אתפני מפל סטרוי.  
ויכתבין שערי בתקונא סחור סחור ליה.

תקונא תמינאה. דנחיתין שערי בתחות דיקנא, דמתפנין קודלא, דלא  
אתחזיא. פלהו שערי דקוצין, נמי על נמי. מליין מפל סטרוי.

תקונא תשיעאה. (מתעורבין שערי עם אינון) דמתתקבין (כ"א אתמטב) שערי בלהו בשקורלא  
מלעילא, (ס"א בלייא) עד (כ"א עם) אינון שערי דתליין. פלהו בשקורלא  
שפיר, פחד גיבר תקור, מאוי נצח קורבין.

בתשעה תקונין אלין, נגדין ונפקין ט' מבעיין דמשח רבות דלעילא.  
ומההווא משח רבות, נגדין לכל אינון דלתפא. תשעה תקונין

אלין אשתתקו דיקנא דא. ובשלימות תקונא דדיקנא דא, אתקרי (בר גש  
להתא) גיבר תקור. דכל מאן דחמי דיקנא קיימא בקומייה, תלייא ביה  
גבורה תקופא. עד פאן תקונא דדיקנא עלאה דזעיר אפין.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בריה, קום פרי (פרישא), סלסל תקונא דדיקנא  
(כ"א דמללא) קורישא, בתקונין אלין. (דף קמ"ט ע"ב) גם רבי אלעזר, פתח

ולאמר, (תהלים קי"ח) מן הפצר קראתי יה עזני במרחב יה וגו'. עד מבטות  
בנדיבים. תנא, הכא תשעה תקונין דבדיקנא דא. להני תקונין אצטריד  
דוד מלפא, פגין לנצחא לשאר מליין, ולשאר עמיין.

תא חזי, פיון דאמר הני תשעה תקונין, לכתר אמר פל גוים סבבני בשם  
יי פי אמילם. אמר, הני תקונין דאמינא, למאי אצטריקנא. משום  
דכל גוים סבבני. וכתקונא דדיקנא דא, תשעה תקונין, דאינון שם יי,  
אשעינון מן עלמא, הדא הווא דכתיב בשם יי פי אמילם.

ותנא בצנעינותא דספרא, תשעה תקונין אמר דוד, הכא, שיתא אינון  
בשמא קורישא. דשית שמחן הו, ותלת אדם. ואי תיקא תרין אינון.  
תלתא הו, דהא נדיבים בכלל אדם הו.

תנא שיתא שמחן, דכתיב: מן הפצר קראתי יה, חד. עני במרחב יה,  
תרין. יי לי לא אירא, תלת. יי לי בעוזרי, ארבע. טוב לחסות פניי  
חמשה. טוב לחסות פניי שיתא. אדם תלת, דכתיב: יי לי לא אירא מה  
יעשה לי אדם, חד. טוב לחסות פניי מבטות באדם, תרי. טוב לחסות פניי  
מבטות בנדיבים, תלת.

ותא חזי דא דמלה, דכל אתר דאדפר אדם הכא, לא אדפר אלא בשמא  
קורישא. דהכי אתחזי. משום דלא אקרי (תתי) אדם, אלא כמה דאתחזי  
ליה. ומאי אתחזי ליה. שקמא קורישא. דכתיב, (בראשית ט) ויזעיר יי אליהם  
את האדם, בשם מלא, דהווא יי אליהם. כמה דאתחזי ליה ובגין פד הכא  
לא אדפר אדם אלא בשמא קורישא.

ותנא, כתיב מן המצר קראתי יה עזני במרחב יה, תרי זמני יי יה,  
לקביל תרי עלעוי, דשערי אתתתון פהו. ומדחמא דשערי  
אתמשכאן ותליין, שארי ואמר יי לי לא אירא. יי לי בעוזרי. בשמא דלא

חסר. בשמא דהוא קדישא. ובשמא דא, אדפר אדם. ומה דאמר מה מעשה לי אדם, הכי הוא. דתנא כל אינון פתוין קדישין דמלכא, פד אתפקוון פתונוני. אתקרוון אדם. דיוקנא דכלל פלא. ומה דמשלכא בהו, אתקרי שמא קדישא. ופעורא ומה דכיה, אתקרי יהויה, ואתקרי אדם בכללא דפערא, ומה דכיה. (פ"א ופ"ב דאשקוליה פתונוני אדקרי שמא קדישא, תעורא ומה דכיה אדקרי יהויה, ומה דכיה אדם בכלל שמא קדישא.)

ואין תשעה תקונון דאמר דוד הכא, לאכנעא שנואי בגין דמאן דאחיד דיקנא דמלכא, ואוקרי ליה פיקרוו עלאה, פל מה דבעי מן מלכא מלכא עבדי בגיניה. מאי טעמא דיקנא, וכל אגופא. אלא גופא אזיל פתר דיקנא, ודיקנא לא אזיל פתר גופא. (ול"ג מן דיקנא עד ונפסא) (דדיקנא איהו עקנא דכל גופא וכל היתורא תנפא בכי דיקנא אזיל וכלא בדיקנא תל"א).

והתרי גווי אחי האי השפנא, חד פדקאמאן. תריין: מן הפער קראתי ליה, ענגי במרוב ליה, פתרי. ה' לי לא אירא, פלת. מה מעשה לי אדם, ארבע. ה' לי פערזי, חמש. ואני אראה בשונאי, שיתא. טוב לקסות פה, לשבעה. מפתוחם באדם, תמניא. טוב לקסות פני מפתוח בנדיבים, תשעה. (פ"א מוכ לקסות פה, מפתוח פתרי, ת. מפתוח בנדיבים.)

מן הפער קראתי ליה, מאי קא מוירי אלא דוד, פל מה דאמר הכא, על תלוניא דדיקנא דא קאמר. (כפי יהודת אפרי) מן הפער קראתי ליה, מאתר דשארי דיקנא לאתפשטא, דהוא אתר דחיק, מקמי פתחא דאודניו מעיליא, תחות שערי דרישא. ובגין פך אמר ליה תרי זמני. ובאתר (פ"א נכתי) דאתפשט דיקנא, ונחית מאודניו, ושארי לאתפשטא, אמר יי לי לא אירא, דהוא אתר דלא דחיל (פ"א נכתי) וכל האי אצטריך וכו', (אדם אדקרי ועל איתפשטתא תאי אצטריך) דוד לאכנע תחותיה מלכין ועמין, בגין יקרא דדיקנא דא.

ותנא בצנועותא דספרא, פל מאן דחמי בחלמיה דדיקנא דבר נש עלאה אחיד פדיה, או דאוישטי יהיה ליה. ונדה דשלים הוא עם עלאי, וארמיה תחותיה אינון דמצערין ליה. תנא, מפתחון דיקנא עלאה בתשעה תקונון, ומה דיקנא דועיר אפין, פתשעה תקונון מפתחון. (ד"ס ק"מ ע"א) מפתחון שערא מעיליא, ונפיק מקמי פתחא דאודניו, מפתוח קוצי דפלגין על אודניו, ונחתינן שערי, נמיין על נמיין, עד רישא דפומא. תנא, פל אלון נמיין דכדיקנא, פתופין תיור מכל נמיין דקוצין דשערי דרישא, וישערי דרישא אדכין (ופתונוני) ונתי לאו אריכין, וישערי דרישא, מפרוון שעיעי, ומתוון קשוישין.

ובשערא דאתמשכן שערי חוורי דעתיק יומין, לשערי דועיר אפין, פתיב, (משלי א) תכמות פחוץ תרניה. מאי בחוין. בהאי זעיר אפין. דמתחברן תרי מוחי.

תרי מוחי סלקא דעספד. אלא אימא ארבע מוחי. תלת מוחי דהו בעזיר אפין, ואשתכחו בתלת חללי דגולגולתא דרישא. וחד מוחא שקוט על פרייה, דכליל פל תלת מוחי. דאתמשך מניה משיכן כלילן שקולן, בשערי חוורי. להאי זעיר אפין לתלת מוחי דכיה.

ובמשכתון ארבע מוחי בהאי זעיר אפין. בגין פך אשתלמו ארבע פרישיות דכתיבין בפפילין, דאתפליל בהו שקא קדישא דעתיק יומין, עתיקא דעתיקון, וזעיר אפין. דהאי הוא שלימותא דשמא קדישא. דכתיב, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליה ויראו מלך. שם יי. שם יי מלשי, דאינון ארבע רהיטי בתו דתפילין.

ובגין פך, תכמות פחוץ תרניה. דהכא משתפתינן. דהא עתיקא דעתיקון, סתימא דסתימון, לא אשתכח, ולא זמין תכמתא דיכיה, משום דאית תכמתא סתימא דכלא ולא אתפרש. ובגין דאתספרו ארבעה מוחין בהאי זעיר אפין. אתמשכן ארבע מבויעין מניה לארבע עיבר, ומתפרשן מחד מבויעא, דנפיק מכלהו. ובגין פך אינון ארבע.

ותנא, האי תלמין על תלין. (פ"א ופ"ב) וכלהו קשין ותקופין לאתספרא, פהאי תלמיש תקונו. וכהאי טגרא דאיהו ונגידו כל חד לסטרוי. ואלף אלפין ורבוו רפכו תלין, מניהו דליתוון פחושפנא. דהא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) קווצותיו תלתלים. תלי תלים. וכלהו קשין ותקופין לאתספרא, פהאי תלמיש תקונו. וכהאי טגרא דאיהו ונגידו כל חד לסטרוי. ובגין דהני שערי אופמי וחסוכן, פתיב לכל עיבר ועיבר לכל סטר וסטר. ובגין דהני שערי אופמי וחסוכן, פתיב (אבות י"ב) מגלה עמוקות מני חשון ויוצא לאור אלמנות.

ותנא, הני שערי דדיקנא תקופין (פלתויה) משאר שערי דרישא, משום דהני כלחודיהו מתפרשן ומשפכחו, ואינון תקופין בארחהו. אמאי תקופין. אי תקמא, משום דכלהו דינא, לאו הכי, דהא בתקונון אלון אשמשכחו רחמי רחמי. (אבות י"ב) וכלהו רחמי.

ותנא, הני שערי דדיקנא, פלהו תקופין. מאי טעמא. פל אינון דרומי, בעינין קמחוי תקופין. לאכפתיא לזינא. וכל אינון דאינהו דינא, הא תקופין אינון. ובגין פך ובגין פך פעינין למהוי תקופין, מתריין פלהו רחמי.

סטרוין. פד בעי עלמא רחמי, רחמי תקיפין ונצחין על דינא. וכד בעי דינא, דינא תקיף, ונצח על רחמי. ובגין פון בעינן למנהוי תקיפין מתירין סטרוין, דכד בעו רחמי, שערי דאינון ברחמי, קיימין ומתחזיא דינא (פ"א מתאמ"א)  
דיקנא פאינון שערי, וכלא הוו רחמי. וכד בעינא דינא, אתחזינא דיקנא באינון שערי, וכלא אתקיים בדיקנא.

וכד אתגלינא דיקנא קדישא תורה, כל הני וכל הני מתנהבין ומסתהבין, פמאן דאסתהי בנהרא עמיקא מפה דהה ביה. ואתקיימו כלהו ברחמי, ולית דינא אשתבח, וכל הני תשעה כד נהרין פחדא, פלהו אסתהבין ברחמי.

ובגין פון אמר משה זמנא אחרא, (במדב"ד י"ג) ארף אפנים ורב חסד. ואלו אמת לא קאמר. משום דרזא דמלה, אינון תשעה מכליל דנהרין מעתיק יומין לזעיר אפין. וכד אמר משה זמנא תנינא, תשעה תקוונן אמר. ואינהו תקוני דיקנא דמשפתי בזעיר אפין, ונתחין מעתיק יומין ונהרין (דף קמ"ט ע"ב) ביה. ובגין פון אמת פלייא פעתיקא, והשתא לא אמר משה ואמת.

הנא, שערי דרישא דזעיר אפין, פלהו קשישי, תלין על תלין. ולא שעיעין. דהא תמינא דתלת מוחי בתלת חללי משפתיק ביה, ונהויון ממוחא סתימאה. ומשום דמוחא דעתיק יומין, שקיט ושכיב פתמר טב על דודייה, שערי כלהו שעיעין, ומשיחין במשחא טב. ובגין פון פתיב, (דנאל"ו י) ראשה פעמר נקא.

ורא דזעיר אפין, קשישין ולא קשישין. דהא כלהו תלין ולא מתמטי, ובגין פון חכמתא נגיד ונפיק. אבל לא חכמתא דחכמתא, דאידי שכיבא ושקיטא. דהא תנינא דלית הידע מוחיה דעתיק יומין. בר אבהו. והאי דכתיב, (איוב כח) אלהים תבין דרפה והוא ידע את מקומה, בזעיר אפין אתמר. אמר רבי שמעון, בריך ברי לקודשא בריך הוא, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

הקונא תנינא. נפיק שערי, וסלין מרישא דפומא, עד רישא אחרא דפתחא דפומא. ונחית מתחות פומא, עד רישא אחרא, נימין על נימין, בתמונא שפיר.

קום רבי אבא. קום רבי אבא, פתח ואמר, פד תקונא דדיקנא דא מתמקן פתמונא דמלקא, (פ"א בתקוני פליבין) פמא כד תקונא דתקיא דמלקא אהיב) פגפר פקור שפיר למחזי, רב ושלט, הדא הוא דכתיב, (תהלים קמ"ג) גדול אדונינו ורב כח. וכד אתפסם פתמונא דיקנא יקורא קדישא, וישגח ביה, אקרי

בנהירו דליה, אל רחום וגו'. והאי תקונא תנינא אתמקן, פד נהיר בנהירו דעתיק יומין, אקרי רב חסד. וכד מספלי לא כדא, אתקרי פתמונא אחרא ואמת. דהא נהירו אפיה. (פ"א דא נהירו דאפיה).

ותאנא, נושא עון אהקרי דא תקונא תנינא, פנונא דעתיקא קדישא. אבל משום ההוא אורחא דנפיק, בתמונא תליתאה תחות תרין נוקבין דחוטמתא, ושערין תקיפין זעירין מליין לההוא אורחא, לא אתקרוין תכא נושא עון ועבר על פשע, ואתקיימו באתר אחרא.

ותנא, תלת מאה ושבעין ותמנא חסדים, פליין בחסד דעתיק יומין, וכלהו אקרוין חסדי קדמאי, דכתיב, (תהלים פ"ט) איה חסדיו הראשונים, וכלהו כליין בחסד דעתיקא קדישא, סתימא דכלא, ותסד דזעיר אפין אקרי חסד עולם.

וכספרא דצניעותא, קרי ביה לחסד קדמאה דעתיק יומין רב חסד. ובזעיר אפין, חסד סתם. ובגין פון פתיב תכא, (שמות ל"ד) ורב חסד. וכתוב, נוצר חסד לאלפים סתם. ואוקמונא, האי רב חסד, משה פלפי חסד, לנהרא ליה, ולא דלקא בוציני.

הנא האי אורחא דנחית תחות תרין נוקבין דחוטמתא, ושערין זעירין מליין לההוא ארחא, לא אקרי ההוא ארחא עובר על פשע, דלית אתר לאעפרא ליה בתרי גווי. חד משום שערי דאשתבח פההוא ארחא, הוא אתר קשיא לאעפרא. וחד, משום דנחית אעפרא דההוא ארחא עד רישא דפומא, ולא ימיר.

ועל דא כתיב, (שיר השירים ט) שפתותיו שושנים, סומקין פורדא, נוטפות מור עובר, סומקא תקיף, והאי אורחא דתכא, פקרי גווי לא (פ"א בת"ר גווי אהיב ולא) אתפסם. מפאן מאן דבעי לאגזמא, תרי זמני בטש בידיה פההא אורחא.

הקונא רביעאה נפיק שערי, ואתמקן, וסלין ותפי פעלעני, בתקורבא הוד עלאה, ונחית לאה ושפירא, לאתחזיא הוד והדר הוא (פ"א הוד עלאה). ותניא, הוד עלאה, נפיק ואתעטר ונגיד לאתחזיא (פ"א לאה דעלעיו) פעלעני, ואתקרי הוד זמן. ומהא הוד והדר, פליין אליו לכישי, דאתלבש פהו, ואינון פורפירא יקורא דמלקא. דכתיב, (תהלים ק"ג) הוד והדר לבשתי, תקוונן דאתלבש פהו, ואתמקן פההא דיקנא דאדם, נמיר מפל דיוקנון. ותאנא (דף קמ"א ע"א) האי הוד, פד אתנהר פנהירו דדיקנא עלאה, (כ"א דא) ואתפשט בשאר תקוונן נהוין. האי הוא נושא עון מהאי גיסא, ועובר על פשע מהאי גיסא. ובגין פון, (שיר השירים ט) לחייו כתיב. ובצניעותא

דספרא אקרי, הוד והדר ותפארת. דהא תפארת הוא עובר על פשיע, שזאמר (משלי יט) ותפארתו עבור על פשע. אבל האי תפארת לא אוקיימנא, אלא בתקונא תשיעאה, כמה דאת אמר ותפארת פחורים פתם. ותמן אקרי תפארת. וכד אתקל (פ"א אסתבל), פמתקלא חד סלקין. אמר רבי שמעון, יאות אנת רבי אבא, לאתפרכא מעתיקא קדישא, דכל ברכאן נפקין מניה.

תקונא תשיעאה. פסיק שערא, ואתחזון תרין תפוחין מפאן ומפאן, סומקן פהאי ורזא סומקא. ומתלהטין פמאתן ושבעין עלמין, תני תרי תפוחין, פד נהרין (מתרין סבירין) מנהירו דתרין תפוחין קדישין עלאין דעתיקא, אתמשוך סומקא, ואחי חונרא. כהאי כתיב, (במדבר י) יאר יי פניו אליך ויחנך. דכד נהרין מתפרין עלמא. וכשעתא דאתעבדו סומקא, פתיב ישא יי פניו אליך, פלומר וסתלק. ולא ישתפח ריגזא בעלמא. תאנא, פלהון נהרין דאתנהדרו מעתיקא קדישא, אתקרוין חסדי קדמאי. ובגין אינון, נהרין כל אינון חסדי עולא.

תקונא שתיתאה. נפיק שערא, פחד חוטא דשערי פסחריה דריקנא. (פ"א וקלון עד רשא דפניו ולא נחית עד פבורא, תנא תקונא דא הוא דאמר) פאת הזון ואיהו חד מחמש פאין, דתליין פתסד (ובתפס), ולא אבעי להפלא האי חסד, כמה דאתמר. ובגין פד, (ירמיה יט) לא תשחית את פאת זקנך פתיב.

תקונא שביעאה. דלא תליין שערא על פומא, ופומא אתפניו מכל סטרוי, ונתבין שערין פתקונא סחור סחור ליה. קום רבי יהודה. קם רבי יהודה, פתח ואמר, (דניאל ט) בגזרת עירין פתגמא. כמה אלה רבבן מתנישן (פ"א מתקנימן) ומתקנימן פהאי פומא, ותליין מניה, וכלהון אקרוין פה. קדא הוא דכתיב, (תהלים לו) וברוח פיו כל צבאם. ומתהווא רוחא דנפיק מפומא, מתקלפון.

כר אינון דלבר, תליין מהאי פומא. ומתהאי פומא (פ"א רוחא) פד אתפשט כאי רוחא, מתקלפון ביה כמה נביאי מנהמנא, וכלהו פה יי אהקרון. ובאתר דרוחא נפיק, לא אתערבא מלה אחרא וכלהו (פ"א פ"א) מתפאן לאתקלפא כהווא רוחא דנפיק. והאי תקונא שליטא על פלהו שיתא. משום דהכא מתקנימן פלהו ומתאחדן. ובגין כן שעריהו שקולין סתריה דפומא. ואתפניו מכל סטרוי, והאי תקונא שליטא על פלהו משום דהכא מתקנימן פלהו ומתאחדן. אמר רבי שמעון, בריה אנת לעתיקא קדישא.

תקונא תמינאה דנהרין שערי כחות דיקנא, מתפנין קדלא דלא אתחזי.

דתנא, אין למעלה לא ערה ולא עפוי, ובזמנא דאגח (פ"א דנח) קרבי אתחזי. משום לאתחזיא גבורתא. דהא תנינן, אלה עלמין אתחזון מניה, דהא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) אלה המגן פלוי עלי כל שלטי הגבורים. ואלה המגן רזא הוא. פציעותא דספרא, כל שלטי הגבורים דאתו מסטר גבורה חד, מאינון גבוראן.

תקונא תשיעאה. דאתמשכן (פ"א דמתכפר) שערי בשקולא מליא, עם אינון שערי דתליין, פלהו בשקולא שפיר, פחד גיבר פקיה, מארי נצחן קרבינא. משום דלהו שערי אתמשכן פתר אינון דתליין. וכללא דלהו באינון דתליין. וכלא אתמשכו, (חסר כאן) ועל דא כתיב, תפארת פחורים פתם. (וקראת על פתם כבוד טוב הוא דהא דכתיב) פתיב (שיר השירים ה) פחור פארוזים, פגיבר עביר גבוראן, ודא הוא תפארת, חילא וגבורתא ורחמי.

תנא, אמר רבי שמעון כל הני תקונין, וכל הני מלין, פיענא לגלאה למאריהון דאתקלו במתקלא, ולא לאינון דלא עאלו (פ"א דעמי ולא נפקו) אלא לאלין דעאלו ונפשו, דכל מאן דעיל ולא נפיק, טב ליה דלא אברי.

כרלא דכל מלין, עתיקא דעתיקין, וזעיר אפין, פלא חד. פלא הרה. פלא תווי. פלא יהא. לא ישפני. ולא משפני. ולא שגא. אתקמן פתקונין אלין. אשתלים דיוקנא דכליל כל דיוקנין. דיוקנא דכליל כל שמיה. דיוקנא (דף קמ"א ב"א) דאתחזי בגונוני כהאי דיוקנא (פ"א בגוניה דדיוקנין) לאו האי דיוקנא תווי, אלא כעין האי דיוקנא.

כד אתחפרין עטרין וכתרין, פדין הוא אשלאמותא דכלא. בגין, דדיוקנא דאדם, תווי דיוקנא דעלאין ותפאין דאתקללו ביה. ובגין דהאי דיוקנא כליל עלאין ותפאין, אתקין עתיקא קדישא תקוניו, ותקונא דזעיר אפין, פהאי דיוקנא ותקונא.

ואי תימא מה בין האי להאי. פלא הוא במתקלא דהא, אבל מפאן (פ"א) אתפרשן ארחוי. (פ"א איתפשוון בתפס) ומפאן (פ"א ונח) אשתכח דינא. ומסטרדא דילן הוו שניין דא מן דא. ורזין אלין לא אתמסרו, פד למתעדי תקלא קדישא. ובתיב (תהלים כח) סוד יי ליהאיו.

כתיב (בואשית ב) וימער יי אליהם את האדם, פתני יודיין. אשלים תקונא גו תקונא, סברקא דגושפונקא. ודא הוא וימער. תרין יודין למת. רזא דעתיקא קדישא, ורזא דזעיר אפין. וימער, מאי אר. אר צורה כגו צורה. (דחא הוא וימער) ומתו צורה כגו צורה. תרין שמיה, דאתקרי שם מלא, יי אליהם. ודא הוא רזא דתרין יודיין

דוֹמֵי־צֶרֶר, דְּצֶר צוֹרָה גו צוֹרָה. תִּקְוָנָא דְשָׂמָא שְׁלִים, יי אֱלֹהִים.  
וּבְמִתָּה אֲחֻפְּלִילוּ. בְּדוֹמֵי־קָנָא עֲלֵאָה דָא, דְאִקְרִי אֲדָם. דְכָלִיל דְכָר וְנוֹיִקְבָא.  
וְעַל דָא כְתִיב אַתְּ הָאֲדָם דְכָלִיל דְכָר וְנוֹיִקְבָא. אַתְּ: לְאַפְקָא וּלְמִסְגֵי

וִינָא דְנָפִיק מִנְיָה. (פסוקי תהילים).

עֶפְרָא מִן הָאֲדָמָה: דְיוֹקְנָא כְּגוֹ דְיוֹקְנָא. וַיִּפַח בְּאַפֵּי נְשִׁמַת חַיִּים: טְבַרְקָא  
דְגוֹנֵשְׁנָנָא גו כְּגוֹ. וְכָל דָא לְמַתָּה. בְּגִין לְאַשְׁתַּלְפָּא וּלְעֵינֵי־לֵבִיא בֵּית  
סְתִימָם דְסְתִימָא עֲלֵאָה, עַד סוּפָא דְכָל סְתִימָיוֹן. (הוּא הוּא דְכִתִּיב בְרַאשִׁית ב) וַיִּפַח בְּאַפֵּי  
נְשִׁמַת חַיִּים) נְשִׁמַתָּא, דְכָל חַיִּי דְעֵילָא וְתַפָּא תְלִין מִהֵינָא נְשִׁמַתָּא, וּמִתְקִימֵי  
כְּתִי.

וַיְרֵד הָאֲדָם לְנַפֵּשׁ חַיָּה, לְאַתְרָקָא, וּלְעֵינֵי־לֵבִיא בְתוֹקוֹנֵין כְּגוֹוֹנָא דָא, וּלְאַשְׁלֵפָא  
לְבֵהֵיָא (מ"א סנהדרין) נְשִׁמַתָּא. מְדַרְבָּנָא לְדַרְבָּנָא עַד סוּפָא דְכָל דְרֵגֵין. בְּגִין  
דִּיהוּי הוּיָא נְשִׁמַתָּא מִשְׁתַּפְּחָא בְכֵלָא, וּמִתַּשְׁטָא בְכֵלָא. וּלְמַהוּי פֵלָא  
בְיַחְזִיקָא חַד. וּמִאֵן דְפָסִיק הָאִי יַחְזִיקָא מִן עֲלָמָא, כְּמִאֵן דְפָסִיק נְשִׁמַתָּא  
דָא, וּמַהוּי דְאִית נְשִׁמַתָּא אַחְרָא, כְּרֵמָהֵי. וּבְגִין כּוֹן, יִשְׁתַּחֲוֵי הוּא וְדוֹכְרֵיהּ  
מִן עֲלָמָא לְדַרְי דְרֵין.

כְּהָא דְיוֹקְנָא דְאֲדָם, שְׂאִיר וְתָקִין פֵלָא דְכָר וְנוֹיִקְבָא. כַּד אֲחֻפְּקוֹן הָאִי  
דְיוֹקְנָא בְתַקְוָנוֹי, שְׂאִיר מַחְדוּי, מִכְּפִין תְּרִין דְרֵעֵין. בְּאַתְר דְתַלְיִין  
שְׁעָרֵי דְרֵיקְנָא, דְאֲתַקְרוּן (מ"א ואתקרו) תַּפְּאֹרֶת. וְאַתְפֵּשֶׁט הָאִי תַּפְּאֹרֶת, וְתָקִין  
תְּרִין חֲדָין, וְאַשְׁתַּלְּףָה לְאַחֲרוּי, וְעַבְד גּוּלְגֻלְתָּא דְנוֹיִקְבָא. כֵּלָא סְתִימָא מִכָּל  
סְטֵרוֹי. פִּשְׁעָרָא כְּפִרְצוּפָא דְרֵישָׁא. וּבְכֵלָא דָא אֲתַעְבְּדוּ כְּהָא תַּפְּאֹרֶת,  
וְאִקְרִי אֲדָם דְכָר וְנוֹיִקְבָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיהו מ"ד) כַּתְּפֹאֲרֹת אֲדָם לְשִׁבְת  
כִּיֹּת.

כַּד אֲתַפְּרִי פְרִצוּפָא דְרֵישָׁא דְנוֹיִקְבָא, תְּלִינָא חַד קוּיָא דְשְׁעָרֵי מְאַחֲרוּי  
דְזַעִיר אֲפִין, וְתָלִי עַד רֵישָׁא דְנוֹיִקְבָא. וְאַתְעָרוּ שְׁעָרֵי כְרִישֵׁיָהּ, כֵּלָהוּ  
סוּמְקֵי דְכָלְלָן כְּגוֹ גּוּזֵי, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) וְדָלַת רֵאשׁוֹן פְּאוּלְגָוֹן.  
מַהוּ אֲרֵגְמֵן. גּוּזֵי דְכָלְלָן כְּגוֹ גּוּזֵי.

תַּאנָא, אֲחֻפְּשֵׁט הָאִי תַּפְּאֹרֶת מְטַבּוּרָא דְלָפָא, וְנָקִיב וְאַתְעָבֵר בְּנִיסָא אַחְרָא,  
וְתָקִין פְּרִצוּפָא דְנוֹיִקְבָא עַד טְבּוּרָא. וּמִטְבּוּרָא שְׂאִיר, וּבְטְבּוּרָא  
שְׁלִים.

הוּא אֲחֻפְּשֵׁט הָאִי תַּפְּאֹרֶת, וְאַתְקוֹן מַעוּי דְדַכּוּרָא, וְעֵינִי (ואתקפוט) כְּהָא אַתְר  
כֵּל רְחִמִין, וְכָל סְטֵרָא דְרְחִמֵי. וְתַאנָא, כְּהָנִי מִיעֵינֵין אֲתַאחְדוֹן, שְׂוִית  
מֵאָה אֶלְף רַבּוּא מְאִיר דְרְחִמֵי. וְאַתְקוּרוֹן פְּעֵלֵי מִיעֵינֵין. דְכְתִיב, (ירמיהו לא) עַל  
כֵּן הָמוּ מַעֲי לֹא רַחֵם אֲרַחֲמֵנוּ נְאֻם יי.

תַּאנָא, הָאִי תַּפְּאֹרֶת, כֵּלִיל בְּרַחֲמֵי, וְכֵלִיל בְּרִינָא, וְאַתְפֵּשֶׁט רְחִמֵי כְדַכּוּרָא,  
וְאַתְעָבֵר וְנָקִיב (מ"א ונקיב) לְסֵטֵר אַחְרָא, וְתָקִין מִיעוּי דְנוֹיִקְבָא,  
וְאַתְפֵּשֶׁטוּ מַעֲרָא כְּסֵטֵרָא דְרִינָא.

תַּאנָא, אֲחֻפְּקוֹן דְכּוּיָא כְּסֵטֵרָה, כְּמִאֵתָן וְתַמְנֵיָא וְאַרְבַּעֵין תַּקְוָנוֹי דְכָלְלָן  
כֵּיָה, וּמַנְהוּן לְגוֹ, וּמַנְהוּן לְכַר. מַנְהוּן רְחִמֵי. וּמַנְהוּן דִּינָא. כֵּלָהוּ  
(דף קמ"ב ע"א) דְרִינָא, אֲתַאחְדוּ כְרִינָא דְאַחֲרוּי, דְנוֹיִקְבָא אֲחֻפְּשֵׁט תַּמְוִן.  
וְאַתְאַחְדוּ וְאַתְפֵּשֶׁטוּ כְּסֵטֵרָהֵא.

וְתַאנָא, תַּמְנֵשָׁה עֲרִיבָתָא (מ"א תפניו) אֲתַגְלִיִין כְּה, כְּסֵטֵרָא דְרִינֵין תַּמְנֵשָׁה.  
וְדִינֵין תַּמְנֵשָׁה (מ"א כספרא דרינא ודינא) אֲתַפְּשֵׁטוֹן, כְּמִאֵתָן וְאַרְבַּעֵין  
וְתַמְנֵיָא אַרְחִין. וְהִכִּי תַאנָא, קוּל כְּפִישָׁה עֲרוּה. שְׁעָר פִּישָׁה עֲרוּה. שׁוּק  
כְּפִישָׁה עֲרוּה. יָד כְּפִישָׁה עֲרוּה. וְגַל כְּפִישָׁה עֲרוּה. דֶּאֶף עַל גַּב דְתֵרִין אֶלְיִן  
לֹא שְׁנוּיָה חֲבָרָנָא, וְתֵרִין אֶלְיִן תַּמִּיר מַעֲרוּה אִינוּן.

וְתַאנָא כְּפִישָׁה עֲרִיבָתָא דְסִפְרָא, אֲחֻפְּשֵׁט דְכּוּרָא וְאַתְקוֹן כְּתַקְוָנוֹי. אֲחֻפְּקוֹן  
תַּקְוָנָא דְכַסּוּתָא דְכֵּיָא. וְהָאִי הוּיָא אִמְהָ דְכֵּיָא. אֲרַכִּיָה דִּיהוּיָא  
אִמְהָ, מִאֵתָן וְאַרְבַּעֵין וְתַמְנֵיָא עֲלָמִין. וְכֵלָהוּ תְלִין כְּפוּמָא דְאִמְהָ, דְאַתְקִיר  
יוֹ"ד. וְכֵיִן דְאַתְגְּלִיָיָא יוֹ"ד פּוּמָיָה דְאִמְהָ, אֲתַגְּלִי חֶסֶד עֲלֵאָה. וְהָאִי אִמְהָ  
חֶסֶד הוּא דְאַתְקִיר, וְתָלִי (מ"א וסמי חסד הוא תלי) כְּהָאִי פּוּם אִמְהָ. וְלֹא אִקְרִי  
חֶסֶד, עַד דְאַתְגְּלִיָיָא יוֹ"ד דְפּוּם אִמְהָ.

וְהָא חַזִי, דְלֹא אֲתַקִּיר אַבְרָהָם שְׁלִים כְּהָא חֶסֶד, עַד דְאַתְגְּלִיָיָא יוֹ"ד  
דְאִמְהָ. וְכֵיִן דְאַתְגְּלִי אִקְרִי שְׁלִים, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית י"ד) הִתְחַלְּפוּ  
לְפָנַי וְהָיָה תַמִּים, תַּמִּים מִנְפֶּשׁ. וְכְתִיב (שמואל ב'כ"ב) וְאַהֲרֵה תַמִּים לוֹ וְאַשְׁתַּפְּרָה  
מַעוּנִי. מֵאִי קָא מִינִיר, רֵישָׁא וְסִיפָא. אֶלָּא כָּל דְגַלִּי הָאִי יוֹ"ד, וְאַסְתַּמֵּר  
דְלֹא עֵינִיָה לִינִיר בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא. לִיהוּי שְׁלִים עֲלָמָא דְאַתִּי, וְלִיהוּי  
עֲרִיר כְּפִירוּרָא דְחַיִי. מֵאִי כְרִשׁוּתָא אַחְרָא. דְכְתִיב, (מלאכי ב) וַיַּעַל כַּת אֶל  
גִּבְרִי. וּבְגִין כּוֹן כְּתִיב, וְאַהֲרֵה תַמִּים לוֹ, דְכֵיִן דִּיהוּא תַמִּים בְּגִלְוֵיָא דִינִיר,  
וְאַשְׁתַּפְּרָה מַעוּנִי.

וְכֵיִן דְאַתְפֵּשֶׁט אִמְהָ דָא, אֲחֻפְּשֵׁט סְטֵר גְּבוּרָה מֵאִינוּן גְּבוּרָאן (כספרא)  
דְנוֹיִקְבָא, וְאַשְׁתַּלְּמַע בְּנוֹיִקְבָא כְּאַתְר חַד, וְאַרְשִׁים כְּעֲרִיבָתָא, כְּסֵטֵרָה  
דְכָל גּוּפָא דְנוֹיִקְבָא. וּבְהוּיָא אַתְר אִקְרִי עֲרוּה דְכֵּלָא. אַתְר לְאַעֲזָעָא לְהוּיָא  
אִמְהָ, דְאִקְרִי חֶסֶד. בְּגִין לְאַתְפֵּשֶׁטָא גְבוּרָה דָא דְכָלִיל תַּמִּשׁ גְּבוּרָאן, כְּהָאִי  
חֶסֶד דְכָלִיל כְּתַמִּשׁ חֶסֶדִין. חֶסֶד יִמְיָא, גְּבוּרָא שְׁמָאָלָא. אֲחֻפְּסָם דָא כְּדָא,  
וְאִקְרִי אֲדָם, כֵּלִיל מַתְרִין סְטֵרִין. וּבְגִין כּוֹן, כְּכֵלָהוּ כְתִרִין אִית לִימָיָא  
וְשְׁמָאָלָא, דִּינָא וְרַחֲמֵי.

דזכי לתכבדוהא דמלכא, זבאה חולקיה, דמאן דפריש מלכא למיניה. וקביל ליה תחות ימיניה. והאי ימינא כד יתיב, קשרין אתפשטא.

והרועא לא אושיט ידיה (פ"א וקשרין לא אתפשטו ורועא לא אושיט ידיה) בתלת קשרין דאמרן. וכד מהערין תיבינא, ומתפשטין בעלמא, מהערין תלת

אחרנין, דאינון דינא קשיא, ואושיט דרועא וכד אושיט דרועא, יד ימינא הוא, אבל אתקרי (שע"ה טז) זרוע יי, ורועה כטוהיה (פ"א תלת קשרין אתקשרי

בה ואתפלילי תלת קשרין דימינא תלת קשרין דשמאלא פ"י קשרין דאחתיא דחמיס לחילקיהו. ואי תבא ט"א פ"י תלת קשרין דשמאלא תבא בלתי ו' מתפשטין ומתקשרין בכל גופא וכל גופא אתקשרי פניו ומתקשרין

בדרועא ימינא. והאי ימינא כד יתיב קשרין לא אתפשטו ורועא לא אושיט יתיב בתלת קשרין דאמרן. וכד תיבינא מתערין, מתערין תלת אחרנין דינא קשיא ואושיט דרועא ואתקרי רועה יי ורועה תכסויה) כזמנא תלת

אלין אתפלילין בתלת אחרנין, אקרי כלא ימינא, ועביד דינא פרתמי, דהא הוא דכתיב, ימינא יי נאדרי כפח ימינא יי תרעין אויב, בגין דמתערין

ותאנא, פהאי ימינא מתאחדן תלת מאה ושבעין אלף רבוא, דאקרוין ימינא. ומאה ותמנין ותמשא אלף רבוא, מזרוע דאקרי זרוע יי.

מהאי ומבאי תלייא זרועא, והאי והאי אקרי תפארת, דכתיב, (שע"ה טז) מוליך לימין משה, הא ימינא. זרוע, הא שמאלא. דכתיב, (שע"ה טז) זרוע

תפארתו, דהא כדה. ותאנא, פיגא שמאלא. מתאחדן ארבע מאה וחמשים רבוא מארי תריסין,

מתאחדן פכל אצבעא ואצבעא. וכל אצבעא ואצבעא עשר אלפין מארי תריסין משתפחין. פיגא וחשוב, פמה אינון דבידא. וההוא

ימינא אקרי סייעא קדישא, דאתי מדרועא דימינא, מתלת קשרין. (ואף על

גב דאקרי יד פני סייעא) דכתיב (ובמיב) (שמואל ב' א') והנה ידי עמך. ומתאחדן מהאי, אלף וארבע רבוא, ותמנא, ותמש מאה אלפין מאריהון דסייעין פכל

עלמא. ואקרוין יד יי עלאה. יד יי תפאה. ואף על גב דככל אתר יד יי שמאלא. זכו ימין יי, אתפלל ידא בזרועא, והוי סייעא, ואקרי ימין. ואי

לאו, יד יי תפאה. תאנא, פד מהערין דינא קשיין לאחתא בעלמא, תכא כתיב, (תהלים כח) סוד יי ליה און.

ותאנא פצניעותא דספרא, דכל דינא דמשפכחין מדכורא, פקיפין פרישא, ונייחין פסופא. וכל דינא דמשפכחין מנוקבא, ניחין פרישא,

ותקיפין פסופא. ואלמלא דאתעבידו כהדא, לא יכלין עלמא למספל. עד דעתיק דעתיקי סתימא דכלא, פריש דהא מן דהא, וחבר לון לאתפסמא

כחדא.

תאנא, עד לא זמין תקונוי דמלכא, עתיקא דעתיקין, פנה עלמין, ואתקין תקונוי לאתקונוימא. יהוא נוקבא לא אתפסמא, וכל אתקינו, עד

דנחית חסד עלאה ואתקינו, ואתפסמו תקונוי נוקבא, פבאי אמה דאקרי חסד. דהא הוא דכתיב, (באישית ל"ז) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום,

אחר דכל דינא משתפחין פפין (ואינון תקונוי אחתא. אשר היו לא כתיב אלא אשר מלכו) וכל הוא דכתיב, ולמת ולמת, דלא אתקינו, וכל אתפסמו, דינא כדנא.

ואי תימא אי הכי דינא כלהו, והא כתיב וימלוך חמיתו שאול מרחובות הפנה, והא לא אתחזי דינא. דהנין, רחובות הפנה איהו בינה, דמינה

מתפתחין חמיתו פורעין דנהורין וכווצינין, לשיית סטרי עלמא. תאנא, פלהו דינא, פד מהד דאתקיים בתראה, והאי שאול מרחובות הפנה, דהא

הוא חד סטרא, דאתפשט ונפיק מרחובות הפנה. וכפרו לא אתקינו, לא תימא דאתפשטו, אלא דלא אתקינו כההוא

מלכו, (ובבבב נוקבא) עד דאתער ואתפשט האי בתראה מפלהו, דכתיב וימלוך חמיתו הדר. מאי הדר. חסד עלאה. ושם עירו פנו, מאי פנו.

פהאי פני בר נש דזכי לרועא דקודשא ושם אשתו מהיבבאל, פכאן אתפסמו דהא כדה, ואתקרי אשתו, מה דלא כתיב פכלהו.

מהיבבאל, אתפסמותא דהא כדה. פת מטרי, תקונוי דמטרי גבוהה. פת מי זכה, אתפסמו ואתפלילו דהא כדה. מי זכה: רחמי ודינא.

פאן אתדבקו אחתא בדכורא. כסטרי, אתפרשן בדרועין, בשוקין. דרועין דכורא, חד ימינא, חד

שמאלא דרועא קדמאה (פ"א קדישא) (דף קמ"ב ע"ב) תלת קשרין אתקשרו ביה, ואתפלילו ב' דרועין. ואתפלילו סלקא דעתו. אלא תלת קשרין

פימינא, ותלת קשרין פשמאלא. תלת קשרין דימינא, אתפלילין בתלת קשרין דשמאלא. ובגין פה, דרועא לא כתיב עלא חד. אבל ימינא, לא

כתיב ביה זרוע, אלא (שמות טו) ימין יי. ותהלים ק"ח) ימין יי אתקרי, בתלת קשרין דאבטתא דאחסינו לחולקיהון.

ואי תימא הא בתלת תללין מוהא דגולגלתא משתפחין. תאנא, פלהו תלת מתפשטין, ומתקשרין פכל גופא, וכל גופא אתקשר בהני תלת,

ומתקשרין בדרועא ימינא. ובגין פה תאיב דוד ואמר, (תהלים ק"ז) שב לימיני. משום דהוא אתפרי עהריון דאבטתא, ותיב פפון לכוורמא שלימתא.

ובגין פה כתיב (תהלים ק"ח) אכן מאסו הבונים וגו', משום דיתיב לימינא. היינו דכתיב, (דניאל י"ב) ותנים ותעמוד לגודלך למן הימין, פלומר, פמאן

פמאן

וְכֵן פָּרִישׁ לֶחֶן, אֲפִיל הַיְהוּדִים לְעִיר אֲפֹן, וּפְרִישׁ לְנוֹקְבָא מְאַחֲרֵי  
דְּסִטְרוּי, וְאַתְקִין לָהּ פֶּל תְּקוּנָהָא, וְאַצְנָעָא לְיוֹמָא דְלֵילִיָּה, לְמִתְקָא  
לְדְכוּרָא. הָדָא הוּא דְכְתוּב, (בראשית ב) וַיִּפֹּל יַי אֶלְהִים תְּרִדְמָה עַל הָאָדָם  
וַיִּמְשָׁן. מִהוּ וַיִּמְשָׁן. הַאי הוּא דְכָתוּב, (תהלים מד) עֲוֹנָה לָמָּה תִישָׁן יַי. וַיִּקַּח  
אֶחָת מֵאֲלֻעֹתָיו, מֵאִי אֶחָת. דָּא הִיא נוֹקְבָא. כִּמְה דָּאֵת אֲמַר, (שיר השירים ו)  
אֶחָת הִיא יוֹנְתִי תַמְחִי, וְסֻלְקָא, וְאַתְקִנָּא. וְכִמְה דָּאֵת אֲמַר, (דברים יז)  
הָדָא הוּא דְכְתוּב, (בראשית ב) וַיִּסְגֹּר בֶּשֶׂר תַּחֲתָנָה. וְכְתוּב (דברים יז) וְהִסִּירוּתִי  
אֵת לֵב הָאָדָם מִבְּשָׂרָם וְנַחֲמִי לָבָם לֵב בֶּשֶׂר.

וְכִשְׁלֵמָתָא דְבִעָא לְמִיעַל שְׁבֹתָא הָדָא כְּרִי רוּחִין וְשִׂדְדִין וְעֲלֻעֻלִין, וְעַד לָא  
סִיִּים לֶחֶן, אֶתְת מִטְרוּנִיתָא כְּתוּנָהָא, וְתַמְכַת קַמִּיָּה. כִּשְׁלֵמָתָא  
דְּתַיְבִית קַמִּיָּה, אֲנִי לֶחֶן לְאִינוּן בְּרִיָּאן, וְלָא אֲשַׁתְּלִמוּ. כִּיִּין דְּמִטְרוּנִיתָא  
נְתַבַת עִם מִלְכָּא, (דף קמ"ג ע"א) וְאַתְחַבְּרוּ אֲפִין בְּאֲפִין, מָאן יִיעוּל בִּינִיָּהוּ,  
מָאן הוּא דְיִקְרַב בְּהַדְרִיָּהוּ. (כְּפִין פִּרְ סִימָא עֲנִיָּה שֶׁל מְלִיכָא דְמִסְכִּיָּה וְדִינִין הוּא דָּא מִסְכִּיָּה  
לְשִׁתָּה) וְכֵן אֲתַחַבְּרוּ, אֲתַחַבְּמוּ דָּא כְּדָא, וְיִמָּא דְכֻלָּא אֲתַחַבְּסִים בֵּיהּ. וְכִיִּין  
כְּפִי, אֲתַחַבְּמוּ דִינִין דָּא כְּדָא, וְאַתְקִנָּה עֲלֵאִין וְתַפְאִין.

וְהִנָּנָא בְּצִנְעוּתָא דְסִפְרָא, בִּעָא עֲתִיקָא קְדִישָׁא לְמַחֲזִי, אִי אֲתַחַבְּמוּ דִינִין,  
וְאַתְדְּבִקוּ תְרִין אֲלִין דָּא כְּדָא, וְנִפְק מִסִּטְרָא דְנוֹקְבָא דִינָא מְקִיפָא,  
(לָא יִכִּיל עֲלִמָּא לְסַפְּרִי) דְכְתוּב, (בראשית ט) וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֹדֶה אֲשֶׁתוֹ וַתְּהִי רֵתֶד  
אֶתְחַבְּמוּ, וְחִוָּא מְקִיפָא אֲטִיל כִּה זִוְהָמָא דִינָא מְשִׁיָּא, וְכִיִּין כְּוִי לָא  
הָוָה לְכִיל לְאַתְחַבְּמוּ. וְכֵן נִפְק דָּא כְּוִי מִסִּטְרָא דְנוֹקְבָא, נִפְק מְקִיף מְשִׁיָּא,  
מְקִיף בְּדִינוּי, מְשִׁיָּא בְּדִינוּי. כִּיִּין דְנִפְק אֲתַחַלְשֵׁת וְאַתְחַבְּמוּ. כְּתִי דָּא,  
אֲפִיקַת אֲחֵרָא כְּסִימָא נִתְרִי, וְסֻלְקִין קְרִמָּאָה דְהָוָה מְקִיפָא מְשִׁיָּא, וְכֵן דִינִין  
לָא אֲתַעֲרְבוּ (כִּיִּיא אֲתַעֲרֻעֻ) קְמִיָּה (כִּיִּיא וְכֵן דִינִין לָא) אֲתַעֲרֻ) עֲמִיָּה.

הַא תְּזִי, מִה כְּתוּב, (בראשית ט) וַיְהִי בְהַיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה. בַּשָּׂדֶה: דְּאַשְׁתְּמוּדַע  
לְעִילָא. בַּשָּׂדֶה דְאַקְרִי שְׂדֵה דְתַפְוִתִים. וְנִצַּח הַאי דִינָא לְאַחֻהּ, מְשׁוּם  
דְהָוָה מְשִׁיָּא מְנִיָּה, וְאַכְפֻּיָּה וְאַטְמִרִיָּה תַחֲוִתִיָּה. עַד דְאַתְעַר כִּהַאי קְדִישָׁא  
כְּרִיף הוּא, וְאַעֲבִרִיָּה מְקִיפִיָּה. וְשֻׁלְקִיָּה בְּנוֹקְבָא דְתַחֲוִתָּא רַבָּא. וְכֵלִיל  
לְאַחֻי כְּשִׁמְוִעָא דִינָא רַבָּא, דְמַכְסִים דְמַעֲזִין עֲלֵאִין. וְכַפְוִין נַחֲמִין נִשְׁמַחֲמִין  
לְעִלָּמָא, אִינוּשׁ לְפִוּם אֲוִרְחוּי.

וְאַחַר עַל גַּב דְטַמְוִיָּין אִינוּן. מְתַפְשְׁטִין דָּא כְּדָא, וְאַתְעִבְדוּ גוּפָא חַד  
וְמַהֲאִי גוּפָא, נַחֲמִין נִשְׁמַחֲמִין דְרִישׁוּעִיָּה מִיְכִינָא, מְקִיפִי רוּחָא.  
מְתַוִּוּיָּהוּן כְּדָא סֻלְקָא דְעַתְרָי. אֲלָא דָּא לְסִטְרוּי, וְכֵן לְסִטְרוּי. זַפְאִין

אִינוּן צִדִיקִיָּיא, דְמִשְׁלַפִּי נִשְׁמַחֲמִין מִהַאי גוּפָא קְדִישָׁא דְאַקְרִי אָדָם,  
דְּכֻלִיל כְּלָא, אֲתֵר דְעִטְרִין וְכְתִרִין קְדִישִׁין מְתַחַבְּרָאן תַּמָּן, בְּצִדְרָא  
דְאַתְקִנָּא (כִּיִּיא דְאַתְקִנָּא).

וְכִאִין אִינוּן צִדִיקִיָּיא, (כִּיִּיא אִינוּן כְּפִיָּיא) דְכֻלִיל הֵנִי מְלִין קְדִישִׁין, דְאַתְמִרֻו כְּרוּת  
קְדִישָׁא עֲלָאָה, רוּח דְכֻל קְדִישִׁין עֲלֵאִין אֲתַחַבְּלִין בֵּיהּ, אֲתַחַבְּלִין  
לְכוּ. מְלִין דְעִלָּאִין וְתַפְאִין צִיָּתִין לְהוּ, זַפְאִין אֲתִין מְאִרִיָּהוּ דְמִאֲרִין,  
מְחַצְזִי חֻקָּא, דְמְלִין אֲלִין תְּנִדְעוּן וְתַסְתַּפְּלוּן כְּוִי, וְתַנְדְּעוּן לְמִאֲרִיָּכוּן  
אֲפִין בְּאֲפִין, עֲנִיָּא כְּעִנָּא. וְכִהִי מְלִין תּוֹכִין לְעִלָּמָא דְאַתִי, הָדָא הוּא  
דְכְתוּב, (דברים ט) וַיִּדְבַּעַת הַיּוֹם וַהֲשִׁיבֹת אֶל לִבְבְּךָ וְגו'. יַי, עֲתִיק וְיִמִין הוּא  
הָאֲלִיָּהִים. וְכֻלָּא הוּא חַד, כְּרִיף שְׁמִיָּה לְעֵלְמָי וְלְעֵלְמִי עֲלִמָּי.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַמִּינָא עֲלֵאִין לְתַפְא, וְתַפְאִין לְעִילָא. עֲלֵאִין לְתַפְא,  
דִינְקִנָּא דְאָדָם, דְהוּא תַקוּנִי עֲלָאָה, כְּלָלָא דְכֻלָּהוּ. (דברים).

וְהִנָּנָא בְּצִנְעוּתָא דְסִפְרָא, בְּאָדָם אֲתַחַבְּלִיו כְּתִרִין עֲלֵאִין, בְּכֻל וּבְכַפְרִי.  
וְכִאֲדָם אֲתַחַבְּלִיו כְּתִרִין תַּפְאִין, בְּכַפְרִי וְכֻל. כְּתִרִין עֲלֵאִין בְּכֻל,  
כִּמְה דְאַתְמִר בְּדִינוּיָּהוּ דְכֻל הֵנִי תִיָּקוּנִין (כִּיִּיא דִינְקִיָּי). כְּפִרְט: בְּאַצְנָעִין דִינִין,  
הַמִּשׁ כְּפִיָּה הַמִּשׁ. כְּתִרִין תַּפְאִין, בְּאַצְנָעִין דְרִגְלִין דְאִינוּן כְּרִי וְכֻל.  
הָדָא גוּפָא לָא אֲתַחֲזִי בְהַדְרִיָּהוּ. דְאִינוּן לְכַר מְאֻפָּא. וְכִיִּין כְּוִי לָא הָוּוּ  
כְּפִוּפָא. דְגוּפָא אֲעִדִיו מְנִיָּהוּ.

הַא כְּכִי, מֵאִי תַכְרִי (כְּרִיָּי) וְעַמְדוּ רִגְלִין בְּיוֹם הַהוּא. אֲלָא רִגְלִין דְגוּפָא, מְאִרִיָּהוּן  
דְרִינִין (כִּיִּיא דְסִיָּי) לְמַעַבְד נוֹקְמִין וְאַקְרוּן בְּעֵלִי רִגְלִים. וְכַפְוִין מְקִיפִין.  
וְמַתְאַחֲדִין מְאִרִיָּהוּן דִינִין דִי לְתַפְא, בְּכְתִרִין תַּפְאִין.

וְהִנָּנָא, כִּל אִינוּן מְקִיפִי דְלְעִילָא, דְכַנּוּפָא קְדִישָׁא, (כְּפִיָּה וְנוֹפָא) כְּלָלָא דְאָדָם,  
אֲתַחַשְׁרֻף דָּא מִן דָּא, וְמַתְאַחֲדִין דָּא כְּדָא, וְאַשְׁקוּן דָּא לְדָא. כִּמְה  
דְאַתְמִשְׁרֻף דְמָא כְּמַסְפִּין דְוִרִיָּין לְדָא וְלָדָא, לְהַכָּא וְלְהַכָּא. מְאַתְר דָּא  
לְאַתְר אֲחֵרָא, וְאִינוּן מְשֻׁקִין (כִּיִּיא כְּפִיָּי) דְגוּפָא (כִּיִּיא וְנוֹפָא). אֲשֻׁקְוִין דָּא לְדָא,  
כְּפִיָּהוּן דָּא לְדָא. עַד דְאַנְוִירֻו כְּלָהוּ עֲלִמָּי, וְמַתְחַבְּרָאן בְּגִיָּהוּן.

וְהִנָּנָא, כִּל אִינוּן כְּתִרִין (כִּיִּיא קְמִיָּי) דְלָא אֲתַחַבְּלִיו כְּנוּפָא, כְּפִיָּהוּן רְחִיקִין  
וְכַסְאָבִין, וְכַסְאָבִין כִּל מָאן דְיִקְרַב לְגַבִּי תְלִמִידִי תְכַמִּים. אֲלָא מְשׁוּם דְחַמָּן  
כְּוִי גוּפָא קְדִישָׁא, וְלְאַתְחַבְּלָא כְּוִי כְּהוּא גוּפָא. וְכִי תִיָּמָא, אִי  
הַכִי, הַא מְלָאכִין קְדִישִׁין וְלִיתְהוּן בְּכֻלָּא דְגוּפָא. לָא. דְחַס וְשְׁלוֹם אִי



בחדו, דהא אתגלי לכוון מה דלא אתגלי לכל חילא דלעילא, (דף קמ"ד ע"ב) אבל תא חזי, דהא כתוב, (תושב"ע) בכבורו ויפדנה וכליעירו יציב דלתיה. ופל שפן דברעו סגי ומסוף, אתדבקו נפשיתהון בשעתא דא דאתנסיבו.

זפאה חולקיהון, דהא בשלמותא אסתלקו. (פלא תתא בן לאינו דהו קפידה אמאי ביהו.) תאנא, בעוד דאתגליין מלין, אתרגישו עלאין ותפאין, (דאינו רביהו) וקלא אתער במאתן ומשמין עלמין דהא מלין עתיקין לתתא אתגליין, ועד (מא ועוד) דאלין מתפסמן נשמתייהו באינו מלין, נפקא נשמתייהו בנשיקיה, ואתקשר פההו פרסא, ונטלין להו מלאכי עלאי, וסלקין לון לעילא. ואמאי אלין. משום דעאלו וקלא נפקו זמנא אחרא מן קדמת דנא, וכלהו אחרוני עלאו ונפקו.

אמר רבי שמעון, פמה זפאה חולקיהון דהני תלתא, וזפאה חולקנא לעלמא דאתי בגין דא. נפק קלא תניניה וזמנא, (בריש ד) ואתם הדיקנים פני אליהם היום פלגם היום. קמו ואולו. פכל אתר דהו מסתפלי סליק ריחון. אמר רבי שמעון שמע מניה, דעלמא מתפרך בגינהו. וכוו נהרין אנפוי דכלהו, וקלא הו כללין פני עלמא לאסתפלא כהו. תאנא, עשרה עאלו, ושבע נפקו, והוה חדי רבי שמעון. ורבי אבא עציב. וימא חד הוה יתיב רבי שמעון ורבי אבא עמיה, אמר רבי שמעון מלה, וזמו לאלין תלתא דהו מייחין להון מלאכי עלאין, ומחזיין להו גניזין ואדריין דלעילא, בגין וקרא דלהון. והו עיילי לון בטורי דאפורמונא דכנא. נח דעתייה דרבי אבא.

תאנא, מההוה יומא לא אעדי חברייא מבי רבי שמעון. וכד הוה רבי שמעון מגלה זיון, לא משתפתיין פמן אלא אינון. והוה קארי להו רבי שמעון, שבעה אנן עיני יי. דכתוב, (ברית ד) שבעה אלף עיני יי ועלן אמר. אמר רבי אבא, אנן שיתא בוצעי, דנהראן משביעיה. אנן הוה שביעיה דכנא. דהא לית קיומא לשיתא, פר משביעיה. דכלא תלי בשביעיה. רבי יהודה קארי ליה שפת, דכלהו שיתא מניה מתפרכין, דכתוב, (שמות ב) שפת ליי, קדש ליי, מה שפת ליי קדש, אוף רבי שמעון שפת ליי קדש.

אמר רבי שמעון, פתוהנא על ההוה חגיר חרצן, מאריה דשערי, אמאי לא אשתכח פבי אדרא דילן. בזמנא דאתגליין מלין אלין קדישין. אדרכי, אתא אלקיהו, ויתלת קטפורי נהירין פאנפוי. אמר ליה רבי שמעון, מאי טעמא לא שכיח מר פקודוהו? אקלא דמאריה, פירמא דהלוילא.

ואלמלא חכמה סתימא דכלא, פלא אתפקן פמרישאי. הדא הוא דכתוב, (משלי ח) אני חכמה שכונתי ערמה. אל תקרי שכונתי, אלא שכונתי

(כ"א שפנית).

ואלמלא האי תקוה דאדם, לא קאים עלמא. הדא הוא דכתוב, (משלי י) בחכמה יסד ארץ. וכתוב (בראשית ו) ונח מצא חן בעיני יי.

ותאנא, פלהון מוחין פליין פהאי מוחא. והחכמה הוא פלא דכלא הוא. ודא חכמה סתימא, דבה אתתקיף ואתפקן תקוה דאדם, לאתישבא כלא על תקוהיה, כל חד פאתריה. הדא הוא דכתוב, (קולת ו) החכמה תעזו לחכם מעשרה שליטים, דאינון תקוהא שלימא דאדם. ואדם הוא תקוהא דלגי, מניה קאים רוחא. (דמא הוא דכתיב, (שמואל א טו) פי האדם רוח לענים ורוחו רוחא ללבב, דארו בלגי בלגי).

וכדא תקוהא דאדם, אתחזי שלימותא מהימניה דכלא, דקאים על פורפוי. דכתיב, (חזקאל א) ודמות פמראה אדם עליו מלמעלה. וכוונת דמאנו דעז וישגח בהון, וקלא יטעי בהון, דמלין אלין לא חולקיה דמאן דינע וישגח בהון, פאן סתימאן מלין, ופרין טעמין. זפאה אתתכיב, אלא למארי מדין (פארי) ומחציהי שקלא, דעאלו ונפקו, דכתוב, (תושב"ע) פי ישירים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם.

תאנא, פכה רבי שמעון, וארים קליה ואמר, אי במלין דילן, דאתגליין חכא, אתגניזו חברייא באדרא דעלמא דאתי, ואסתקו מהאי קמא, לאות ושפיר הוה, בגין דלא אתגליין לחד מבני עלמא. הדר ואמר, הדרי בי, דהא גלי קמיה דעתיקא דעתיקין, סתימא דכל סתימין, דהא לא לקרא דילי עבידנא, ולא לקרא דבית אבא, ולא לקרא דחברייא אלין, אלא בגין דלא יטעון פאורחין, ולא יעלין כפסופא לתרעי פלטרין, ולא ימחון בידיהון. זפאה חולקי עמהון, לעלמא דאתי.

תנא, עד לא נפקו חברייא מההוה אדרא, מיתו רבי יוסי ברבי יעקב, ורבי חזקיה, ורבי ייסא. וזמו חברייא, דהו נטלין לון מלאכיין קדישין פההוה פרסא. ואמר רבי שמעון מלה, ואשתככו. צוח ואמר, שפא חס ושלום צורה אתגורא עלמא לאתעושיא, דאתגלי על ידנא מה דלא אתגלי מיומא דקאים משה על טורא דסני, דכתוב, (שמות לו) ויהי עם עם יי ארבעים יום ויגזי חלף חלף ימינו. מה אזא חכא. אי בגין דא אתגליהו.

שמעון קלא, זפאה אנפוי רבי שמעון, זפאה חולקה וכתרייא, אלין דקיימין

**אמר ליה, הווי רבי שבע יומין אתפרידו קמיה קדשא ברין הוא, כל אינון דיתונו וישתפכוון עמיה, עד לא עיילתוון כבי אדרא דלכוון, ובעינא לאשתפחא, זמין קשיר בכתפוי (כ"ט) ניל שכן צדיד לומר, ונאזי מוזי זמין ובעינא קמיה לאשתפחא, וברין קשיר בכתפוי** וְלֹא לְמִלְנָא, דִּהְיוּ לְמִלְנָא בְּרִיךְ הוּא, לְמַעַבְד נְסוּן לְרַב הַמְנוּנָא סָבָא וְחִבְרֵי, דִּאֲתַמְסְרוּ בְּאַרְמוּנָא (פ"א) בְּקִינִינָא דְמִלְכָּא, וְאַרְחִישֵׁנָא לְהוּ בְּנִפְּא, דְרַמְיָנָא לְהוּ כּוּתְלָא דְהִיכְלָא דְמִלְכָּא, וְאַתְקַטְרוּ בְּקִטְרוּי, דְמִיּוּתוּ אַרְבְּעִים וְחַמְשֵׁה פְּרֻדֵּי־שֹׁפֵי, וְאַשְׁתַּזְכְּבוּ. לְרַב הַמְנוּנָא וְחִבְרֵי וְרַמְיָנָא (פ"א וְאִילֵּי־כִּיּוּס) לֹון לְבַקְעַת אוּנֵי, וְאַשְׁתַּזְכְּבוּ. וְזַמְיָנָא קְפִיּוּהוּ נְהִמָּא וְמִיָּמָא, דְלָא אַכְלוּ תְלָתָא יוּמִין. וְכַל הָיוּא יוּמָא לָא בְרִילְנָא מְפִיּוּהוּ.

וְכַר תְּבָנָא, אֲשַׁפְחָנָא פְּרָסָא דְנִטְלוּ כַל אִינּוּן סְמִכִין, וְהִלְת מִן חִבְרִינָא עֲלָה, וְשִׂיאֵילְנָא לֹון. וְאַמְרוּ חוּלְקָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, מְהִילְוִלָּא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרֵי. וְצִפְּאָה אֲנִיךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְזַפְּאָה חוּלְקָא, וְחוּלְקָא דְאִינּוּן חִבְרִינָא דִּתְבִין קִשְׁף. כִּמְה זִרְגִין אֲתַתְּקִנוּ לְכוּן לְעִלְמָא דְאַתִּי. כִּמְה כּוּצִינִין דְנְהוּרִין זְמִינִין לְנִתְרָא לְכוּ.

וְהָא חֲזִי, יוּמָא דִין בְּגִינְךָ אֲתַעֲטְרוּ מַמְשִׁין כְּתוּרִין לְרַבִּי פּוּחָס בִּן לִיאִי תְמוּוֹה. וְנִאָנָא אֲזִילְנָא עֲמִיּוּה כִּכַל אִינּוּן נְהוּרִי דְטוּרִי דְאַפְרִסְמוּנָא דְכִנְיָא, וְהוּא בְרִיר דִּיכְתּוּבִיה, וְאַתְתְּקִין. (כ"א) וְנִאָנָא תַּח מוּיָא דְהָא בְרִיר (כ"ב) אֲמַר לִיה, קְטוּרִין צִדִיקִינָא בְּקִרְטוּפָא דְעֻטְרוּין, קְרִישׁ יְרֵחִי וּבְזַמְנֵי וְשִׁבְתֵי, יְתִיר מְכַל שְׁאָר יוּמִין.

**אמר ליה, ואף כל אינון דלבר, דכתוב, (שעריה ס) והיה מדי חדש בחודשו ומדי שבת בשבתו ומדי יום יום השבועי וגו'.** וְהוּא בְרִיר דִּיכְתּוּבִיה, וְאַתְתְּקִין. (כ"א) וְנִאָנָא תַּח מוּיָא דְהָא בְרִיר (כ"ב) אֲמַר לִיה, קְטוּרִין צִדִיקִינָא בְּקִרְטוּפָא דְעֻטְרוּין, קְרִישׁ יְרֵחִי וּבְזַמְנֵי וְשִׁבְתֵי, יְתִיר מְכַל שְׁאָר יוּמִין.

וְאַנְחָא הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׂבִיעֵי־אַה לְשִׁיתָא, תְּהֵא מְהַעֲטֵר וּמְתַקְדֵּשׁ יְתִיר מְכַלָּא. וְתַלְת עֲדוּנֵין דְמַשְׁתַּכּוּחִין בְּשִׁבְעֵי־אַה, זְמִינִין חִבְרִינָא אֲלִין צִדִיקִינָא לְאַתְעֵבְנָא בְּגִינְךָ לְעִלְמָא דְאַתִּי. וְכִתְיִב (שעריה ס) וְקִרְאַתְךָ לְשִׁבְתֵי עַבְגִּי לְקְדוּשׁ יִי מְכֻבָּד. מָאן הוּא קְדוּשׁ יִי, דָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בִּן יוֹחָאי, דְאַתְרִי מְכֻבָּד פְּעִלְמָא לִין, וּבַעֲלָמָא דְאַתִּי. עַד כַּאן תַּדְרִיא קְרִישׁא רַבָּא.

**דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו וגו'.** (במדבר ט') רַבִּי יִצְחָק פְּתַח וְאָמַר, (תהלים) וְהִסְד יִי מַעוּלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאִיו וְצַדִיקוֹתוֹ לְכוּנֵי בְּנִים. כִּמְה גְדוּלָּה הִיָּיָא לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂפִכְלַל הִיָּרָאָה עַנְוָה, וּבְכַלְל הִעַנְוָה חִסְדִּיּוּת. נְמַצָּא שְׂפַל מִי לְשִׁישׁ בּוּ יִרְאַת חַטָּא, יִשְׁנוּ בְּכַלְל וּמִי שְׂאִינּוּ יִרָא שְׂמִים, אֲיִן בּוּ לָא עַנְוָה וְלָא חִסְדִּיּוּת.

רעיא מודהבנא

**פקודותא (כ"ט) דָּא לְכַרְבָּא פְּתַנָּא יִת עֲמָא כִּכַל יוּמָא, בְּיוֹקִיפּוּ דְאַצְבָּעוֹן. וְלְכַרְבָּא בְּרַכְמָא כִּכַל יוּמָא, לְאַשְׁתַּפְּחָא בְּרַכְמָן עֵילָא וְתַפְּא. דְהָא אֲצַבְּעָן קוּיָמָן בְּרוּךְ עֵילָא, חִמְשׁ גַּו חִמְשׁ. חִמְשׁ דְּיִמְיָנָא, וְחִמְשׁ דְּשְׂמָאלָא. חִמְשׁ דְּיִמְיָנָא, אִינּוּן שְׂבִיחָא יְתוּרָא עַל אִינּוּן דְּשְׂמָאלָא, בְּגִינִין. דְהָא יִמְיָנָא אִית לִיה שְׂבִיחָא יְתוּרָא עַל שְׂמָאלָא. וְעַל דָּא בְּכַרְבְּתָא דְמָא בְּרִיךְ פְּתַנָּא יִת עֲמָא, אֲצַבְּעוּרִיךְ לְזַקְפָּא יִמְיָנָא עַל שְׂמָאלָא. וְלְעֵינָא פִּיעִנָּא סָבָא.**

**וכר פריש ידיו בהנא, שכינתא שריא על אינון אצבעאן, דהא קדשא ברין הוא אסתבם עמיה דכהנא באינון פרבאן. וישאל מתברכין מתנין סטרין מעילא ותפא. מעילא, שכינתא שריא על אינון אצבעאן, וכהנא דמא מברך.**

**הא חזי, מלין דמא עבדי, מתענין מלין לעילא. פגונא דא בפרישו דאצבעאן דכהנא לתפא. אשתרת שכינתא למינתי ולישריא עלן. וכן כמה מלין אינון פעלמא, דמתענין מלין לעילא. דהא באמתרוותא דלתפא. אשתר הילא אחרא לעילא. והא אויקימנא בכמה דוכתי. והיינו טעמא דלילב, והיינו טעמא דשופר. וכמה אינון בהאי אורוּנָא עֲשָׂר אֲצַבְּעוֹן, מְתַעַרִי שְׂכִינְתָּא לְשִׁרְיָא עֲלִיּוּהוּ. מְתַעַרִי עֲשָׂר דְרִגְזִין אַתְרִין לְעִילָא לְאַתְרָא, וּכְלָא בְּשַׁעֲתָא חִדְּנָא.**

טעם השופר. וכמו הם פגון זה עשר אצבעות מעוררות השכינת לעילא. והפל בשעה אחת. מעלות אחרות להאיר, והפל בשעה אחת.

**דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו וגו'.** רַבִּי יִצְחָק פְּתַח וְאָמַר, (תהלים) וְהִסְד יִי מַעוּלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאִיו וְצַדִיקוֹתוֹ לְכוּנֵי בְּנִים. כִּמְה גְדוּלָּה הִיָּיָא לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂפִכְלַל הִיָּרָאָה עַנְוָה, וּבְכַלְל הִעַנְוָה חִסְדִּיּוּת. נְמַצָּא שְׂפַל מִי לְשִׁישׁ בּוּ יִרְאַת חַטָּא, יִשְׁנוּ בְּכַלְל וּמִי שְׂאִינּוּ יִרָא שְׂמִים, אֲיִן בּוּ לָא עַנְוָה וְלָא חִסְדִּיּוּת.

רעיא מודהבנא

**מאנין (כ"ט) זו לברך כהנא את העם ככל יום בוקרפות האצבעות, ולברך פרכה ככל יום, להמצא ברכות מעלה ומטה. ושרי האצבעות עומרות בסוד עליון, חמש חוד חמש. חמש של תמינן וְחִמְשׁ שַׁל שְׂמָאל. חִמְשׁ שַׁל תְּמִינִין הִן שְׂבִיחַ יוּתָּה עַל אוּתִין שַׁל שְׂמָאל, מִשּׁוּם שְׂמִינִין זֹו יֵשׁ לָהּ שְׂבִיחַ יְתִיר עַל שְׂמָאל. וְעַל זֹה פְּכַרְבְּתָא שְׂמֻבְּרִיךְ כִּפְתּוּן אֲתַּח עֵלְמָא, צִדִיקִיךְ לְזַקְפָּא יִמִּין עַל שְׂמָאל וְלְעֵינִין בְּעִינִין טוּבִיּוּ.**

והשפוטוש כהנא את ידי, השכינה שרה על אונן האצבעות, שחרי הקדוש ברין הוא הסכים עם כהנא באונן ברכות. וישאל מתברכים משני צדדים - מלמעלה ומלמטה. מלמעלה - השכינה עשורה על אונן אצבעות, והפכו שפוטוש. כא ראה, דברים שעושים, מעוררים דברים למעלה. כמו זה בפרישת אצבעות כהנא למטה, מתעוררת השכינה לבא לשרות עליון. וכן כמה דברים הם פעולם שמעוררים דברים למעלה, שחרי בהתעוררות שלמטה מתעורר כח אחר למעלה, וזה בארנו בכמה מקומות. והיינו טעם הילולב והיינו מעלות אחרות לעילאן. מתעוררות עשר



שורייא ביה חסד, דכתוב, (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה וגו'. ולא יכיל לאתפגאה, אי לא אשתוכח דכר ונוקבא.

וכתיב וחסד יי מעולם ועד עולם על יראיו. יראיו פלגא דאדם. דכר אחר וחסד יי מעולם ועד עולם, אליו אינון פהני דאתו מסטרא דחסד, ואחסינו אחסנא דא דנחית מעולם דלעילא לעולם דלתתא. על יראיו, פהני דלתתא, דכתיב, (יקרא טו) וכפר בעדו וכעד ביתו לאתפללא בכללא דאדם. ואדקתו לבני בנים, משום דזכה לבני בנים. אמר רבי יהודה, אי הכי, מהו ואדקתו, וחסדו מיבעי ליה.

אמר רבי אלעזר, היינו רוא דתנינן פיזאת, (בראשית ב) פי מאיש לקחה זאת. וכתוב

באיש, דהיינו חסד, וזאת נוקבא. חסד דכר. ובגין פה דכר דאחי מסטרא דהוורא דא, אקרי חסד. וזאת אתקרי צדק, דאתא מסטרא סומקא. ובגין פה אקרי אשה. והיינו דכתיב ואדקתו, מאי ואדקתו. אדקתו דחסד, פת זוג, דאתפגמא דא ברא. ובגין פה תנינן, כל פה שאין לו פת זוג, אסור בעבודה, דכתיב וכפר בעדו וכעד ביתו.

אמר רבי יצחק, משום דלית שכינתא שריא, במאן דלא אנסיב, וכהני בעיני נהירי מפל שאר עמא, לאשריית בהו שכינתא. ובגין דשרת פהו שכינתא, שריא בהו חסד, ואקרוי חסידים. ובעינין לברכא עמא, דהא הוא דכתיב (תהלים קמה) וחסידיו יברוככה. וכתוב, (דברים לז) תמיד ואוריך לאיש חסידו. ומשום דכתבא אקרי חסיד, בעי לברכא. ובגין פה פתיב, דבר אל אהרן ולא בניו לאמר פה תברכו. מאי שפנו נקרא חסיד, צריף. ומשום פה פתיב, דבר אל אהרן ולא בניו לאמר פה תברכו.

שנקרא אדם, שורה בו חסד, שכתוב (שפיט) אמרתי עולם חסד יבנה וגו'. ולא יכיל להקבות אם לא נמצא זכר ותקבה.

וכתוב (תהלים קט) וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו. יראיו - כלל של אדם. דבר אחר וחסד ה' מעולם ועד עולם - אלה אותם פהנין שבאו מצד חסד, וירשו יראה זו שורה מעולם שלמעלה לעולם שלמטה. על יראיו - פהנין שלמטה, שכתוב (ויקרא טו) וכפר בעדו וכעד ביתו, להתפלל בכלל של אדם. (שם) ואדקתו לבני בנים, משום שזכה לבני בנים. אמר רבי יהודה, אם פה, מהו ואדקתו? חסדו היה צריך לו להיות!

אמר רבי אלעזר, היינו סוד שלנינו ביאת, בראשית) כל מאיש לקחה זאת. וכתוב וזאת נקרא אשה. וזאת נקלה באיש, שהינו חסד, וזאת נקבה. חסד זכר. ומשום פה זכר שפתי מצד הלבנו הוי, נקרא חסד. וזאת נקראת צדק, שבאה מצד אדם, ומשום פה נקראת אשה. והינו מה שפתי ואדקתו. מה זה ואדקתו? אדקתו של חסד, פת זוג, להתפשט זה פנה. ומשום פה למדנו, כל פה שאין לו פת זוג, אסור בעבודה, שפתיב וכפר בעדו וכעד ביתו.

אמר רבי יצחק, משום שאין שכינה שורה בפי שלא נשא אשה, וכהנין צריכים יותר מפל שאר חסד להשרות בהם שכינה. ובגין ששורה בהם שכינה, שורה בהם חסד, ונקראים חסידים, וצריכים לברך את העם. וזו שפתיב (תהלים קמה) וחסידיו יברוככה. וכתוב (דברים פז) תמיד ואוריך לאיש חסידו. ומשום

מעמא. משום דאקרוי חסידים, וכתוב וחסידיו יברוככה.

בה תברכו את בני ישראל אמור להם, פה תברכו, פלשון הקדש. פה תברכו, ביראה. פה תברכו, בענוה. אמר רבי אבא, פה תברכו, תאנא, האי אד"ק אתקרי כ"ה, דכל דינין מתערין מפ"ה (נ"א כהני), והיינו דאמר רבי אלעזר, מהו מפ"ה (פ"א דכח) רבה. כלומר, מפ"ה מן פה. וכתוב (שמות ז) והנה לא שמעתי עד כ"ה, פמה דאנינו משה. וכתוב (שמות ז) וזאת תדע פי אני יי, וכלא חד, וכתוב (שמות ז) ולא שות לבו גם לזאת, דזמינא לתרפא ארעיה.

ומרא פ"ה מתערין דינין. ומדאתחבר עמיה חסד, אתפגמת. ובגין פה, אתמסר דא לפה, דאתי מחסד, בגין דתתפרו ותתפסם כ"ה, דהא הוא דכתיב פה תברכו, כלומר, אף על גב דהאי כה אשתכחת בדינין, תפסמוי ליה, ותברכו ליה, דכתיב פה תברכו את בני ישראל, תברכו בהאי חסד לכ"ה, ותפסמוי ליה לקבלתיהו דישואל, בגין דלא ישתפחון פה דינין.

הרא הוא דכתיב פה תברכו את בני ישראל אמור להם. אמרו לא כתיב, אלא אמור, לא אפלקא משרפו הפרזים, דלא מפרסמוי מלה, דהא לא אתפקדו לפרסמא שמא, משמע דכתיב אמור להם. אמר סתם. דבר אמור אמור פהנין דכתיב פה תברכו, אמאי לא כתיבתאמרו. אלא תני רבי יהודה, אמור להם. וכוו להם, לא לא אמור סתם.

רבי יצחק פתח, (תנאלי ז) וראיתי אני דנאל לבני את המראה והאנשים אשר היו עמי לא יבאו אליהם. וזו היא האנשים שאמר להם לא יבאו אליהם. וזו היא האנשים שאמר להם לא יבאו אליהם.

מה השמע? משום שנקראים חסידים, וכתוב וחסידיו יברוככה.

בה תברכו את בני ישראל אמור להם, פה תברכו - פלשון הקדש. בענוה. אמר רבי אבא, תברכו - פהנין מתערין מפ"ה (נ"א כהני), והיינו מה שאמר רבי אלעזר, מהו מפ"ה (פ"א דכח) רבה? כלומר, מפ"ה מן פה. וכתוב (שמות ז) והנה לא שמעתי עד כ"ה, פמה דאנינו משה. וכתוב (שמות ז) וזאת תדע פי אני יי, ותכל אה. וכתוב ולא שות לבו גם לזאת, שהזמינא להתרפא את ארעיה.

מרב"ה הזאת מתעוררים הדינים, ומשתתבר עמה חסד, מתפשמת. ומשום פה נמסר זה לפה, דאית מחסד, פה תברכו ושתפסם כ"ה. זהו של שפתיב פה ותפסמוי ליה, אף על גב דהיינו תפסמוי ליה, ותברכו ליה, וכתוב (שמות ז) והנה לא שמעתי עד כ"ה, פמה דאנינו משה. וכתוב (שמות ז) וזאת תדע פי אני יי, ותכל אה. וכתוב ולא שות לבו גם לזאת, שהזמינא להתרפא את ארעיה.

זהו שפתיב פה תברכו את בני ישראל אמור להם. לא כתיב אמור, אלא אמור, להוציא משרפו הפרזים שלא מפרסמיה דבר, שרבי לא הצטוו לפרסם חסד, משמע שפתיב אמור להם. אמור סתם. דבר אחר אמור - פהנין שפתיב פה תברכו, אמאי לא כתיבתאמרו? אמר רבי יהודה, אמור להם, וכוו להם. לא וכוו - אמור סתם.

**ספר התורה**

והוא תנינן, אינהו נביאי, ואיהו לאו נביא, וזמן ניהוה. טגי זכריה ומלאכי. אי הכי, אתעביד קדש חול, והא כתיב לא ראו, אמאי דחילו. וזכריהאל פתיב וראיתיה אני, ולא דחיל. ואיהו לאו נביא, הא חול קדש.

אצא הכי תאנא, פתיב לפי אם פתנה עלי מחנה לא יירא לפי אם פוקים עלי מלחמה בזאת אני בוסת. פזאת, הא דאמרן זאת עדכא חוקיה, לאתחטנא, ולמעבד ליה נזיקמין. ותנא, עביד קדשא ברין הוא לוד, רתיכא קדישא עם אבהתא, פתינן עלאין קדישין דכלא, דאחסינו אבהתא. ותאנא, מלכו ירית דוד לכוני בתורי. ובאתר מלכו דלעלא, אפקת, ואחסינן הוא ובני מלכו דא, דלא אעדי משוילגוהון לדרי דרינן.

ורתנא, בשעתא דהאי כתרא דמלכותא אתער לבני דוד, לית מאן דקלאים קמיה. וראיתי אני דיאל לבדי את הפראה, משום דמבטי דוד קהה, דכתיב, (דבאל ט) ויהי קהם מבטי יהודה דיאל חנניה וגו'. והוא תמא וידי בהאי מסטר אחסנת חוקלא עדכא דאבו, ומשום דההה דייליה הוא סביל, ואחריני לא סביל. דאמר רבי שמעון, בשעתא דהאי כ"ה אתער דינינו, לא יכלין בני עלקלא למויקם קמיה.

וכשעורה דפרסין פהני ודייהו, דאתיין מחסר, אתער חסר דלעלא, ואתער בהאי כה, ומתפסמא ומתפרכא באפני נהירין לבני ישראל, ואתעזי מנהון דינינו, הךה הוא דכתיב פה תברכו את בני ישראל, ולא לשאר עמין. בגין פה, ולא אתרא. פהן בגין דייער האי כתרא דייליה חס"ד, על ידי, דאקרי פתי שיועורר הנה שלון, חס"ד, על יד, שעורא חס"ד, וסכתוב וירבים מט לאיש חס"ד. והוא

דינאל לבדי? והרי שנינו, הם נביאים, והוא לא נביא, ומי הם? טגי זכריה ומלאכי. אם פה, נעשה קדש חול, והרי פתיב לא ראו, לפה פתני? וזכריהאל פתיב וראיתיה אני, ולא פתי, והוא לא נביא. הרי חול קדש?

אצא פה למדנו, פתיב אס פתנה עלי מתנה לא יירא לפי אס פוקים עלי מלחמה בזאת אני בוסת. בזאת זה שאמרנו. זאת סביל חקו לירש ולעשות לו נקמות. ושנינו, עשה סדורש פתינן הוא את דוד מרפדה קדושה עם האבות, פתריס עליונים קדושים של הכל, שירשו האבות. ולמדנו שדוד הוויש מלכות לבני, וכמוס מלכות העלינה ותחוק ורש הוא ובני מלכות זו שלא תעבר משולגוהם לדרי דוריהו.

ורתנא, בשעה שהפתי מלכות הנה הנהעורר לבני דוד, אין מי שיעמר את הפזיה, ואיתי אני דינאל לבדי את הפזיה, משום שפתינן דוד קהה, שבמוס (דבאל ט) ויהי קהם מבטי יהודה דינאל חנניה וגו'. והוא לאו לשמונה פההווא מצד השת חלק חבל אביו ומשום שנהה שלו הוא סביל, ואחריס לא סביל. דאמר רבי שמעון, בשעה שהפיה הואת מתעוררת דינינו, לא יכלים בני העולם לעמד לפנייה.

וכשעורה שהפתיים פורשים יריהם, שבאים מחסד, מתעורר חסר שלמלה ומתערב פהה הזאת ומתשפלות ומתפלה בפניס מאירות לבני ישראל, ומערבים מהם דינים. והוא ישכתוב פה תברכו את בני ישראל, ולא את שאר העמים. פהן, פהן חול ולא אתרא. והוא

חסידי, דכתיב, (דברים ל) לאיש חסידך. והוא אתי מטטרא דחסד. וכתיב, (תהלים קמה) וחסדיך וברכה, אל תקרי וברכה, אלא וברכו פ"ה. פה תברכו, פיש המפורש. פה תברכו, פלישון הקדש.

ותאנא, אמר רבי יהודה, פשיעתא דכתנא דלפתא קם ופריס ידוי, פל פתינן דלעלא מתערינן, ומתסתקנין לאתברכא, ונהירין מעומקא דכרא, דאתקשו להו מההוא עומקא דנפק פתיר, ולא פסיק פרכאן דנבעין, מבויעין לכלהו עלמין ומתברכין ומתשקנין מפלהו.

ורתנא, פההוא ומנא, לחישותא ושחוקותא דהוי ככל עלמין. למלך דבעי לאודויהו במטרינותא, ובעי למעאל לה בחישישו, וכל שמשוין מתערין בההוא זמנא ומתחלשישו, הא מלכא אתי לאודויהו במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישאל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישראל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת על שלמלא, דכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. את דוד אל העם ויברכם. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) והוא ימלוך על ישראל, ויכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.

וכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.

בא מצד חסדי. וכתוב (תהלים קמה) וחסדיך וברכה, אלא וברכו פ"ה. פה תברכו - פיש המפורש. פה תברכו - פלישון הקדש.

ורתנא, אמר רבי יהודה, פשיעתא דכתנא דלפתא קם ופריס ידוי, פל פתינן דלעלא מתערינן, ומתסתקנין לאתברכא, ונהירין מעומקא דכרא, דאתקשו להו מההוא עומקא דנפק פתיר, ולא פסיק פרכאן דנבעין, מבויעין לכלהו עלמין ומתברכין ומתשקנין מפלהו.

ורתנא, פההוא ומנא, לחישותא ושחוקותא דהוי ככל עלמין. למלך דבעי לאודויהו במטרינותא, ובעי למעאל לה בחישישו, וכל שמשוין מתערין בההוא זמנא ומתחלשישו, הא מלכא אתי לאודויהו במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישאל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישראל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת על שלמלא, דכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.

וכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.

**נשוא - קמ"ו ע"א**

בא מצד חסדי. וכתוב (תהלים קמה) וחסדיך וברכה, אלא וברכו פ"ה. פה תברכו - פיש המפורש. פה תברכו - פלישון הקדש.

ורתנא, אמר רבי יהודה, פשיעתא דכתנא דלפתא קם ופריס ידוי, פל פתינן דלעלא מתערינן, ומתסתקנין לאתברכא, ונהירין מעומקא דכרא, דאתקשו להו מההוא עומקא דנפק פתיר, ולא פסיק פרכאן דנבעין, מבויעין לכלהו עלמין ומתברכין ומתשקנין מפלהו.

ורתנא, פההוא ומנא, לחישותא ושחוקותא דהוי ככל עלמין. למלך דבעי לאודויהו במטרינותא, ובעי למעאל לה בחישישו, וכל שמשוין מתערין בההוא זמנא ומתחלשישו, הא מלכא אתי לאודויהו במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישאל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת במטרינותא. הא מלכא דא כנסת ישראל. מאן פנסת ישראל. פנסת ישראל כנסת על שלמלא, דכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.

וכתיב, (דברים ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו. אמר רבי אלעזר, רזא הוא, משום דכתיב, (בראשית ט) וישאל אהרן את דוד אל העם ויברכם. ודו פתיב, ולא ידיו.



דעשתקא סתים וגניזי מפלא, ותשעה דאתגלוי  
מזעיר אנפין (בעיר אנפין) ומתחברין פלהו בצירופא  
דשמה חר, דדהה מכוון פהנא כד פריס ידוי  
בעשרין ותרין אתון גליפין.

ורתנא, פד הנה צניעותא בעלמא, הנה  
מתגלויא שמה דא לכלא. מודאסגי  
דציפונתא בעלמא, סתים פאתווי. דכד הנה  
מתגלויא. פהנא מכוין, וישמא מתפרש. במאי  
מכוין. מכוין פסתמא דטמיר וגניז, ומתגלויא  
ומתפרש. מודאסגי דציפונתא בעלמא, סתים  
פלא באתון רשימין.

ורתא חזי, דכל הנני עשרין ותרין אתון (פ"א דס"ב)  
(פ"א דק"ח ט"ז כ"ב פבילן דחסי), (ד' ק"ח קמ"ח ט"א) משה  
אמרן דתרי זמני. זמנא קדמאה אמר, תליסר  
מבילן דעמיקא דעמיקין סתימא דכלא,  
לנחשתא אילין דאתר דינא אשתחא, לאכפלא  
להו. זמנא תנינא, אמר תשעה מבילן דרתי,  
דכלילן בעיר אנפין, ונהירין מעמיקא  
סתימאה דכלא. וכלהו פליל פהנא כד פריס  
ידוי לברכא עמא, ומשתכחן דמתברכין פלהו  
(פ"א ע"א) עלמין פסטרא דרתי, דאתמשכן  
מעמיקא טמירא סתימאה דכלא. וכל הנני  
עשרין ותרין אתון, מבילן סתימאן.

וברכך יי וישמרה, אילין פלת קראי, ותלת  
שמהן דתריסר אתון פלילן  
לקבליהון, ובכלא אתפון פהנא. וכל עלאי  
ותפאי מתכסמן בעשרין ותרין אתון,  
דסתמין פהני תלת קראי, לקביל עשרין ותרין  
(אחיות) מבילן דרתי דכליל פלא. ובגין פד  
פתיב אמור, ולא אמרו, פמה דאוקימנא.  
אמור. דבעי לפונא בכל הנני סתימין, בכל  
הנני דריגין. אמור: פמלין סתימין דלעילא.  
אמור: חוישכן רמ"ח אכרין דבאדם חסר חר.

מתכל ותשע שהתגלו מזעיר  
אנפין (בעיר אנפין) ומתחברין כלם  
בצורה שם אחר שניה כהנן  
מכוון לשפרם ידוי בעשרים  
לשנים ארתיים תקיולות.

ורתנא, פדה צניעותא בעלמא, הנה  
בעולם, הנה מתגלוי שם זה לכל  
משברכתא דחצפה בעולם. נספר  
בארתימין, שלשניה מתגלוי,  
הכנן הנה מכוין, וישמא מתפרש.  
במה מכוין? מכוין פסתמא דטמיר  
וגניז, ומתגלוי ומתפרש.  
משותרת פהנא דחצפה בעולם,  
נספר חל פאתווי רשומות.

ושמין אותיות (רומים) שכל אלו  
עשרים שנים מית דחסי, משה אמר  
אותן בשתי פעמים.  
ראשונה אמר שלש עשרה מדות  
של עמיק דעמיקין, נספר חל,  
לדוריד אלה לקום שמימא  
הדוי, לפותם. פעם שניה אמר  
תשע מדות רתיים שכלילם  
בעיר אנפין, ומאירין מעמיק  
נספר חל. וכלם פליל פהנא  
כשפורש דיו לברן את העם  
וזמצאים שמתברכים כל (האחיות)  
העולמות בצד הרתיים  
שמשכים מהעמיק טמיר,  
נספר חל. וכל העשרים ושנים  
אותיות הללו מדות נספרות.

וברכך יי וישמרה, אלו שלשה  
פסוקים ושלשה שמות של שפת  
עשרה אותיות הפלולות פהנא,  
ובכל התפון כהנן, וכל עליונים  
ותחתונים מתכסמים בעשרים  
ושנים ארתיים שנספרות  
בשליש הפסוקים הללו, כגון  
עשרים ושנים (אחיות) מדות  
רתיים שכלילם חל. וכל  
פתוב אמור, ולא אמרו, פמה  
שברונה אמור - שאירין לכוון  
בכל הנספרים הללו בכל  
הפעולות הללו. אמור - דברכים

מאי טעמא. דכחד פליין פלהו. וכלהו  
מתברכאן פהאי פרכטא, פהני תלת  
פלאגרא. ליהם: לאתפלא פהאי ברטא  
עלאן ותנאן.

ורתנא, אמר רבי יוסי, יומא חר ותיבנא קמיה  
דרבי אלעזר פן רבי שמעון, שאילנא  
(דח"ס פ"ח) אדם ובהמה תושיע יי, אדם תיבנ,  
בהמה לפיה. אמר ליה לאות שאילת, פלא  
במנינא הוא, זכו אדם, לא זכו בהמה.

אמיתא, רבי, הנה דמלה לא בעינא. אמר ליה  
פלא אתמר, ופא חזי, קרא קראא  
כרין הוא לילראל אדם, פגוהא דלילראל  
ולרא לחו בהמה, וכלא פחד קראי, דכתיב  
(יחזקאל ד' ז') צאני צאני צאן ונאמן ונאמן  
צאני צאן מרעיתי, הא בהמה. הא אדם אדם, הא  
אדם. וישאל אל אקרוי אדם ובהמה, וכוון פד  
אדם ובהמה תושיע יי. ועוד הנה דמלה, זכו  
אדם פגוהא דלעילא. לא זכו, בהמה אקרוי.  
וכנהו מתברכאן וישעיה חדא. אדם דלעילא, פהו  
ובהמה דלפתא. וכל שפן דכלא אית פהו  
בישרא, הנה הוא דכתיב אדם ובהמה תושיע  
יי.

ורתא חזי, לית ברטא לתא אשתח, עד  
דילשתח לעילא. ומדאשתח לעילא  
אור לתפא אשתח, וכלא חכי תליא לטב  
ולכיש. לטב, דכתיב (דנח"ס כ"ב) אענה את השמים  
ותם יענו את הארץ. לכיש, דכתיב (ישעיה כ"ד)  
יפוד יי על אבא המרום פמרום ועל מלכי  
הארמה על הארמה.

אמר רבי יהודה, פגין פד (פ"א דתנ"ח פ"א דס"ב) פתיב  
אמור להם סתם, לאתפלא עלאן  
להתברך עליונים ותחתונים כלם פחד, שפתיב כה תבוכו

נספרים ופתיב  
אמר רבי יוחנן, בגלילא אמר על  
אמר רבי יוחנן, בגלילא אמר על  
אמר רבי יוחנן, בגלילא אמר על  
אמר רבי יוחנן, בגלילא אמר על

ורתנא, אמר רבי יוסי, יומא חר ותיבנא קמיה  
דרבי אלעזר פן רבי שמעון, שאילנא  
(דח"ס פ"ח) אדם ובהמה תושיע יי, אדם תיבנ,  
בהמה לפיה. אמר ליה לאות שאילת, פלא  
במנינא הוא, זכו אדם, לא זכו בהמה.

אמיתא, רבי, הנה דמלה לא בעינא. אמר ליה  
פלא אתמר, ופא חזי, קרא קראא  
כרין הוא לילראל אדם, פגוהא דלילראל  
ולרא לחו בהמה, וכלא פחד קראי, דכתיב  
(יחזקאל ד' ז') צאני צאני צאן ונאמן ונאמן  
צאני צאן מרעיתי, הא בהמה. הא אדם אדם, הא  
אדם. וישאל אל אקרוי אדם ובהמה, וכוון פד  
אדם ובהמה תושיע יי. ועוד הנה דמלה, זכו  
אדם פגוהא דלעילא. לא זכו, בהמה אקרוי.  
וכנהו מתברכאן וישעיה חדא. אדם דלעילא, פהו  
ובהמה דלפתא. וכל שפן דכלא אית פהו  
בישרא, הנה הוא דכתיב אדם ובהמה תושיע  
יי.

ורתא חזי, לית ברטא לתא אשתח, עד  
דילשתח לעילא. ומדאשתח לעילא  
אור לתפא אשתח, וכלא חכי תליא לטב  
ולכיש. לטב, דכתיב (דנח"ס כ"ב) אענה את השמים  
ותם יענו את הארץ. לכיש, דכתיב (ישעיה כ"ד)  
יפוד יי על אבא המרום פמרום ועל מלכי  
הארמה על הארמה.

ותפאין, פלהו פחדא. דכתיב פה תברכו בתחלה, ואחר פה את בני ישראל אמור להם סתם, לא תברכא פלהו כחדא, וברוך יי לעילא. וישמרה, לתפא. יאר יי פניו, לעילא. ויחזי, לתפא. ישא יי פניו, לעילא. וישם לך שלום לתפא.

אמר להם סתם לתברך בלם פאחד. וברוך ה' - למעלה. וישמרה - למטה. יאר ה' פניו - למעלה. וישמרה - למטה. ישא ה' פניו - למעלה. וישם לך שלום - למטה.

רבי אבא אמר, פלהו פחדא מתברכא, בעשויו וחרין אחרון גליפן דשמא קדישא דאתפלל וסתים הכא, בעשויו וחרין אחרון מתברכא פלהו. ואינון רחמי גו רחמי, דלא אשתכח בהו דינא. וליא, והכתיב ישא יי פניו אליך. אמר רבי אבא, ישא: יסלק ובעבר בגין דלא ישתכח דינא כלל.

לכונן, אמר רבי יוסי, בשעה שהתפלל פורש ידיו, אסור לעם להסתפל בו, משום ששכינה שורה בדיו. אמר רבי יצחק, אם פה, פניו שלא רואים, אז מה אכפת להם, שיהי פתוח (שמות 15) פי לא יראני האדם וחי, פתיחתם לא רואים, אבל פתיחתם רואים? אמר לו, משום שהשם הקדוש רמוז באצבעות ידיו, וצריך האדם לפחד. אף על גב שלא רואה שכינה, לא צריך להסתפל על הידים של הפתחים, כדי שהעם לא ימצא בהצפה אל השכינה.

האנא, אמר רבי יוסי, בשעה דכהנא פריס ידיו, ירוי, אסיר ליה לעמא לאסתפלא ביה, משום דשכינתא שריא בדיו. אמר רבי יצחק, אי הכי, פניו דלא קמאן מה אכפת להו, דהא כתיב (שמות 15) פי לא יראני האדם וחי, פתיחתו לא קמאן, אבל פתיחתו קמאן. אמר ליה, משום דשמא קדישא רמיא באצבעו דידיו, ובעי בר נש לרחלא, אף על גב דלא קמאן שכינתא, לא בעאן לאסתפלא בידיהו דכהני. בגין דלא ישתכחון עמא תציפאן לגבי שכינתא.

לכונן, בשעה שתפכו פורש ידיו, צריך העם לשוב ביראה, באימה, ולדעת שאותה שעה עת רצון נמצא בכל העולמות, ומתברכים עליהם ותחוננים ואין דין בכלם, והיא השעה שמתעלה הנסתר עליהם בעיני אנפין, ונמצא שלום בכל. אמר רבי שמעון, בראשי שלשת הפסוקים הללו יורד יידי יידי: יי ברכך יי יאר יי שא. פלם

מיהימניהא שלימא. וילאתברכא מעתיקא מאן דאצטוריך. יורד יידי, לאתברכא זעיר אנפין מעתיקא דכלא. ובגין פה וברוך יי לעילא, וישמרה, וכן פלהו.

והאני פנא קמיה דרבי שמעון, האי מאן דמצער פתלמיה, ליחי בשעתא דכהני פרסי ידיהו, ולימא רבונו של עולם אני שלך ורחלמותי שלך וכו'. אמאי, משום דהריא שעתא אשתכחו רחמי בעלמין פלהו, ומאן דיבעי צלותיה בעצריה, אתהפוך ליה דינא רחמי.

ישנו את שמך. מהו ושמך את שמך. אמר רבי יהודה, יתקנו. פמה דכתיב, (במדב 1) ושמך אותם איש איש על עבודתו ואל משאו. לאתקנא בברכתהו פתרין דימינא לימינא, וכתרין דשמאלא לשמאלא, פדקא חזי. דבעיא דלא יטעון בהו, לאתקנא כלא, בגין דיתברכוין עלאין ותפאין.

ואי יעבדון הכי, מה כתיב. ואני אברכם. למאן. לאינון פהני, דכתיב, (בדאשית 15) ומברכך ברוך. וכתתיב (בדאשית 15) ואתברכה מברכך. אינון מברכין לעמא, ואנא אברך להו. ולפיכך פתיב ושמך, וליא כתיב יאמרו, און יזכרו.

האנא, פל פהן דלא רחמי ליה עמא, לא יפרוס ידיו. ועובדא קוה פחד פהן דקם ופריס ידיו, ועד דלא אשלים, אתעביד תלא דרגמי. מאי טעמא. משום דלא בריך פתככותא. וקם אחר ופריס ידיו וברין, ואתקנו יהוה יומא. פל פהן דהוה לא רחיים לעמא, או עמא לא רחמי ליה, לא יפרוס ידיו לברכא לעמא, דכתיב, (משלי 10) טוב עין הוא וכורך אל תקרי וכורך, אלא וכור.

להיות אמנה השלמה, ולהתברך מעתיק מי צעיר יידי. יידי יידי, להתברך זעיר אנפין מעתיק הכל. ומשום פה, וברוך ה' למעלה, וישמרה הוא למטה, וכן פלם.

והנה הפנא לפני רבי שמעון, מי שמצטער בחלמו, שיבא בשעה שהכתיים פורשים ידיו, ויאמר: רבונו של עולם, אני שלך ורחלמותי שלך וכו'. למה? משום שאותה שעה נמצאים רחמים בכל העולמות, ומי שיתקש תפלתו בצערו, מתהפך לו דין לרחמים.

והאני יעשו פה, מה פתיב? ואני אברכם. למי? לאותם פתיים, שכתוב (בראשית 15) ומברכך ברוך. וכתוב (שם 15) ואתברכה מברכך. הם מברכים את העם, ואני אברך אותם, ולפיכך פתיב ושמך, וליא כתיב יאמרו או יזכרו.

לכונן, פל פהן שלא אובדים אותו העם, לא יפרש ידיו. ומעשה היה פהן אחר שקם ופרש ידיו, ועד שלא השלים נעשה אל עצמות. מה הטעם? משום שלא ברוך פתכות. וקם אחר ופרש ידיו וברין, והתקנו אותו היום. פל פהן שאינו אובד את העם או העם לא אובדים אותו, לא יפרש ידיו לברך את העם, שפתוח (משלי 10) טוב עין הוא וברך, אל תקרי וברך, אלא וברך.

**האנא, אמר רבי יצחק, בא וראה מה כתיב**  
**בכהווא רישע דבלעם, בשעתא**  
**דאתמסר ליה לברכא לישראל, הוה משגח**  
**בעינא בישא, בגין דלא יתקיים ברכתא, וכוה**  
**תלי מלוי כהווא עינא בישא, דכתיב, (במדב כז)**  
**נאם בלעם פנו בעור. מאי פנו בעור. מההוא**  
**דוהה סאני להו יתיר מפל בני עלמא. ונאם**  
**הגבר שותם העין, דסתים עינא טבא מנייהו,**  
**בגין דלא יתברכו, ולא יתקיים ברכתא.**

**אמר רבי יהודה, הכי הוא ודאי, דאשתכח**  
**פוקיעא (ס"א) דאשתכחו פוקיעא (שמוצאת פוקיע)**  
**דכתיב, (דנאל ט) פקח עיניו, בגין לברכא.**  
**וכרכתא דרב המנונא סבא, הכי אמר, קדשא**  
**ברין הוא ופקח עיניו עלך. ובההוא רישע**  
**פתיב, שתום העין. בגין דלא יתברכו על**  
**ידוי. ואמר רבי יצחק, בגין פו פתנא דברין**  
**בעינא טבא, ברכתיה אתקיים. ודלא מקבר**  
**בעינא טבא, פתיב, (משלי כג) אל תלחם את לחם**  
**רע עין ואל תתאו למטעמיהו, פלומר אל**  
**תבעו מניה ברכתא כלל.**

**אמר רבי יוסי, תא הוי, פתיב (דבריי כג) ולא אבה**  
**וי אלהיד לשמוע אל בלעם וגו'. לשמוע**  
**אל בלעם, אל פלק מיבני ליה, דהא עבדי**  
**פלק פלא, מהו אל בלעם. אלא משום דוהה**  
**סתים עיניו, בגין דלא יתברכו ישראל. תאנא,**  
**אמר רבי יוסי, אמר ליה קדשא ברין הוא**  
**לבלעם, רישע, את סתים עינך בגין דלא**  
**יתברכו פני. אנא אפקח עיני, וכל מלין**  
**דתימא, אהפוך להו לברכאן. הוה הוא דכתיב,**  
**ויפוך ה' אלהיו לך את הקללה לברכה כי**  
**יפוך ה' אלהיו וגו'.**

**וער דא כתיב, טוב עין הוא יבורך פי נתן**  
**מלחמו לך. מהו מלחמו. פמה**

**למנו, אמר רבי יצחק, בא וראה**  
**מה פתוב באותו בלעם הרישע.**  
**ישגח עיניו לוי לברך את**  
**ישראל, הוה משגח בעין רעה**  
**פני שלא תתקיים הברכה, וכוה**  
**תולה דבריו פאותה עין רעה,**  
**שפתוב (במדב כז) נאם בלעם פנו**  
**בעור. מה זה פנו בעור. מאוהו**  
**שהוה שונא אותו יותר מלך בני**  
**העולם. נאם הגבר שתום העין,**  
**שסתים העין טוב מהם, פני שלא**  
**יתברכו ולא תתקיים הברכה.**

**אמר רבי יהודה, פו הוא פודאי,**  
**שנמצאת פתיחת (שמוצאת פתיחת)**  
**עין לברך, שפתוב (דנאל ט) פקח**  
**עיניו, פני לברך. וברכת רב**  
**המנונא סבא פו הוה אומר:**  
**עלך. ובאותו רישע פתוב שתום**  
**העין, פני שלא יתברכו על ידוי.**  
**ואמר רבי יצחק, לבן צדיק פתנן**  
**לברך בעין טובה, ברכתו תתקום.**  
**ולשלא מקבר בעין טובה, פתוב**  
**(משלי כג) אל תלחם את לחם רע**  
**פלומר, אל תבקשו משנו ברכה**  
**פלי.**

**אמר רבי יוסי, בא וראה, פתוב**  
**(דבריי כג) ולא אבה ה' אלהיד**  
**לשמע אל בלעם וגו'. לשמע אל**  
**בלעם; אל פלק הוה עיניו לוי**  
**להיות, שהרי פלק הוה עיניו לכל!**  
**מה זה אל בלעם? אלא משום**  
**שהוה סתים עיניו פני שלא**  
**יתברכו ישראל. למנו, אמר רבי**  
**יוסי, אמר לו הקדוש ברוך הוא**  
**לבלעם: רישע, אתה סתים עיניך**  
**פני שלא יתברכו בני-אני אפקח**  
**עיני, וכל הברים שתומי,**  
**אהפוך אותם לברכה. וכוה שפתוב**  
**(מש) ויפוך ה' אלהיו לך את**  
**הקללה לברכה פי נתן מלחמו עין**  
**ויער פו פתוב, (משלי כג) טוב עין**  
**הוא יבורך פי נתן מלחמו לך.**

**דאויקימנא, דכתיב, (דקרא כ"א) לחם אלהיו מקדשי**  
**הקדשים וגו'. משמע דקדשי הקדשים לחם**  
**אלהיו נפק מניה. ובגין פו פי נתן מלחמו**  
**לך. תניא, פמה תביבין ישראל קמי קדשא**  
**ברין הוא, דעלא לא מתברכי אלא בגייהוון**  
**לך.**

**והתנין, אמר רבי יהודה, אמר רבי חייא, אמר**  
**רבי יוסי, נשבע הקדוש ברוך הוא,**  
**שלא יכנס בירושתלם של מעלה, עד שיכנסו**  
**ישראל בירושתלם של מעלה, כדאמר (דמשע כ"א)**  
**בברך קדוש ולא אבה בעיר. פלומר, כל**  
**זמנא דשכינתא הכא בגלותא, שלא דלעילא**  
**לא אשתילים. וכל תקונו לא אתקנו, פככול**  
**אשתאר (דף קמ"ח ע"א) שקא קדישא חסרא.**

**רבי אבה הוה אויל ללוד, פנע ביה רבי זירא**  
**בר רב, אמר ליה הא חמינא אפי שכינתא,**  
**ומאן דחמי אפי שכינתא, בעי למיל ולרטה**  
**בתראה. הוה הוא דכתיב, (דמשע כ"א) ונדעה נרדפה**  
**לדעת את יי. וכתיב (ישעיה כ"ב) וכלכו עמי רבים**  
**ואמרו: לכו ונעלה אל הר יי וגו'. פי מאיון**  
**הנא תורה וגו'. נאנא בעינא למתך בתורה,**  
**ולמילא מאינו מלי מעלייתא, דאתון טעמינן**  
**כל יומא, מאדרא קדישא.**

**כאן דכתיב, (בראשית ט"ו) ויהאמן בני ישראל לך**  
**אברהם, אי קדשא ברין הוא השכה**  
**ואנא שמענא, וקודשא ברין הוא השכה**  
**לאברהם, ולא אתלשכא בלפאי. אמר ליה הכי**  
**אויקימנא, ולא הכי הוי. תא הוי, ויתשכבה,**  
**ויתשוב לו לא כתיב, אלא ויתשכבה, אברהם**  
**והאי חשבה לקודשא ברין הוא. דתניא, פתיב**  
**(בראשית ט"ו) ויניצא אותו החוצה, אמר ליה קדשא**  
**לקודש-ברין-הוא. שלמדנו, פתוב ויניצא אתו החוצה. אמר לו**

**מה זה מקומו? פמו שפארתי**  
**שפתוב (דקרא כ"א) לחם אלהיו**  
**מקדשי הקדשים וגו'. משמע**  
**לשגח עיניו לוי לברך את**  
**ישראל, הוה משגח בעין רעה**  
**פני שלא תתקיים הברכה, וכוה**  
**תולה דבריו פאותה עין רעה,**  
**שפתוב (במדב כז) נאם בלעם פנו**  
**בעור. מה זה פנו בעור. מאוהו**  
**שהוה שונא אותו יותר מלך בני**  
**העולם. נאם הגבר שתום העין,**  
**שסתים העין טוב מהם, פני שלא**  
**יתברכו ולא תתקיים הברכה.**

**אמר רבי יהודה, פו הוא פודאי,**  
**שנמצאת פתיחת (שמוצאת פתיחת)**  
**עין לברך, שפתוב (דנאל ט) פקח**  
**עיניו, פני לברך. וברכת רב**  
**המנונא סבא פו הוה אומר:**  
**עלך. ובאותו רישע פתוב שתום**  
**העין, פני שלא יתברכו על ידוי.**  
**ואמר רבי יצחק, לבן צדיק פתנן**  
**לברך בעין טובה, ברכתו תתקום.**  
**ולשלא מקבר בעין טובה, פתוב**  
**(משלי כג) אל תלחם את לחם רע**  
**פלומר, אל תבקשו משנו ברכה**  
**פלי.**

**אמר רבי יוסי, תא הוי, פתיב (דבריי כג) ולא אבה**  
**וי אלהיד לשמוע אל בלעם וגו'. לשמוע**  
**אל בלעם, אל פלק מיבני ליה, דהא עבדי**  
**פלק פלא, מהו אל בלעם. אלא משום דוהה**  
**סתים עיניו, בגין דלא יתברכו ישראל. תאנא,**  
**אמר רבי יוסי, אמר ליה קדשא ברין הוא**  
**לבלעם, רישע, את סתים עינך בגין דלא**  
**יתברכו פני. אנא אפקח עיני, וכל מלין**  
**דתימא, אהפוך להו לברכאן. הוה הוא דכתיב,**  
**ויפוך ה' אלהיו לך את הקללה לברכה כי**  
**יפוך ה' אלהיו וגו'.**

**וער דא כתיב, טוב עין הוא יבורך פי נתן**  
**מלחמו לך. מהו מלחמו. פמה**



